

Sygn. akt II AKa 217/22

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 czerwca 2023 r.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku II Wydział Karny

w składzie:

Przewodniczący: SSA Dorota Rostankowska (spr.)

Sędziowie: SA Dariusz Malak

SA Alina Miłosz-Kloczkowska

Protokolant: stażysta Sławomir Dziurdź

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w G. (1) M. J.

po rozpoznaniu w dniach 18 kwietnia 2023 r. i 22 maja 2023 r.

sprawy

R. S. s. J. ur. (...), w D. oskarżonego z art. 297 § 1 k.k.; art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zb. z art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

I. S. c. A. ur. (...), w G. oskarżonej z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zb. z art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.; art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zb. z art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.; art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zb. z art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.; art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zb. z art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.; art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zb. z art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.; art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zb. z art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.; art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zb. z art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.; art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zb. z art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.; art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zb. z art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

K. C. s. L. ur. (...), w G. (1) oskarżonego z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zb. z art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

P. S. s. H. ur. (...), w G. oskarżonego z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zb. z art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

na skutek apelacji wniesionych przez prokuratora i obrońców oskarżonych R. S., I. S. i P. S.

od wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 29 grudnia 2021 r., sygn. akt **IV K 105/19**

zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

1. w pkt I:

a) podstawę kwalifikacji prawnej i wymiaru kary uzupełnia o art.4 § 1 kk,

b) na mocy art.440 kpk orzeczoną karę pozbawienia wolności obniża do 2 (dwóch) lat,

2. w pkt. II, IV, VI podstawę kwalifikacji prawnej i wymiaru kary uzupełnia o art.4 § 1 kk,

3. w pkt. III, V i VII podstawę prawną orzeczenia uzupełnia o art.4 § 1 kk,

4. uchyla pkt VIII,

5. w pkt. IX uchyla orzeczenie o opłacie w odniesieniu do oskarżonego R. S.;

utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok w pozostałej części;

przy zastosowaniu art.4 § 1 kk, na mocy art.69 § 1 i 2 kk w zw. z art.70 § 1 pkt 1 kk wykonanie orzeczonej wobec oskarżonego R. S. kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesza na okres 5 (pięciu) lat tytułem próby;

przy zastosowaniu art.4 § 1 kk, na mocy art.72 § 1 pkt 8 kk, w okresie próby zobowiązuje oskarżonego R. S. do zrealizowania Decyzji (...) z 25 maja 2018r., nr (...) zobowiązującej oskarżonego R. S. do zwrotu środków określonych decyzją (...) z 5 lutego 2015r., nr (...);

zasądza od oskarżonego R. S. na rzecz Skarbu Państwa kwotę 2800 (dwa tysiące osiemset) złotych tytułem opłaty za obie instancje oraz obciąża go wydatkami postępowania odwoławczego w części związanej z jego w nim udziałem;

wymierza oskarżonym:

– I. S. kwotę 2180 (dwa tysiące sto osiemdziesiąt) złotych,

– P. S. kwotę 1680 (jeden tysiąc sześćset osiemdziesiąt) złotych

tytułem opłat za postępowanie odwoławcze oraz obciąża każdego z nich wydatkami tego postępowania związanych z ich w nim udziałem;

zwalnia oskarżonego K. C. od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, a wydatkami związanymi z jego w nim udziałem obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	II AKa 217/22
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	4	
1CZĘŚĆ WSTĘPNA		

0.11.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok Sądu Okręgowego w Gdańsku z 29 grudnia 2021r. w sprawie IV K 105/19

0.11.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońcy

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

0.11.3. Granice zaskarżenia**0.11.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia**

na korzyść

na niekorzyść

w całości

w części

#

co do winy

#

co do kary

#

co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia

0.11.3.2. Podniesione zarzuty

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

0.11.4. Wnioski

#	uchylenie	#	Zmiana
---	-----------	---	--------

1Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

0.12.1. Ustalenie faktów

0.12.1.1. Fakty uznane za udowodnione					
Lp.	Oskarżeni	Fakty oraz czyny, do którego fakty się odnoszą	Dowód	Numer karty	
1. 2. 3. 4.		R. S. I. S. P. S. K. C.	1. uprzednia niekaralność, karalność po popełnieniu przypisanego mu czynu; - pozytywna opinia środowiskowa; - orzeczenia w przedmiocie zwrotu otrzymanej dotacji; - spłacanie należności zasądzonych w prawomocnych orzeczeniach, w tym należności związanych z cofnięciem dotacji; 2. uprzednia niekaralność; - pozytywna opinia środowiskowa	1. karta karna, odpis wyroku Sądu Rejonowego Gdańsk Północ w Gdańsku w sprawie II K 505/17 i Sądu Okręgowego w Gdańsku w sprawie V Ka 663/22; - wywiad kuratorski; - historia transakcji 2. karta karna, - wywiad kuratorski; 3. karta karna, - wywiad kuratorski; 4. karta karna, - wywiad kuratorski;	1. 5557-5560, 5727-5729; 5569-5570; 5438-5451, 5589-5592v; 5596-5674; 5682-5703, 5731, 5744, 5759 2. 5555; 5572 3. 5565; 5575-5576 4. 5562 5452 5453-5455

			<p>3. uprzednia niekaralność, karalność po popełnieniu przypisanego mu czynu;</p> <p>- pozytywna opinia środowiskowa</p> <p>4. uprzednia niekaralność, karalność po popełnieniu przypisanego mu czynu;</p> <p>- pozytywna opinia środowiskowa</p> <p>P. A. i K. C. widnieją w bazie REGON jako wspólnicy w spółce (...) S.C.</p> <p>Możliwa do zaoferowania cena za 450m ogrodzenia</p>	<p>Wydruk z internetowej bazy REGON</p> <p>oferta</p>	
<p>0.12.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione</p>					
Lp.	Oskarżeni	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
		Sąd odwoławczy nie przeprowadzał tego typu dowodów.			

0.12.2. Ocena dowodów

0.12.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowody	Zwięźle o powodach uznania dowodów
	1. karty karne, 2. odpisy wyroków, 3. wywiady kuratorskie, 4. decyzje o zwrocie dotacji, 5. historie transakcji	Wszystkie wskazane dowody zostały stworzone przez uprawnione osoby i instytucje; brak jest podstaw do ich kwestionowania.

0.12.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu
	Wydruk z internetowej bazy REGON. Oferta (...).	Brak związku z rozpoznawaną sprawą. Szerzej do tych okoliczności Sąd Apelacyjny odniesie się w rubryce 3. niniejszego uzasadnienia.

1STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp	Zarzuty	

wymieniony zeznał, że teren nieruchomości położonej w G. (1) przy ul. (...) jest w całości ogrodzony, co doprowadziło do błędnej oceny opinii biegłego inż. J. D. jako wiarygodnej w całości, pomimo, że biegły ten przyjął w swojej opinii, że na przedmiotowej nieruchomości znajdowało się jedynie 16,8 m ogrodzenia (k. 4232) co miało wpływ na ustalony przez niego koszt wykonania ogrodzenia w wysokości 853,88 zł netto (k. 4234), w sytuacji gdy już z samej opinii tego biegłego wynika, że przedmiotowa nieruchomość posiada powierzchnię 2.500 m ² (k. 4229) i tym samym całkowite jej ogrodzenie nie mogło wynosić 16,8 m, co doprowadziło natomiast do przyznania wiary opinii biegłego J. D. oraz do błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego wyroku i mającego wpływ na treść tego wyroku;	# częściowo zasadny # niezasadny # zasadny # częściowo zasadny # niezasadny # zasadny # częściowo zasadny # niezasadny # zasadny # częściowo zasadny # niezasadny # zasadny # częściowo zasadny # niezasadny # zasadny
c) zeznań M. H., podczas gdy Sąd Okręgowy dokonał oceny jedynie opinii prywatnej sporządzonej przez wymienionego, pomijając złożone przez niego na rozprawie zeznanie, co doprowadziło do stwierdzenia przez Sąd, że głównym zarzutem wymienionego biegłego do opinii technicznej A. B., T. B. i F. K. jest brak dokonana przez nich oględzin i jedynie posługiwanie się zdjęciami z map (...) i całkowitego pominięcia, że M. H. zeznał, że oceniana przez niego opinia techniczna stanowi konfabulację w sensie merytorycznym, a sposób jej sporządzenia stanowi w jego ocenie naruszenie zasad etyki, a nawet może stanowić o poświadczeniu nieprawdy przez wymienionych rzeczoznawców, co wpłynęło na uznanie przez Sąd Okręgowy za wiarygodne opinii technicznej (k. 4260) i zeznań T. B. oraz częściowo	# częściowo zasadny # niezasadny # zasadny # częściowo zasadny # niezasadny # zasadny # częściowo zasadny # niezasadny # zasadny # częściowo zasadny # niezasadny # zasadny # częściowo zasadny # niezasadny # zasadny

F. K. oraz doprowadziło do błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego wyroku i mającego wpływ na treść tego wyroku;	# zasadny
	# częściowo zasadny
	# niezasadny
d) zeznań W. N. w pozostałej części niż ta w której zaprzeczył prawdziwości zeznań P. A., zeznał, że to P. A. występował jako przedstawiciel firm J. K. (2) i K. B. i to on dostarczył oferty tych podmiotów, zaś (...) Sp. z o.o. w nieświadomości wybrała tę najkorzystniejszą, a także w części w jakiej zeznał, że R. S. był zaskoczony zawyżonymi kwotami usług i najmu, gdyż jak wynika z treści uzasadnienia, Sąd Okręgowy w ogóle nie dokonał oceny pozostałej części zeznań świadka i całkowicie pominął je przy ustalaniu stanu faktycznego, a świadek ten zeznał również o tym, że każdy podwykonawca wybierany był przez komisję konkursową, świadek wysyłał zapytania ofertowe do podwykonawców, że to on nadzorował wydatki i wykonywane prace, opisywał każdą fakturę kosztową i opracowywał wnioski o płatność, a R. S. jedynie te wnioski podpisywał, co doprowadziło do błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego wyroku i mającego wpływ na jego treść;	# zasadny
	# częściowo zasadny
	# niezasadny
	# zasadny
	# częściowo zasadny
	# niezasadny
	# zasadny
	# częściowo zasadny
	# niezasadny
	# zasadny
	# częściowo zasadny
	# niezasadny
	# zasadny
	# częściowo zasadny
	# niezasadny
	# zasadne
2. art. 366 § 1 k.p.k. poprzez zaniechanie wyjaśnienia istotnej okoliczności sprawy tj. czy wobec R. S. prawomocnie orzeczono obowiązek zwrotu kwoty 3.687.003,99 złotych na rzecz (...) w W., co doprowadziło do orzeczenia wobec R. S. obowiązku naprawienia szkody dotyczącego tego roszczenia, podczas gdy wcześniej prawomocnie orzeczono o solidarnej odpowiedzialności R. S.	# częściowo zasadne
	# niezasadne
	# zasadne
	# częściowo zasadne
	# niezasadne
	# zasadne
	# częściowo zasadne

za te roszczenie decyzją (...) z 25 maja 2018 r., nr (...), utrzymaną w mocy decyzją nr (...) Ministra Finansów, Inwestycji i Rozwoju z 30 września 2019 r., a tym samym na podstawie art. 415 § 1 k.p.k. obowiązek naprawienia szkody nie podlegał orzeczeniu;	# niezasadne # zasadny # częściowo zasadny # niezasadny # zasadny
3. art. 415 § 1 k.p.k. poprzez orzeczenie wobec R. S. obowiązku naprawienia szkody poprzez zapłatę kwoty 3.687.003,99 złotych na rzecz (...) w W. podczas gdy o roszczeniu tym prawomocnie orzeczono wobec R. S. decyzją (...) z 25 maja 2018 r., nr (...), utrzymaną w mocy decyzją nr (...) Ministra Finansów, Inwestycji i Rozwoju z 30 września 2019 r.;	# częściowo zasadny # niezasadny # zasadny # częściowo zasadny # niezasadny # zasadny
4. art. 7 k.p.k. poprzez dokonanie dowolnej oceny dowodów, sprzecznej z zasadami prawidłowego rozumowania oraz wskazaniem wiedzy i doświadczenia życiowego, poprzez:	# częściowo zasadny # niezasadny # zasadny # częściowo zasadny
a. przyznanie wiary i poczynienie ustaleń faktycznych na podstawie:	# niezasadny # zasadny
i. wyjaśnień K. C., podczas gdy:	# częściowo zasadny
1) wyjaśnienia wymienionego nie odnajdują potwierdzenia w pozostałym zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym, a także wyparł się szczegółowej wiedzy o przebiegu zdarzenia powołując się na swój młody wiek i małe doświadczenie oraz że otrzymał z tego tytułu jakiegokolwiek pieniądze, obciążając jednocześnie odpowiedzialnością P. A. i R. S.,	# niezasadny # zasadny # częściowo zasadny # niezasadny # zasadny # częściowo zasadny # niezasadny
2) nie posiadał wiedzy o pozyskaniu i wykorzystaniu dotacji przez (...) Sp. z o.o., ani o procedurze podpisania umowy przez wymienioną spółkę i jego firmę, a wszelkie informacje w tym zakresie posiadał wyłącznie od P. A.	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny # zasadny

(cierpiącego na chorobę afektywną dwubiegunową),	# częściowo zasadny
3) wyjaśnił sprzecznie ze wskazaniami wiedzy i doświadczenia życiowego o tym, że P. A. uczynił go współwłaścicielem firmy (...) s.c. bez jego zgody, co byłoby niemożliwie bez podpisania przez wymienionego umowy spółki cywilnej, co wszakże wymagałoby jego zgody,	# niezasadny # zasadne # częściowo zasadne # niezasadne # zasadny # częściowo zasadny
4) wyparł się, tego, że otrzymywał przelewy za najem na rzecz spółki (...) Sp. z o.o., podczas gdy w sprawie ustalono odmiennie tj. że wymieniona spółka poniosła koszty z tytułu faktur wystawionych przez K. C., a jedynie zakwestionowano ich wysokość, a nie faktyczną zapłatę,	# niezasadny # zasadne # częściowo zasadne # niezasadne # zasadne
5) wyjaśnił, że dokonywał jedynie zapłaty za podatki, w sytuacji gdy Sąd Okręgowy ustalił, że wymieniony miał zapłacić na rzecz (...) Sp.j. kwotę 198.276 zł z tytułu najmu sprzętu laboratoryjnego, drugą ratę obejmującą płatność w wysokości 559.658,85 zł netto tytułem czynszu za okres od września 2013 roku do lutego 2014 roku i następne raty miesięczne w wysokości 93.276,42 zł;	# częściowo zasadne # niezasadne # zasadne # częściowo zasadne # niezasadne # zasadne # częściowo zasadne
i. zeznań P. A. podczas gdy wymieniony cierpi na chorobę afektywną dwubiegunową, a zeznania złożył zarówno przed sądem, jak i w postępowaniu przygotowawczym w obecności biegłego psychologa, w sytuacji gdy z uwagi na chorobę świadka zeznania winien złożyć w obecności biegłego lekarza psychiatry, gdyż wymieniona choroba nie pozostaje w zakresie specjalizacji psychologa i w konsekwencji z uwagi na brak dokonania przez właściwego biegłego oceny stanu psychicznego świadka i zdolności postrzegania lub	# niezasadne # zasadne # częściowo zasadne # niezasadne # zasadne # częściowo zasadne # niezasadne # zasadne # częściowo zasadne # niezasadne

odtworzenia przez niego postrzeżeń w czasie składania zeznań, zeznania te nie mogą zostać uznane za wiarygodne - w zakresie zeznań świadka P. A. złożonych przed Sądem Okręgowym obrona zarzuca również obrazę art. 192 § 2 k.p.k. obok obrazy art. 7 k.p.k.	# zasadne # częściowo zasadne # niezasadne # zasadne # częściowo zasadne
ii. opinii psychologicznych dotyczących świadka P. A. , gdyż z uwagi na fakt, że choroba na którą cierpi świadek, tj. chorobę afektywną dwubiegunową, pozostaje w zakresie specjalizacji biegłego lekarza psychiatry, lecz nie biegłego psychologa, gdyż tego typu choroba wymaga leczenia psychiatrycznego (k. 3906 - opinia sądowo-psychiatryczna dot. P. A.) i tym samym opinia psychologiczna pozostaje irrelevantna dla poczynienia ustaleń taktycznych w sprawie, gdyż jak wynika z samych opinii, świadek leczony jest psychiatrycznie (k. 3229), a choroba na którą cierpi świadek ma istotny wpływ na zdolność spostrzegania i odtwarzania spostrzeżeń (k. 4900), a tym samym biegły psycholog nie posiada wiadomości specjalnych niezbędnych do oceny stanu zdrowia świadka i zdolności odtwarzania przez niego spostrzeżeń;	# niezasadne # zasadny # częściowo zasadny # niezasadny # zasadne # częściowo zasadne # niezasadne # zasadne # częściowo zasadne # niezasadne # zasadne # częściowo zasadne # niezasadne # zasadne # częściowo zasadne # niezasadne
(...). zeznań T. B. , podczas gdy wymieniony zeznał jedynie co do okoliczności wydania prywatnej opinii - ekspertyzy technicznej autorstwa A. B., T. B. i F. K., w sytuacji w której opinia ta wydana została na zlecenie Pokrzywdzonego, a tym samym w interesie świadka mogło pozostawać udowodnienie tezy stawianej przez Pokrzywdzonego, a co więcej, wymieniony świadek nie był głównym autorem opinii, a jedynie asystował przy jej wydaniu, a osoby	# zasadne # częściowo zasadne # niezasadne # zasadne # częściowo zasadne # niezasadne # zasadne # częściowo zasadne

wskazywane jako główni autorzy, tj. A. B. i F. K. wzajemnie wypierają się autorstwa opinii i przerzucają odpowiedzialność za nią, jak i opinia ta określona została przez M. H. (biegłego sądowego, który wydał w sprawie opinię prywatną) jako sporządzona w sposób naruszający zasady etyki, a nawet poświadczającą nieprawdę,	# niezasadne # zasadne # częściowo zasadne # niezasadne # zasadne # częściowo zasadne
iv. zeznań F. K. z postępowania przygotowawczego (k. 60-61) podczas gdy wymieniony w postępowaniu przygotowawczym zeznał jedynie, że przygotował opinię techniczną we współpracy z T. B., a A. B. jedynie konsultował przy niej, podczas gdy w postępowaniu przed Sądem wymieniony zmienił zeznanie i stwierdził, że opinię przygotował A. B., a on jedynie podpisał gotową opinię (k. 5148 i 5148v.), a Sąd Okręgowy odmówił wiary tym zeznaniom w sposób nieuzasadniony powołując się na podeszły wiek świadka i możliwe problemy z pamięcią, podczas gdy świadek zapytany o problemy z pamięcią odpowiedział, że ich nie ma i uważa, że jak na jego wiek ma dobrą pamięć (k. 5148), a co więcej Sąd Okręgowy podniósł, że w postępowaniu sądowym świadek miał nie pamiętać o znajomości z T. B., podczas gdy początkowo zeznał, że nie zna T. B., a następnie zmienił zeznanie i stwierdził, że zna T. B. z (...) w Ł., a zatem zasady logiki wskazują, że jeśli faktycznie podpisał jedynie gotową opinię, to może nie pamiętać dokładnie jej współautora, co wbrew ocenie dokonanej przez Sąd, wskazuje na to, że zeznania złożone przez świadka w postępowaniu sądowym są wiarygodne i tym samym zeznania złożone w postępowaniu przygotowawczym, jako sprzeczne z	# niezasadne # zasadne # częściowo zasadne # niezasadne # zasadne # częściowo zasadne # niezasadne # zasadne # częściowo zasadne # niezasadne # zasadne # częściowo zasadne # niezasadne # zasadny # częściowo zasadny # niezasadny # zasadny # częściowo zasadny # niezasadny # zasadny # częściowo zasadny # niezasadny

zeznaniami sądowym, nie zasługują na wiarę,

v. zeznań A. M. i jego ekspertyzy (k. 3288 i następne), podczas gdy wymieniony świadek zeznał co do pisemnych ekspertyz wykonanych na zlecenie Pokrzywdzonego, a dotyczących opracowań wykonanych przez Oskarżonego, potwierdzając wnioski swojej ekspertyzy, przy czym w postępowaniu sądowym na rozprawie głównej z 04 grudnia 2019 r. sam przyznał, że był w stanie dokonać wyceny jedynie „z grubsza, mniej więcej” na podstawie doświadczenia w swojej pracy na Uniwersytecie (...) i odniósł tę wycenę tylko i wyłącznie do stawek stosowanych na wydziale uniwersytetu, na którym świadek pracuje, lecz nie do ogólnych stawek wolnorynkowych, które wszakże mogą być zróżnicowane, a sam świadek nawet nie wiedział czy istnieją jakieś cenniki na wolnym rynku dotyczące tego typu opracowań, a także nie pamiętał, czy przed sporządzeniem przedmiotowej ekspertyzy recenzował projekty podobne do projektu na który (...) Sp. z o.o. otrzymała dotację, jak i zeznał „Nie dysponuję operatami szacunkowymi i nie posiadam w tym zakresie wiedzy odnośnie wyceniania takich projektów.”, a tym samym zeznania te, jak i ekspertyza wymienionego świadka, winny zostać ocenione jako nieprzydatne dla poczynienia ustaleń faktycznych w sprawie,

vi. zeznań P. W., A. D., M. K. (1), podczas gdy wymienieni świadkowie jedynie potwierdzili bezsporny i wynikający z dokumentów fakt przeprowadzenia kontroli i zasięgnięcia opinii rzeczoznawców przez Pokrzywdzonego, a także

powtórzyli spostrzeżenia z opinii technicznej A. B., T. B. i F. K., gdyż sami nie kontrolowali prac wykonanych przy ul. (...) oraz nie posiadają co do tego stosownych kwalifikacji, a tym samym ich zeznania są nieprzydatne dla poczynienia ustaleń faktycznych w sprawie;

vii. zeznań D. M. podczas gdy zeznania wymienionego świadka są nieprzydatne dla poczynienia ustaleń faktycznych w sprawie, mając na względzie, że wymieniony jako pracownik działu finansowego nie posiada kwalifikacji do ustalenia, że prace budowlane, w szczególności w zakresie utwardzenia terenu i wykonania ogrodzenia, nie zostały wykonane tak jak wskazali to biegli, co nadto jest sprzeczne z pominiętymi przez Sąd Okręgowy zeznaniami J. K. (1), a w pozostałym zakresie jedynie potwierdził bezsporny i wynikający z dokumentów fakt przeprowadzenia kontroli i zasięgnięcia opinii rzeczoznawców przez Pokrzywdzonego;

viii. opinii technicznej (...) Sp. z o.o. sporządzonej przez T. B., A. B. i F. K., która sporządzona została z wykorzystaniem zdjęć z przeglądarki (...), a także została zakwestionowana przez biegłego M. H. w jego zeznaniach i sporządzonej przez niego opinii prywatnej, gdyż ocenił ją jako sporządzoną nieprofesjonalnie do tego stopnia, że stanowić może to delikt dyscyplinarny i poświadczenie nieprawdy, a także zarzucając jej, że opiniujący nie posiadali kwalifikacji do jej wydania, gdyż byli biegłymi z zakresu ogólnobudowlanego, podczas gdy opinia dotyczyła wielobranżowych robót budowlanych, a nadto jej

autorzy tj. A. B. i F. K. w swoich zeznaniach wzajemnie przerzucają się odpowiedzialnością za tę opinię, jednocześnie wypierając się jej autorstwa, co oprócz innych błędnych ustaleń opisanych w uzasadnieniu, doprowadziło do błędnego ustalenia faktycznego, że utwardzenie terenu na działce przy ul. (...) w G. (1) nie zostało wykonane, co doprowadziło do przypisania R. S. dopuszczenia się zachowania związanego z tymi pracami, a składającego się na zarzucany Oskarżonemu czyn i wydania wyroku skazującego oraz wpłynęło na ustaloną wysokość szkody wyrządzonej przestępstwem;

ix. opinii biegłego M. K. z zakresu chemii, przemysłu chemicznego i ochrony środowiska, której przedmiotem jest wycena wartości ekspertyzy dotyczącej "Technologii biogazowni utylizacyjnej przy oczyszczalni ścieków przeznaczonej do produkcji elektrycznej i ciepłej" oraz opracowania pt. "Procedury pracy laboratorium badawczego (...) Sp. z o.o. - Technologia Laboratorium", podczas gdy biegły dokonał wyceny nie według stawek rynkowych, lecz według stawek biegłych za opinie sporządzone na potrzeby postępowania sądowego (k. 4160 - 4161), a jak powszechnie wiadomo, stawki te są znacznie niższe niż stawki rynkowe, przy czym (...) Sp. z o.o. nie miało możliwości pozyskania stosownych specjalistycznych ekspertyz i opracowań według stawek biegłych sądowych i tym samym stawki te nie mogły mieć odpowiedniego przełożenia na wyceniane dokumenty, a co więcej biegły M. K. zeznał na rozprawie głównej z 11 lutego 2020 r. „Ja to oszacowałem na podstawie wiedzy i doświadczenia

na rynku. Prześledziłem szereg takich opracowań, nie wskazywałem tego w opinii bo nie ma takiego obowiązku.", podczas gdy zgodnie z art. 200 § 2 pkt 5 k.p.k. opinia powinna zawierać m. in. sprawozdanie z przeprowadzonych czynności i spostrzeżeń, a tym samym opinia nie zawiera wszystkich wymaganych elementów i nie jest możliwe ustalenie, na podstawie jakich opracowań bazował biegły, a tym samym nie można dokonać oceny merytorycznej wniosków opinii, a co więcej opinia ta jest sprzeczna z ekspertyzą (k. 3185 i następne) sporządzoną w lutym 2013 r., a dotyczącą wyceny wartości know-how dotyczącego biogazowni utylizacyjnej przy oczyszczalni ścieków przeznaczonej do produkcji energii elektrycznej i ciepłej (przedmiotem opinii biegłego była m.in. ekspertyza dot. właśnie technologii biogazowni utylizacyjnej przy oczyszczalni ścieków przeznaczonej do produkcji elektrycznej i ciepłej), z której to wyceny wynika, że przy uwzględnieniu wartości z opłat licencyjnych wartość ta wynosi 298.000 zł, a z tytułu sprzedaży know-how od 136.000 zł do 494.000 zł, podczas gdy wg. biegłego z uwzględnieniem stawek biegłych sądowych, ekspertyza zawierająca takie know-how kosztować winna 2.500 zł netto - w rezultacie powyższego, opinia nie zasługuje na wiarę;

x. opinii - operatów szacunkowych dla nieruchomości gruntowych przy ul. (...) nr (...) i (...) nr (...) w G. (1) sporządzonych przez M. B., w sytuacji gdy biegła na rozprawie głównej z 22 września 2021 r. zeznała, że „Ja miałam oszacować koszt

najmu budynku bez wskazania, iż mam uwzględnić poczynione nakłady w postaci tworzenia laboratorium i nie uwzględniałam tego w swoim operacie. Ja miałam oszacować wartość najmu budynku i jego powierzchni, a nie wartość najmu pod laboratorium. Nie brałam pod uwagę wyposażenia ani przeznaczenia budynku. Wyposażenie budynku widziałam tylko przy ul. (...). Nie liczyłam wartości elementów, które były na wyposażeniu tych pomieszczeń. Nie miałam oszacować wartości łącznego najmu tego kompleksu, miałam określić poszczególne nieruchomości. Nie brałam pod uwagę tego, że czynności mają być wykonywane na tych nieruchomościach w ramach jednego zadania jakby był to jeden kompleks. Gdybym brała pod uwagę to że nieruchomość przy ul. (...) jest wyposażona, gdyby je wyceniała, cena najmu byłaby wyższa. Nie jestem w stanie wskazać jaki byłby to rząd wielkości. Trudno wskazać czy wycena tych nieruchomości jako kompleks byłaby inna, chodzi tu o np. okoliczności związane z inwestorem i jego celami. Jest to trudne do wykonania bo nie jest to wartość rynkowa, ale wartość indywidualna określona dla konkretnego inwestora nieruchomości. Trudno jest to oprzeć o inne konkretne umowy obecne na rynku, to nie byłaby wartość rynkowa.", a tym samym biegła sama przyznała, że jej opinia nie może być przydatna dla poczynienia ustaleń faktycznych w sprawie, gdyż została wydana zgodnie z postanowieniem Prokuratora o dopuszczeniu tychże opinii, którego teza dotyczyła zwykłych, rynkowych wartości najmu, bez uwzględnienia specjalistycznego przeznaczenia

tychże nieruchomości, a w konsekwencji Sąd Okręgowy winien był uznać, że opinia ta nie jest przydatna dla poczynienia ustaleń faktycznych w sprawie - co więcej, obrona podnosi również, że w jej ocenie stawki przyjęte przez biegłą są zaniżone w stosunku do stawek wolnorynkowych

xi. opinii biegłego Z. S. podczas gdy każda z wydanych przez biegłego opinii dotyczyła analizy innowacyjności zawartości badanych dokumentów, co przekładało się na ich ocenę merytoryczną oraz wycenę ich wartości, przy czym sam biegły zeznał na rozprawie głównej z 10 marca 2020 r., że „Moja rola sprowadzała się do znalezienia we wniosku innowacji, bo takie było pytanie ze strony prokuratora. (...) Moim zadaniem było doszukanie się wprowadzenia nowych substratów, czego nie doszukałem się w dokumentacji.”, przy czym jak wskazuje sama nazwa projektu „Innowacyjny system sterowania automatyczną dystrybucją substratów w biogazowni” dopiero osiągnięcie wyniku zakończonego projektu, jakim miało być opracowanie systemu sterowania automatyczną dystrybucją substratów miał zawierać element innowacyjności, przy czym elementu tego nie musiał zawierać każdy sporządzony w sprawie dokument, tym bardziej, że projektu nie ukończono w wyniku rozwiązania umowy przez Pokrzywdzoną, a tym samym biegły odpowiadając wprost na pytania Prokuratora nie dostarczył informacji przydatnych dla poczynienia ustaleń faktycznych w sprawie, gdyż ocenie podlegał nie skończony projekt, który miał być innowacyjny, lecz dokumenty

sporządzone w procesie tworzenia projektu, które same w swojej istocie innowacyjne być nie miały, a co więcej biegły doszukiwał się innowacyjności w nowych substratach (rozprawa z 10 marca 2020 r.) w sytuacji, gdy projekt dotyczył wprowadzenia systemu sterowania automatyczną dystrybucją substratów, lecz nie nowych substratów, a co więcej, dokumenty takie jak procedura pracy laboratorium są jedynie procedurami postępowania i tym samym niezasadne jest oczekiwanie od nich innowacyjności, a w konsekwencji Sąd Okręgowy błędnie poczynił na podstawie tychże opinii ustalenia faktyczne, gdyż nie były one do tego przydatne;

xii. biegłego J. D. podczas gdy wymieniony biegły nie dokonał oględzin nieruchomości przy ul. (...) w G. (1) (k. 4230) na której miały zostać wykonane opiniowane prace budowlane i swoją opinię wydał na podstawie opinii prywatnej sporządzonej na zlecenie Pokrzywdzonego (k. 4229), tj. opinii technicznej (...) Sp. z o.o. sporządzonej przez T. B., A. B. i F. K., która nie zasługuje na wiarę z powodów opisanych w pozostałych zarzutach apelacji, a co więcej, sam fakt oparcia opinii biegłego dopuszczonej przez Prokuraturę wyłącznie na ustaleniach dokonanych w opinii prywatnej sporządzonej na zlecenie Pokrzywdzonego, który może mieć interes w uzyskaniu opinii niekorzystnej dla Oskarżonego, przemawia za odmówieniem wiary tejże opinii, a co więcej, wymieniony biegły błędnie przyjął, że na nieruchomości przy ul. (...) w G. (1) wykonano ogrodzenie o długości 16,8 m (k. 4232), podczas gdy z samej opinii wynika,

że nieruchomość posiada 2.500 m^(2)(k. 4229), a z pominiętych przez Sąd Okręgowy zeznań świadka J. K. (1) (k. 3501-3503) wynika, że nieruchomość jest w całości ogrodzona i tym samym nie jest fizycznie możliwe, aby nieruchomość o takiej powierzchni ogrodzić ogrodzeniem o długości 16,8 m, a co bezpośrednio wpłynęło na ocenę wartości wykonanych prac dotyczących ogrodzenia jako 853,88 zł netto (k. 4234), a tym samym opinia jest sprzeczna ze wskazaniami wiedzy i nie może być oceniona jako wiarygodna;

b. odmówienie wiary:

i. wyjaśnieniom R. S. , podczas gdy za taką oceną wyjaśnień Oskarżonego stało stwierdzenie, że nie zasługuje na aprobatę wyjaśnienie, iż:

1) aktualnie stan wiedzy poszedł do przodu i koszty pozyskania wiedzy w zakresie biogazowni byłyby niższe, podczas gdy wg. Sądu większość nierzetelnych faktur VAT, które miały stanowić udokumentowanie wydatków, dotyczyła najmu nieruchomości i wykonania prac budowlanych, zatem trudno uznać, że były to koszty uzależnione od aktualnego stanu wiedzy technologicznej, podczas gdy dowody, na których oparł się Sąd Okręgowy w tym zakresie, tj. opinie z zakresu wyceny nieruchomości i z zakresu wyceny prac budowlanych nie zasługują na wiarę z powodów opisanych w zarzucie dot. przyznania wiary tymże opinią,

2) I. S. nie zajmowała się realizacją projektu, ponieważ w ocenie Sądu to ona zajmowała się wystawianiem faktur VAT i z tego

tylko powodu miała godzić się na zawieranie umów, których wartość była zawyżona, w sytuacji gdy fakt dokonania technicznej czynności w postaci wystawienia faktury, ewentualnie zawarcia umowy, nie przesądza o tym, że obejmowała swoją świadomością okoliczność zawyżenia wartości tychże umów;

3) za faktury mające rzekomo pochodzić od J. K. (2) i K. B. odpowiada P. A., zaś on sam o ich istnieniu nawet nie wiedział, podczas gdy z zeznań W. N., K. J. i R. T. wynika, że współpraca, która rzekomo zawarta miała być z K. B. i J. K. została nawiązana za pośrednictwem P. A. oraz że każdy podwykonawca wybierany był przez komisję konkursową, a także, że to W. N. nadzorował wydatki i wykonywane prace, opisywał każdą fakturę kosztową i opracowywał wnioski o płatność, a R. S. jedynie te wnioski podpisywał, a tym samym zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie pozwala ponad wszelką wątpliwość ustalić, że R. S. podpisując wniosek o płatność wiedział o tych nieprawidłowościach;

ii. wyjaśnieniom I. S., podczas gdy Sąd Okręgowy odmówił im wiary wobec stwierdzenia, że nie jest wiarygodne twierdzenie, że nie zajmowała się zawieraniem umowami, zaś zasady logiki i doświadczenia życiowego i zawodowego Sądu nakazują przyjąć, że I. S. musiała wiedzieć, chociażby z relacji męża, z którym przecież zawierała umowy w imieniu spółek, jakie dokumenty podpisuje i czego one dotyczą, co jednakże w sposób logiczny nie prowadzi do wniosku, że wiedząc czego umowy dotyczą, musi jednocześnie obejmować swoją świadomością, że ich wartość ma być

zawyżona, a co więcej, stwierdzenie, że wartość umów była zawyżona wynika z dowodów z opinii biegłych, które nie zasługują na wiarę, a co zostało opisane w zarzucie dotyczącym oceny tychże opinii;

iii. zeznaniom F. K. z postępowania sądowego (k. 5147- 5150), podczas gdy zeznania te zasługują na wiarę w całości z powodów wskazanych w zarzucie dotyczącym przyznania wiary zeznaniom tego świadka z postępowania przygotowawczego;

iv. wyjaśnieniom P. S. podczas gdy Sąd Okręgowy odmówił wiary tymże wyjaśnieniom jedynie z tego względu, że z opinii, którą uznał za wiarygodną wynika, że „rzeczywista” wartość opracowania przygotowanego przez (...) Sp. z o.o. była nie wyższa niż 4.000 zł, podczas gdy po pierwsze, opinia biegłego Z. S. dot. przedmiotowego opracowania nie zasługuje na wiarę z powodów opisanych w zarzucie dot. oceny opinii tegoż biegłego, a po drugie, sam fakt, że wg. biegłego cena została zawyżona, nie przesądza o tym, że to R. S. miał sugerować P. S. ustalenie ceny na poziomie na jakim wystawiono fakturę VAT, gdyż po pierwsze, nie wynika to w sposób logiczny z okoliczności, że wartość opracowania miała zostać zawyżona, a po drugie, jest to sprzeczne ze sposobem działania wolnego rynku, w którym przedsiębiorcy mogą ustalać ceny swobodnie;

v. zeznaniom W. N. w części w jakiej zaprzeczył prawdziwości zeznań P. A. próbując przedstawić go jako osobę nieszczerą oraz w której zeznał, że to P. A. występował jako przedstawiciel firm J. K. (2) i K. B. i to on dostarczył oferty tych podmiotów, zaś (...) Sp. z

o.o. w nieświadomości wybrała tę najkorzystniejszą, a także w części w jakiej zeznał, że R. S. był zaskoczony zawyżonymi kwotami usług i najmu, podczas gdy Sąd odmówił wiary powyższemu stwierdzając, że Oskarżony powinien wiedzieć jaka firma przygotowuje ekspertyzy dla jego projektu, przy czym W. N., K. J. i R. T. wynika, że współpraca, która rzekomo zawarta miała być z K. B. i J. K. została nawiązana za pośrednictwem P. A. oraz że każdy podwykonawca wybierany był przez komisję konkursową, a także, że to W. N. nadzorował wydatki i wykonywane prace, opisywał każdą fakturę kosztową i opracowywał wnioski o płatność, a R. S. jedynie te wnioski podpisywał, a co więcej, fakt, że Oskarżony ustalał ceny jego usług, nie przeczy temu, że mógł być zaskoczony, że zostały uznane za wygórowane;

vi. pisemnej opinii prywatnej sporządzonej przez biegłego M. H. podczas gdy Sąd Okręgowy odmówił jej wiary podnosząc, że opinia ta wydana została do oceny opinii prywatnej dokonanej na zlecenie Pokrzywdzonej tj. opinii technicznej (...) Sp. z o.o. sporządzonej przez T. B., A. B. i F. K., a która to opinia techniczna ma być zgodna z zeznaniami świadków i z tego względu opinia biegłego M. H. nie mogła prowadzić do podważenia opinii (...), jednakże Sąd Okręgowy pominął, że autorzy tej opinii wzajemnie przerzucają się odpowiedzialnością za nią i wypierają się jej przygotowania, co zostało szczegółowo opisane w zarzucie dotyczącym oceny dowodu z przedmiotowej opinii technicznej, a nadto nie polega na prawdziwym twierdzeniu, że opinia ta jest zgodna z zeznaniami świadków, gdyż jedynie świadek

D. M. miał być obecny podczas oględzin nieruchomości, jednakże jako pracownik działu finansowego nie posiada kwalifikacji do oceny sposobu wykonania prac budowlanych i w tym zakresie musiał polegać na ocenach biegłych, a pozostali świadkowie przesłuchani w sprawie jedynie ze słyszenia wiedzieli o stwierdzonych nieprawidłowościach co do prac budowlanych i tym samym opinia biegłego M. H. nie zasługiwała na odmówienie jej wiary;

co doprowadziło do błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego wyroku, który miał wpływ na treść tego wyroku.

5. art. 366 § 1 k.p.k. w zw. z art. 167 k.p.k. poprzez zaniechanie dopuszczenia z urzędu dowodu z opinii biegłego z zakresu finansów i rachunkowości na okoliczność ustalenia, czy kwoty wydatków wymienione w opisie czynu zarzucanego R. S. pod punktem II wyroku, były zgodne z dołączonym do umowy o udzielenie dotacji harmonogramem rzeczowo-finansowym, co doprowadziło do zaniechania wyjaśnienia istotnej okoliczności sprawy, czy kwestionowana wysokość wydatków była zgodna z wydatkami zaakceptowanymi przez Pokrzywdzonego i na które ten umówił się z R. S., co natomiast doprowadziło do braku poddania rozwadze Sądu Okręgowego, czy wbrew twierdzeniom o zawyżonych wydatkach w stosunku do ich wartości rynkowej, w ogóle mogło dojść do wprowadzenia w błąd, bądź przedłożenia nierzetelnego rozliczenia, co natomiast doprowadziło do błędnego ustalenia, że R. S. dopuścił

się czynu zarzucanego mu w pkt II wyroku i wydania wyroku skazującego.

II. błąd w ustaleniach faktycznych, polegający na:

1. błędnym ustaleniu, że:

- miały istotne znaczenie dla uzyskanej dotacji okoliczności, co do których R. S. miał poświadczyć nieprawdę w biznesplanie, tj. że projekt realizowany będzie w Katedrze (...) Uniwersytetu (...), w Wydziale (...) Politechniki (...) oraz w Katedrze (...) Uniwersytetu (...) w O. przy udziale i konsultacji pracowników ww. uczelni, jak również poświadczył nieprawdę co do zatrudnianych przez (...) Sp. z o.o. osób, podczas gdy Sąd Okręgowy w ogóle nie ustalił jakie były kryteria przyznania dotacji oraz czy wskazane w zarzucie okoliczności w ogóle były brane pod uwagę przy podejmowaniu decyzji o udzieleniu dotacji, a jeśli tak to czy miały zwykłe znaczenie, czy znaczenie istotne, a tym samym ustalenie, że przedmiotowe okoliczności miały istotne znaczenie dla uzyskania dotacji jest gołosłowne, a co więcej Sąd I instancji nie wskazał również dowodów na których oparł te ustalenie, a w konsekwencji powyższego nie może być ono uznane za prawidłowe, a doprowadziło do uznania, że Oskarżony popełnił przestępstwo zarzucane mu w pkt I aktu oskarżenia i wydania wyroku skazującego;
- oskarżony R. S. przedłożył wnioski o płatność zawierające nierzetelne rozliczenie

upřednio przyznanych kwot dotacji dokumentujące wydatkowanie przez (...) Sp. z o.o. środków finansowych w łącznej wysokości 2.707.749,67 zł, w sytuacji gdy w rzeczywistości spółka poniosła koszty w wysokości nie większej niż 275.309,19 zł, podczas gdy:

i. Sąd Okręgowy nie zakwestionował, że dalej wymienione wydatki w istocie zostały poniesione przez (...) Sp. z o.o. poprzez dokonanie zapłaty na rzecz podmiotów trzecich, a jedynie zakwestionowano rynkową wartość dóbr na które je poczyniono, a tym samym wewnętrznie sprzeczne jest ustalenie, że z jednej strony wymieniona spółka poniosła wydatki w kwocie nie większej niż 275.309,19 zł, a drugiej strony, że wydatki w większych wysokościach niż powyższa kwota (tj. wskazane we wnioskach o płatność) faktycznie zostały poniesione - innymi słowy, błędny jest zarzut (i tym samym ustalenie) polegający na twierdzeniu, że (...) Sp.z o.o. poniosło wydatki w kwocie nie większej niż 275.309,19 zł w sytuacji gdy z drugiej strony stwierdzi się, że spółka ta poniosła wyższe wydatki, tj. takie jak wskazano we wnioskach, a jedynie kwestionuje się ich rynkową wartość, przy czym Oskarżonemu nie zarzuca się wprowadzenia w błąd co do rynkowej wartości poniesionych wydatków, a czyni się zarzut co do nieprawdziwości informacji o wydatkowanych kwotach, podczas gdy bezspornym jest, że wydatki takie faktycznie zostały poniesione;

ii. ustalenie, że wniosek o wypłatę był nierzetelny w zakresie informacji o faktycznie poniesionych wydatkach

jest sprzeczne z dowodami z dokumentów uznanymi za wiarygodne, w sytuacji w której bezspornym jest, że wydatki te zostały poniesione przez (...) Sp. z o.o., a we wniosku o rozliczenie zawarte było wyłącznie oświadczenie o tym, że wydatki zostały poniesione, bez dodatkowego wskazywania jakichkolwiek informacji, bądź składania jakichkolwiek oświadczeń o tym, że wskazane wydatki są zgodne z faktyczną wartością dóbr na które zostały poniesione, albo że są celowe, a jedynie zawarta umowa zobowiązywała do celowego ponoszenia wydatków i tym samym niecelowe ponoszenie narażało (...) Sp. z o.o. na naruszenie warunków umowy i zwrotu poniesionych wydatków, lecz w przedmiotowym stanie faktycznym nie stanowiło to przedłożenia nierzetelnego dokumentu, bądź wprowadzenia w błąd, gdyż wskazane we wniosku informacje były zgodne ze stanem faktycznym, tj. że wydatki te zostały poniesione przez (...) Sp. z o.o. poprzez dokonanie zapłaty podmiotom trzecim,

a powyższe twierdzenia dotyczą wydatków poniesionych tytułem:

iii. faktur wystawionych w związku z opracowaniem ekspertyzy dotyczącej biogazowni utylizacyjnej przy oczyszczalni ścieków przeznaczonych do produkcji energii elektrycznej i cieplnej - w ogóle nie zarzuca się nieponiesienia wydatków, a jedynie kwestionuje wartość ekspertyzy i tym samym we wniosku o rozliczenie nie wskazano niezgodnej ze stanem faktycznym informacji, że wydatek został poniesiony przez spółkę (...) Sp. z o.o.;

iv. najmu nieruchomości przy ul. (...) w G. (1) w okresach wskazanych w zarzucie -jak wyżej, także nie zarzuca się nieponiesienia wydatków;

v. najmu nieruchomości - laboratorium w G. (1) przy ul. (...) wraz z zapleczem w okresach wskazanych w zarzucie - jak wyżej, także nie zarzuca się nieponiesienia wydatków;

vi. wykonywania prac budowlanych na terenie przy ul. (...) w G. (1) szczególnie wymienionych w zarzucie – w większości nie zarzuca się nieponiesienia wydatków z tego tytułu, za wyjątkiem jednego o wartości 56.250 zł związanego z utwardzeniem terenu podnosząc, że prac nie wykonano;

vii. opracowania procedury prac laboratorium badawczego – jak wyżej, także nie zarzuca się nieponiesienia wydatków;

viii. wykonania instalacji i uzbrojeniem zestawu kontenerowego - jak wyżej, także nie zarzuca się nieponiesienia wydatków;

ix. najmu zestawów kontenerowych określonych w zarzucie, jak i wskazano tam okresy najmu - jak wyżej, także nie zarzuca się nieponiesienia wydatków;

x. najmu nieruchomości przy ul. (...) w okresach wskazanych w zarzucie -jak wyżej, także nie zarzuca się nieponiesienia wydatków;

xi. opracowania pod tytułem „Ogólne założenia dotyczące budowy mobilnej biogazowni testowej (...) na terenie (...) Sp. z o.o., przy ul. (...) w G. - jak wyżej, także nie zarzuca się nieponiesienia wydatków;

co doprowadziło do błędnego przypisania oskarżonemu dopuszczenia się wszystkich zachowań składających się na zarzucany mu czyn, a polegających na przedłożeniu wniosku o płatność zawierającego nierzetelne rozliczenie, podczas gdy spółka (...) Sp. z o.o. w istocie wydatkowała kwoty na wymienione wyżej dobra zgodnie z wnioskiem, co natomiast doprowadziło do niesłusznego wydania wyroku skazującego, a także co miało wpływ na rodzaj i wymiar orzeczonej kary oraz wysokość ustalonej szkody, a tym samym wpłynęło na obostrzenie odpowiedzialności na podstawie art. 294 § 1 k.k.;

- R. S. poświadczył nieprawdę co do zatrudnianych przez (...) Sp. z o.o. osób, podczas gdy:

i. w treści zarzutu nie wskazano o jakie konkretnie osoby chodzi, a Sąd Okręgowy poczynił jedynie ogólne ustalenie, że J. H. i M. K. (2) nie wiedzieli o projekcie realizowanym przez (...) Sp. z o.o., jednakże ustalenie te nie może prowadzić do ustalenia, że Oskarżony zgodnie z zarzutem poświadczył nieprawdę co do zatrudnionych osób, gdyż nie można ustalić, czy w zarzucie w istocie chodzi o te osoby, tym bardziej, Sąd Okręgowy ustalił jednocześnie, że w biznesplanie wskazano, że (...) Sp. z o.o. zatrudnia S. W., A. S., D. J., W. N., E. K., W. S., J. C., M. G., których pracy w (...) Sp. z o.o. nie podważono i w konsekwencji nie jest dopuszczalne ustalenie popełnienia sprawstwa czynu, którego treści Oskarżony zmuszony jest „domyślać się”, gdyż stanowi to naruszenie prawa do obrony R. S. wynikającego z art. 6 k.p.k.;

ii. jeżeli w zarzucie chodzi o niżej wymienione osoby:

a) M. D. - to wymieniony zeznał na rozprawie z 10 grudnia 2019 r., jako przedstawiciel Uniwersytetu (...) w O., że byli bardzo zainteresowani udziałem w projekcie i złożyli ofertę, a tym samym R. S. w sposób obiektywny mógł z tej oferty skorzystać w każdym czasie i tym samym nie jest nieprawdziwą informacją, że wymieniony świadek pozostawał do jego dyspozycji;

b) dr. inż. M. Z. - świadek jako przedstawiciel Uniwersytetu (...) w O. potwierdził zeznanie M. D. na rozprawie z 04 grudnia 2019, że złożyli ofertę na udział w projekcie;

c) dr M. R. - zeznała na rozprawie z 04 grudnia 2019 r., że współpracowała z Oskarżonym przy wcześniejszej wersji wniosku, a po przyznaniu dotacji spółce (...) Sp. z o.o. skontaktowano się z nią w celu kontynuowania współpracy, jednak wymieniona nie mogła tego uczynić z racji wyjazdu za granicę;

d) T. M. - co do udziału wymienionego Sąd Okręgowy nie poczynił w ogóle żadnych ustaleń, a tym samym nie można Oskarżonemu przypisać popełnienia przestępstwa w tym zakresie;

e) J. B. - jak w przypadku T. M.;

f) Dr T. Z. - wymieniony zeznał na rozprawie z 24 listopada 2020 r., że pomagał R. S. przy projekcie doradzając mu przy nim;

g) prof. dr hab. inż. J. H. - wymieniony zeznał na rozprawie z 10 grudnia 2019 r., że był zainteresowany współpracą w sposób ogólny z (...) Sp. z o.o. i wbrew ustaleniom poczynionym

przez Sąd Okręgowy, wymieniony świadek nie zeznał, że w ogóle nie słyszał o projekcie, lecz, że go nie kojarzy, ale nie wykluczył, że mogło coś do niego dotrzeć przez osoby trzecie;

h) prof. dr hab. A. R. - współpracował przy projekcie jako pracownik (...) G. i wykonał zlecenie, a zatem w sposób obiektywny w ogóle nie można twierdzić, że w przypadku wymienionego mogło dojść do poświadczenia nieprawdy;

i) prof. dr. hab. M. K. (2) - wymieniony na rozprawie głównej z 10 grudnia 2019 r. zeznał, że nie kojarzy projektu, przy czym powołał się w tym zakresie na niepamięć, przy czym należy pamiętać, że wymieniony pracuje na Uniwersytecie (...) w O., a zgodnie z zeznaniami M. D. i M. Z., uczelnia ta złożyła ofertę na udział w projekcie, a tym samym przyjąć należy, że dotyczyła ona także udziału M. K. (2).

iii. Sąd Okręgowy ustalił z zeznań J. H. i M. K. (2) że nie prowadzono z nimi rozmów w sprawie współpracy przy realizacji zadania na które Pokrzywdzony udzielił dotacji, podczas gdy w biznesplanie wprost wskazano, że (str. 39 biznesplanu, k. 2120) „Możemy liczyć na opinie takich ekspertów jak: prof. dr hab. inż. J. H. z (...), a także prof. dr hab. M. K. (2) z (...) oraz prof. dr gab. A. R. z (...)”, a tym samym w związku z zasadą domniemania niewinności wynikającą z art. 5 § 1 k.p.k., powyższe oświadczenie należy interpretować w sposób dosłowny, a zatem, że (...) Sp. z o.o. może liczyć na opinie w/w osób, lecz nie w ten sposób, że współpraca została z nimi zawarta i to pomimo

wskazania ich w rubryce „Zasoby ludzkie”;

co doprowadziło do przypisania oskarżonemu dopuszczenia się czynu zarzucanego mu w pkt I aktu oskarżenia i wydania wyroku skazującego;

- R. S. poświadczył nieprawdę co do tego, iż projekt realizowany będzie w Katedrze (...) Uniwersytetu (...), w Wydziale (...) Politechniki (...) oraz w Katedrze (...) Uniwersytetu (...) w O., podczas gdy:

i. świadkowie M. Z. i M. D. zeznali, że (...) Sp. z o.o. otrzymała ofertę od Uniwersytetu (...), a tym samym Oskarżony był uprawniony do przyjęcia, że może ją w każdym czasie przyjąć i nawiązać współpracę z wymienionym Uniwersytetem w ramach wykonywania projektu, na który otrzymał dotację, a w konsekwencji do

wskazania tejże uczelni we wniosku o dotację;

ii. z pisma prorektora Politechniki (...) prof. dr hab. inż. J. M. wynika, że (...) Sp. z o.o. prowadziło rozmowy z przedstawicielami tej uczelni w sprawie współpracy przy realizacji projektu, którego dotyczyła dotacja (k. 2529), a tym samym nie można wykluczyć, że Oskarżony mógł zakładać, że może skorzystać z usług wymienionej uczelni;

iii. Sąd Okręgowy ustalił, że zawarto umowę z Uniwersytetem (...) (k. 2510 i następne), który usługę wykonał (k. 2515 i następne), jednak (...) Sp. z o.o. za nią nie zapłaciło, przy czym okoliczność braku zapłaty jest irrelevantna, a stwierdzenie Sądu I instancji, że brak zapłaty przesądza o tym, że

Oskarżony poświadczył nieprawdę co do nawiązania współpracy z Uniwersytetem (...) pomimo zawartej umowy i wykonanej usługi przez wymienioną uczelnię, jest sprzeczne z zasadami logiki, gdyż oświadczenie złożone we wniosku dotyczyło faktu wykonywania projektu we współpracy z Uniwersytetem(...), co polegało na prawdzie;

co doprowadziło do przypisania oskarżonemu dopuszczenia się czynu zarzucanego mu w pkt I i wydania wyroku skazującego;

- R. S. umyślnie przedłożył wniosek o płatność w którym ujęto nierzetelne faktury wystawione na dane K. B. i J. K. (2), podczas gdy z zeznań W. N., K. J. i R. T. wynika, że (w następującym zakresie zachodzi również błąd braku) współpraca, która rzekomo zawarta miała być z K. B. i J. K. została nawiązana za pośrednictwem P. A. oraz że każdy podwykonawca wybierany był przez komisję konkursową, a także, że to W. N. nadzorował wydatki i wykonywane prace, opisywał każdą fakturę kosztową i opracowywał wnioski o płatność, a R. S. jedynie te wnioski podpisywał, a tym samym zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie pozwala ponad wszelką wątpliwość ustalić, że R. S. podpisując wniosek o płatność wiedział o tych nieprawidłowościach, a tym samym, że działał w tym zakresie umyślnie, co natomiast doprowadziło do przypisania R. S. zamiaru popełnienia przestępstwa w zakresie wyżej opisanego

zachowania składającego się na zarzucany Oskarżonemu czyn i wydania wyroku skazującego oraz wpłynęło na ustaloną wysokość szkody wyrządzonej przestępstwem;

- umowa najmu wyposażenia laboratorium zawarta z K. C. prowadzącym działalność gospodarczą pod firmą (...) była fikcyjna w sytuacji, gdy umowa była wykonywana i była ważna na gruncie przepisów prawa cywilna, nie stanowiła czynności pozornej w rozumieniu art. 83 § 1 Kodeksu cywilnego, a wystawione faktury odzwierciedlały rzeczywiste zdarzenie gospodarcze jakim był podnajem wyposażenia przez (...) Sp. z o.o. od K. C. (faktury te nie zostały zakwestionowane w postępowaniu karnym, jak i kontroli skarbowej), a fakt, że wymieniony nie był właścicielem przedmiotu najmu, a sam wynajmował go od (...) Sp. j. nie oznacza nieważności umowy i jej fikcyjności, a tym samym nieuzasadnione jest ustalenie, że umowa była fikcyjna tylko z tego powodu, że K. C. wynajmował te ruchomości od innej spółki w sytuacji, w której art. 668 Kodeksu cywilnego wprost dopuszcza możliwość oddawania przedmiotu najmu w podnajem i tym samym ustalenie, że umowa najmu wyposażenia laboratorium była fikcyjna jest nieuzasadnione i sprzeczne z zasadami logiki, co doprowadziło do przypisania R. S. dopuszczenia się zachowania związanego z przedmiotową umową, a składającego się na

zarzucany Oskarżonemu czyn i wydania wyroku skazującego oraz wpłynęło na ustaloną wysokość szkody wyrządzonej przestępstwem;

- M. R. nie mogła brać udziału w projekcie z powodu przebywania za granicą, co Sąd Okręgowy ustalił z ocenionych jako wiarygodne zeznań A. R., podczas gdy wymieniony zeznał jedynie, że M. R. nie brała udziału w projekcie, gdyż w czasie jego wykonywania przebywała we Francji, jednakże w ogóle nie zeznał o tym, że w czasie gdy przygotowywano wniosek o dotację, to wymieniona już wtedy przebywała za granicą, a jednocześnie sama M. R. na rozprawie głównej z 22 grudnia 2020 r. zeznała, że przebywając we Francji dostała maila z (...) Sp. z o.o. o tym, że projekt ma „ruszyć”, a co potwierdza również korespondencja mailowa M. R. z W. N. (k. 3420 - 3421) załączona do protokołu przesłuchania M. R. z postępowania przygotowawczego, w której W. N. informuje Panią R., że (...) otrzymało dotację i będzie chciało nawiązać współpracę przy realizacji projektu z osobami wskazanymi we wniosku, co jednoznacznie wskazuje na to, że składając wniosek Oskarżony liczył na współpracę z M. R. przy realizacji projektu, co doprowadziło do ustalenia, że R. S. od początku planował wprowadzić Pokrzywdzonego w błąd co do osób zaangażowanych w realizację projektu, a tym samym

uznania, że Oskarżony popełnił przestępstwo zarzucane mu w pkt I oraz wydania wyroku skazującego;

- R. S. już od pierwszej czynności sprzecznej z prawem wykazywał zamiar popełnienia przestępstwa i zamiar ten utrzymywał się aż do ostatniego zachowania ujętego w zarzucie, podczas gdy strona podmiotowa przestępstwa podlega dowodzeniu na tej samej zasadzie jak strona przedmiotowa przestępstwa, a żaden z dowodów zgromadzonych w sprawie w sposób jednoznaczny nie wskazuje na to, że Oskarżony umyślnie zawyżył kwoty usług wymienione w zarzucie, co doprowadziło do stwierdzenia, że Oskarżony popełnił przestępstwo zarzucane mu w pkt II w zakresie wszystkich zachowań objętych tym zarzutem i wydania wyroku skazującego, co nadto wpłynęło na wysokość ustalonej szkody i wymiar orzeczonej kary;
- brak swoistego nadzoru ze strony osób współpracujących pozwolił R. S. na zawieranie dowolnych umów wykonawczych, których wartość była następnie zawyżana, podczas gdy żaden dowód zgromadzony w sprawie nie pozwala na poczynienie takiego ustalenia, a Sąd Okręgowy nie wskazał faktów, które w sposób logiczny prowadziłyby do tego wniosku, co doprowadziło do błędnego ustalenia, że R. S. składając wniosek nie zamierzał zawierać współpracy z osobami wskazanymi we wniosku i

w tym zakresie poświadczył nieprawdę;

- oskarżony R. S. zakładał przygotowując i składając wniosek o dotację, że wykorzysta współpracę z podmiotami powiązanymi, które pomogą wykazać zawyżone kwoty, choć rzeczywiście poniesione wydatki będą opiewały na wartości niższe, pomimo, że żaden dowód zgromadzony w sprawie nie pozwala na poczynienie takiego ustalenia, a nawet Sąd Okręgowy nie wskazuje na dowody, bądź fakty, które w sposób logiczny prowadziłyby do takiego wniosku, co doprowadziło do stwierdzenia, że Oskarżony popełnił przestępstwo zarzucane mu w pkt II w zakresie wszystkich zachowań objętych tym zarzutem i wydania wyroku skazującego, co nadto wpłynęło na wysokość ustalonej szkody i wymiar orzeczonej kary;

2. braku ustalenia, że:

a. W. N. nadzorował wydatki i wykonywane prace, opisywał każdą fakturę kosztową i opracowywał wnioski o płatność, a R. S. jedynie te wnioski podpisywał, co wynika z zeznań W. N., K. J. i R. T., a co doprowadziło do błędnego ustalenia, że Oskarżony umyślnie przedłożył wniosek o płatność w którym ujęto nierzetelne faktury wystawione na dane J. K. (2) i K. B., a tym samym doprowadziło do przypisania oskarżonemu zachowań związanych z tymi fakturami, a składającymi się na zarzucany mu czyn i wydania wyroku skazującego, a co także miało wpływ na wymiar orzeczonej

kary i ustaloną wartość szkody wyrządzonej przestępstwem oraz wysokość obowiązku naprawienia szkody;

b. wniosek o płatność z 15 kwietnia 2013 r. podpisany został przez W. N., a nie R. S., co wynika z treści samego wniosku i zostało potwierdzone przez Prokuratora w uzasadnieniu aktu oskarżenia, a który to błąd doprowadził do przypisania Oskarżonemu zachowania polegającego na ujęciu we wniosku nierzetelnych wydatków tam wskazanych, tj. faktur wystawionych w związku z opracowaniem ekspertyzy dotyczącej biogazowni utylizacyjnej przy oczyszczalni ścieków przeznaczonej do produkcji energii elektrycznej i ciepłej, najmem nieruchomości przy ul. (...) w G. (1) za okres w okresie od października 2012 r. do lutego 2013 r., z najmem laboratorium, w G. (1) przy ul. (...) wraz z zapleczem w okresie października 2012 r. do lutego 2013 r., z wykonywaniem prac budowlanych na terenie przy ul. (...) w G. (1), a tym samym o ile doszło do poświadczenia nieprawdy we wskazanym wniosku, to dokonał tego W. N., a nie R. S., co doprowadziło do wydania wyroku skazującego wobec oskarżonego R. S. w zakresie zachowania dotyczącego przedmiotowego wniosku.

Ewentualnie,

w przypadku nieuwzględnienia powyższych zarzutów,

III. obraza art. 297 § 1 k.k. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie co do czynu wskazanego w pkt I wyroku w części dot. zarzutów stawianych Oskarżonemu, w sytuacji gdy Sąd Okręgowy nie wskazał żadnego z rodzajów wsparcia finansowego

wymienionych w treści tego przepisu, do uzyskania którego R. S. miał zmierzać swoim zachowaniem, a tym samym czyn za który wymieniony oskarżony został skazany nie wypełnienia znamion przestępstwa z art. 297 § 1 k.k.

Uzupełnienie apelacji adw. J. P.

I. błąd w ustaleniach faktycznych, polegający na ustaleniu, że R. S. przedkładając wnioski o płatność wprowadził w błąd pracowników (...) co do poniesionych kosztów, podczas gdy w tym zakresie zachodzi sprzeczność z ustaleniami Sądu, z których wynika, że (...) Sp. z o.o. poniosła koszty wskazane we wnioskach, a jedynie ich rynkowa wartość była niższa, niż koszty faktycznie poniesione, przy czym Oskarżonemu zarzuca się wprowadzenie w błąd co do poniesionych kosztów, lecz nie wprowadzenie w błąd co do rzeczywistej wartości nabytych dóbr, a tym samym ustalona przez Sąd Okręgowy i wynikająca z zarzutu czynność wykonawcza jest wewnętrznie sprzeczna z ustaleniem, że spółka prowadzona przez Oskarżonego poniosła koszty takie jak wskazane we wniosku, co doprowadziło do uznania, że R. S. popełnił zarzucane mu przestępstwo i wydania wyroku skazującego.

W przypadku nieuwzględnienia podniesionych w apelacji zarzutów błędu w ustaleniach faktycznych,

II. obraza art. 297 § 1 k.k. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie co do zachowania opisanego w:

a. pkt I wyroku w części dot. zarzutów stawianych Oskarżonemu, w sytuacji gdy biznesplan w którym R. S. miał poświadczyć

nieprawdę, nie stanowił dokumentu w rozumieniu art. 115 § 14 k.k., a tym samym przedłożenie takiego biznesplanu nie wyczerpuje znamion przestępstwa z art. 297 § 1 k.k.;

b. pkt II wyroku w części dot. zarzutów stawianych Oskarżonemu, w sytuacji gdy:

i. miało ono zostać dokonane już po uzyskaniu dotacji przez (...) Sp. z o.o., a tym samym wymieniona spółka korzystała już z udzielonego wsparcia finansowego i nie mogła działać w celu jego uzyskania, a tym samym zachowanie te nie wyczerpuje znamion przestępstwa z art. 297 § 1 k.k.;

ii. Sąd Okręgowy nie ustalił, aby przedmiotowe rozliczenia stanowić miały okoliczności o istotnym, ani jakimkolwiek znaczeniu dla uzyskania dotacji, a tym samym ustalone zachowanie nie wyczerpuje znamion przestępstwa z art. 297 § 1 k.k.;

(...). wniosek o płatność, które miały zawierać nierzetelne rozliczenie, nie stanowiły dokumentu w rozumieniu art. 115 § 14 k.k., a tym samym przedłożenie takich wniosków nie wyczerpuje znamion przestępstwa z art. 297 § 1 k.k.

***A   pelacja   obrońcy
oskarżonego R. S. , adv. A. W.***

I. obraza przepisów postępowania która miała istotny wpływ na treść wyroku tj. art. 7 k.p.k. w zw. z 410 k.p.k. poprzez dokonanie dowolnej oceny dowodów polegająca na całkowitym pominięciu, roli kierownika projektu pt: „Innowacyjny system sterowania automatyczną dystrybucją substratów w

biogazowni” o nr. (...) W. N. albowiem to kierownik projektu odpowiedzialny był prowadzenie całego projektu.

II. obraza przepisów postępowania która miała istotny wpływ na treść wyroku, tj. art. 7 k.p.k. zw. z 410 k.p.k. poprzez nieobiektywną, dowolną, wybiórczą i sprzeczną z zasadami logiki i doświadczenia życiowego ocenę dowodów zgromadzonych w aktach sprawy i w konsekwencji bezpodstawnie ustalił, że oskarżony R. S. wypełnił wszystkie znamiona czynu zabronionego z art. 286 k.k.

podczas gdy:

- Oskarżony dochował należytej staranności w działaniu i realizacji projektu w ramach swoich kompetencji związanych z realizacją projektu;
- Udział Oskarżonego sprowadzał się do występowania w imieniu spółki (...) jako wnioskodawcy dotacji z (...), podpisywania dokumentów i przestrzegania formalnych procedur.

III. obraza przepisów postępowania która miała istotny wpływ na treść wyroku, tj. art. 7 k.p.k. zw. z 410 k.p.k. poprzez nieobiektywną, dowolną, wybiórczą i sprzeczną z zasadami logiki i doświadczenia życiowego ocenę dowodów zgromadzonych w aktach sprawy poprzez bezpodstawne uznanie, że oskarżony R. S. miał zamiar popełnienia czynu zabronionego a zamiar ten zmanifestował się już w momencie składania wniosku o dotację podczas gdy a za brakiem zamiaru oskarżonego przemawiają okoliczności:

- Wszystkimi sprawami technicznymi i organizacyjnymi zajmował się kierownik projektu W. N.;
- Oskarżony składając wniosek w imieniu spółki (...) sp. z o.o., a następnie podpisując umowę zobligowany był do pokrycia części kosztów związanych z realizacją projektu w znacznej wysokości;
- Wskazanie w Biznesplanie, że projekt realizowany będzie w katedrze (...) Uniwersytetu (...) na Wydziale (...) Politechniki (...), w Katedrze (...) Uniwersytetu (...) w O., miało jedynie na celu wykazanie, że podmiot ubiegający się o dotacje dysponuje odpowiednimi zasobami i wiedzą co do osób mogących uczestniczyć w projekcie - ustalenie kręgu osób współpracujących w projekcie
- Oskarżony prowadził rozmowy negocjacyjne z różnymi ośrodkami naukowymi;
- projekt zgodnie z założeniami był realizowany;
- nierzetelność dokumentów (w tym między innymi faktur potwierdzających wykonane usługi) nie została w żaden sposób wykazana, a ustalenia te zostały poczynione jedynie w oparciu o wadliwe opinie biegłych, których swobodna ocena dokonana przez Sąd I instancji jest przedmiotem dalszych zarzutów;
- K. C. wiedzę co do okoliczności dążenia przez R. S. do uzyskania wysokiej kwoty dotacji uzyskał od P. A., K. C. w zasadzie nie

widywał R. S. jak sam wskazał Sąd I instancji zatem nie jest do przydatny dowód do ustalenia istnienia zamiaru po stronie oskarżonego;

- E. J. wskazała, że oskarżony początkowo próbował wykazać pełen profesjonalizm co jednoznacznie potwierdza, że celem Oskarżonego było dążenie do zrealizowania projektu;
- Świadek T. Z. wskazał, że oskarżony stworzył laboratorium do prowadzenia badań i badania te miały miejsce;

IV. obraza przepisów postępowania która miała istotny wpływ na treść wyroku, tj. art. 7 k.p.k. zw. z 410 k.p.k. w zw. z art. 4 k.p.k. poprzez wybiórczą ocenę dowodów zgromadzonych w aktach sprawy i oparcie się Sądu I instancji tylko na tych fragmentach materiału dowodowego, które obciążają Oskarżonego całkowicie pomijając korzystne dla Oskarżonego okoliczności poprzez:

- Ustalenie jako wiarygodnej ale nieprzydatnej opinii biegłego M. H. która to podważa wiarygodność opinii wykonanej na zlecenie (...) przez F. K. i A. B.;
- wybiórcze potraktowanie zeznań W. N., z pominięciem jego roli jako kierownika projektu odpowiadającego za całokształt spraw związanych z projektem i odmówienie im w części waloru wiarygodności,
- bezpodstawne domówienie waloru wiarygodności wyjaśnieniom P. S. w części

w której wskazywał on, że oskarżony nie sugerował mu wystawienia faktury na kwotę wyższą niż faktyczna wartość wykonanej usługi, podczas gdy P. S. jako osoba obca nie miał żadnego interesu w działaniu na korzyść Oskarżonego R. S.;

- brak uwzględnienia, że świadek E. J. wskazała, że początkowa faza realizacji projektu wykazywała pełen profesjonalizm mimo, że Sąd I instancji w całości dał wiarę zeznaniom tego świadka;
- brak uwzględnienia przez Sąd I instancji faktu, iż laboratorium faktycznie powstało i prowadzono w nim badania co potwierdził świadek T. Z., którego zeznaniom Sąd dał w całości wiarę;

V. obraza przepisów postępowania, która miała istotny wpływ na treść wyroku, tj. art. 7 k.p.k. zw. z 410 k.p.k. poprzez nieobiektywną, dowolną, wybiórczą i sprzeczną z zasadami logiki i doświadczenia życiowego ocenę dowodów wyrażającą się w bezkrytycznym uznaniu za wiarygodną opinię biegłej M. B. w zakresie określenia wartości rynkowej stawki czynszu najmu nieruchomości znajdujących się przy ul. (...) nr (...) i (...) nr (...) w G. (1) podczas gdy:

Teza na jaką została powołana biegła nie jest przydatna dla ustalenia stanu faktycznego sprawy i nie uwzględnia specyfiki działalności prowadzonej przez Oskarżonego albowiem nie uwzględnia:

- wymagań dla prowadzonej działalności w tym funkcjonowania laboratorium;

- wyposażenia nieruchomości będących przedmiotem opinii, które to wyposażenie zwiększało koszt najmu nieruchomości - co wskazała sama biegła;
- wyceny trzech nieruchomości jako całości i nie ustaliła ceny najmu przy ujęciu ich łącznie gdyż jedynie jako całość stanowiły odpowiednie miejsce do prowadzenia projektu;
- projektu dotyczącego działalności, planów i celów inwestora tj. przydatności wycenianych nieruchomości do opracowania nowych technologii i budowy biogazowni zgodnie z projektem.

VI. obrazu przepisów postępowania, która miała istotny wpływ na treść wyroku, tj. art. 7 k.p.k. zw. z 410 k.p.k. poprzez nieobiektywną, dowolną, wybiórczą i sprzeczną z zasadami logiki i doświadczenia życiowego ocenę dowodów wyrażającą się w bezkrytycznym uznaniu za wiarygodną opinię biegłego M. K. w zakresie dokonania wyceny wartości ekspertyzy dotyczącej „Technologii biogazowni utylizacyjnej przy oczyszczalni ścieków” przeznaczonej do produkcji do elektrycznej i cieplnej” oraz „Procedury Pracy Laboratorium Badawczego (...) sp. z o.o. - Technologia Laboratorium” albowiem:

- Opinia biegłego jest nierzetelna, subiektywna i stronnicza albowiem Biegły bezpodstawnie oszacował wartość opracowań dotyczących projektu przy uwzględnieniu stawek na podstawie Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w

sprawie określenia stawek wynagrodzenia biegłych tariff zryczałtowanych oraz sposobu dokumentowania wydatków niezbędnych gdyż to rozporządzenie nie ma zastosowania do stawek stosowanych na wolnym rynku przy uwzględnieniu specyfiki i innowacyjności prowadzonej przez oskarżonego działalności i tym samym opracowań innowacyjnych technologii i procedur;

- Biegły przy ocenie wartości merytorycznej sporządzonych dokumentów ocenił głównie wartość graficzną i stylistyczną „Technologii biogazowni utylizacyjnej(...)”, a nie na faktycznej merytorycznej treści tego dokumentu;
- Biegły przy ocenie wartości merytorycznej sporządzonych dokumentów wysnuwa niepoparty dowodami wniosek o braku doświadczenia autorów w sporządzaniu technicznych opracowań przy czym nie przytoczył żadnych źródeł z których wynikałby obowiązek stosowania formy zapisu przyjętej przez biegłego za poprawną;
- Biegły przy ocenie wartości merytorycznej sporządzonych dokumentów posługuje się domysłami, niczym niepopartymi twierdzeniami nieprzydatnymi dla ustalenia stanu faktycznego;

VII. obraza przepisów postępowania, która miała istotny wpływ na treść wyroku, tj. art. 7 k.p.k. zw. z 410 k.p.k. poprzez nieobiektywną, dowolną, wybiórczą i sprzeczną z zasadami

logiki i doświadczenia życiowego ocenę dowodów wyrażającą się w bezkrytycznym uznaniu za wiarygodną opinię biegłego Z. S. w przedmiocie dokonania oceny ekspertyzy „Technologia biogazowni utylizacyjnej przy oczyszczalni ścieków przeznaczonej do produkcji elektrycznej i ciepłej” oraz „Procedury Pracy Laboratorium Badawczego (...) sp. z o.o.” pod kątem ich innowacyjności oraz przydatności dla projektu albowiem:

- Opinia ta jest wewnętrznie sprzeczna - biegły w co do niektórych aspektów uznaje innowacyjność opracowania by jednocześnie w innym obszarze stwierdzić, iż zaproponowane rozwiązania nie są innowacyjne;
- Biegły w swojej opinii ogólnie stwierdził, że w dokumencie „Technologia biogazowni” nie zaproponowano technologii odbiegającej od stosowanej dotychczas jednocześnie nie wskazując przykładów wykorzystywania ujętej w projekcie technologii
- Z opinii nie wynika czy ocena biegłego odnosi się do stanu wiedzy i techniki z okresu opracowywania dokumentów czy do wiedzy aktualnej - na dzień sporządzenia opinii w 2018r.
- Biegły w swojej opinii nie posługuje się fachową literaturą i opracowaniami technicznymi - chociażby dla celów porównawczych projektów wykonanych we współpracy z (...) sp. z o.o.
- Opinia biegłego w całości oparta jest na jego przypuszczeniach co

wskazuje na brak obiektywizmu
po stronie biegłego

VIII. obraza przepisów postępowania, która miała istotny wpływ na treść wyroku, tj. art. 7 k.p.k. zw. z 410 k.p.k. poprzez nieobiektywną, dowolną, wybiórczą i sprzeczną z zasadami logiki i doświadczenia życiowego ocenę dowodów wyrażającą się w bezkrytycznym uznaniu za wiarygodną opinię biegłego inżyniera budownictwa A. B. wraz z oszacowaniem kosztów rynkowych w zakresie prac budowlanych i okołobudowlanych wykonanych przez beneficjenta oraz wskazanie momentu ich faktycznego wykonania w ramach realizacji projektu (...) albowiem:

- opinia ta została przygotowana na zlecenie (...) (dalej: (...)), który występuje w niniejszej sprawie jako oskarżyciel posiłkowy;

- A. B. zgodnie z przedłożoną opinią był jedynie osobą sprawdzającą opracowanie a nie jej autorem i sprawdzał ją jedynie w zakresie ewentualnie występujących pomyłek;

- Opinia zgodnie z dokumentacją miała zostać sporządzona przez F. K., który nie był obecny podczas oględzin nieruchomości i faktycznie nie uczestniczył w jej tworzeniu;

- Biegły ustalił fakt niewykonania prac budowlanych przy ul. (...) w G. (1) przy uwzględnieniu lotniczych zdjęć (...)

- brak wykonania instalacji kanalizacyjnej wewnątrz pomieszczenia magazynu substratu jak również brak wykonania innych instalacji

podziemnych stwierdzono bez przeprowadzenia prac odkrywkowych i bez przyrządów mierniczych

- Błędnie ustalono, że ogrodzenie działki nie było wykonane, a fakt ten stwierdzono bez przeprowadzenia badań

IX. obrazą przepisów postępowania, która miała istotny wpływ na treść wyroku, tj. art. 7 k.p.k. poprzez nieobiektywną, dowolną, wybiórczą i sprzeczną z zasadami logiki i doświadczenia życiowego ocenę dowodów wyrażającą się w bezkrytycznym uznaniu za wiarygodną opinię w biegłego J. D. w przedmiocie oszacowania kosztów rynkowych prac budowlanych i okołobudowlanych prowadzonych na nieruchomości przy ul. (...) w G. (1)

albowiem:

- Opinia ta została wydana jedynie w oparciu o wcześniejszą opinię przygotowaną na zlecenie (...) (oskarżyciela posiłkowego w niniejszej sprawie) oraz w oparciu o dokumenty kontrolne oskarżyciela posiłkowego, które są nieobiektywne
- Biegły nie dokonał oględzin i nie poczynił własnych ustaleń w sprawie z tego względu opinia ta jest nierzetelna i stronnicza z uwagi na powtórzenie wniosków z opinii przygotowanej na zlecenie oskarżyciela posiłkowego;
- Podstawą obmiaru były dokumenty (...) a nie samodzielne badania i ustalenia biegłego.

X. obraza przepisów postępowania która miała istotny wpływ na treść wyroku, tj. art. 7 k.p.k. zw. z 410 k.p.k. poprzez nieobiektywną, dowolną, wybiórczą i sprzeczną z zasadami logiki i doświadczenia życiowego ocenę dowodów i bezpodstawne ustalenie, że opinia rzeczoznawcy budowlanego M. H. nie ma znaczenia dla ustalenia stanu faktycznego sprawy z podczas gdy.

- Sąd I instancji uznał, że opinia ta jest profesjonalna i rzetelna;

- Biegły M. H. w sposób jednoznaczny i kategoriyczny wskazał błędy autorów opinii wykonanej na zlecenie (...) przez A. B. i F. K., tym samym powielonych przez biegłego J. D.;

- Biegły ustalił, że zaniechania A. B. i F. K. przy sporządzaniu opinii były na tyle znaczne, że powinni oni odpowiadać dyscyplinarnie

co skutkować powinno uznaniem przez Sąd I Instancji, że opinia sporządzona na zlecenie (...) i w konsekwencji opinia biegłego działającego na zlecenie prokuratury powinna być uznana jako niewiarygodna i niepozwalająca na ustalenie stanu faktycznego

XI. naruszenie prawa procesowego tj. art. 415 § 1 kpk poprzez orzeczenie obowiązku naprawienia szkody na rzecz pokrzywdzonego w sytuacji w której roszczenie objęte obowiązkiem jest przedmiotem postępowania administracyjnego, w którym na mocy decyzji (...) z 25 maja 2018 r., nr (...), utrzymaną w mocy decyzją nr (...) Ministra Finansów. Inwestycji i Rozwoju z 30 września 2019 r.; organ orzekł o obowiązku zwrotu dofinansowania

w kwocie ustalonej przez Sąd I Instancji w zaskarżonym wyroku;

XII. naruszenie przepisów postępowania tj. art. 424 k.p.k. mające wpływ na treść zaskarżonego wyroku poprzez sporządzenie przez Sąd I Instancji uzasadnienia Wyroku:

- z pominięciem istotnych okoliczności faktycznych w sekcji „Przy każdym czynie wskazać fakty uznane za udowodnione ” w tym:

- > brak ustalenia, które z faktur VAT były nierzetelne, po uprzednim ich wymienieniu,

- > wskazania podstaw ustalenia konkretnych faktur za nierzetelne,

- > brak odwołania się Sądu do poszczególnych opinii biegłych

- bez wyczerpującego uzasadnienia w zakresie zeznań świadków w szczególności którym fragmentom tych zeznań Sąd I instancji przyznał walor wiarygodności, a którym zeznaniom i w której części odmówił wiarygodności i na jakiej podstawie co w konsekwencji doprowadziło do braku możliwości prawidłowej weryfikacji zaskarżonego orzeczenia, niemożności prześledzenia poczynionych przez Sąd I instancji ustaleń co do stanu faktycznego sprawy i dokonanej przez Sąd oceny dowodów.

0.1 Alternatywnie:

XII. błąd w ustaleniach faktycznych z uwagi na dowolną ocenę dowodów skutkujący przyjęciem błędnej kwalifikacji prawnej czynu którego miał dopuścić się Oskarżony tj. uznanie, że oskarżony w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, z góry powziętym zamiarem doprowadził (...) do niekorzystnego

rozporządzenia mieniem za pomocą wprowadzenia jej w błąd tj. z art. 286 k.k.

podczas gdy

- okoliczności sprawy nie wskazują, na to, że Oskarżony miał z góry powzięty zamiar złożenia wniosku w celu osiągnięcia korzyści majątkowej,
- Oskarżony chciał zrealizować projekt zatem jego czyn powinien być ewentualnie kwalifikowany z art. 297 k.k.;
- Oskarżony składając wniosek, a następnie podpisując umowę zobligowany był do pokrycia części kosztów związanych z realizacją projektu,
- K. C. wiedzę co do okoliczności dążenia przez R. S. do uzyskania wysokiej kwoty dotacji uzyskał od P. A., K. C. w zasadzie nie widywał R. S. jak sam wskazał Sąd I instancji zatem nie jest do przydatny dowód do ustalenia istnienia zamiaru po stronie oskarżonego;
- E. J. wskazała, że oskarżony początkowo próbował wykazać pełen profesjonalizm co jednoznacznie potwierdza, że celem Oskarżonego było dążenie do zrealizowania projektu.

W przypadku uznania, że przyjęty przez Sąd art. 297 kk stanowi prawidłową kwalifikację czynu:

XIV. naruszenie art. 53 k.p.k. poprzez jego bezpodstawne zastosowanie i przyznanie (...) statusu oskarżyciela posiłkowego w niniejszym postępowaniu

podczas gdy:

- przestępstwo z art. 297 kk jest przestępstwem formalnym,
- zgodnie z literalnym brzmieniem przepisu art. 297 k.k. przy przestępstwie oszustwa dotacyjnego nie występuje pokrzywdzony,

zatem brak statusu pokrzywdzonego przez (...) uniemożliwiało mu występowanie w sprawie w charakterze pokrzywdzonego i oskarżyciela posiłkowego.

***A pelacja obrońcy oskarżonej
I. S.***

o **I.** naruszenie art. 7 k.p.k. poprzez całkowicie dowolną ocenę dowodów prowadzącą do ustalenia, że oskarżona I. S. miała wiedzę, że R. S. w sposób nierzetelny dokumentuje wydatki w związku z projektem pt. „Innowacyjny system sterowania automatyczną dystrybucją substratów w biogazowni” co w konsekwencji doprowadziło do uznania ją za winną zarzucanego jej czynu podczas gdy:

Sąd I instancji ustalił powyższą okoliczność jedynie w oparciu o fakt, iż oskarżona jest żoną R. S.;

o Brak jest jakichkolwiek dowodów świadczących o wiedzy oskarżonej I. S. co do ewentualnego wykorzystania zawartych przez nią umów i faktur do rozliczenia projektu;

Żaden świadek nie potwierdził, że I. S. brała udział w projekcie lub miała wiedzę na jego temat.

II. obraza przepisów postępowania która miała istotny wpływ na treść wyroku, tj. art. 7 k.p.k. poprzez nieobiektywną, dowolną, wybiórczą i sprzeczną z zasadami logiki i doświadczenia życiowego ocenę dowodów i w konsekwencji bezpodstawne ustalenie, że oskarżona I. S. swoim umyślnym działaniem umożliwiła R. S. popełnienie czynu zabronionego z art. 286 kk podczas gdy:

- działanie I. S. było jedynie wykonywaniem obowiązku w ramach pełnienia funkcji Prezesa Zarządu spółek;
- Oskarżona działała w ramach przysługujących jej kompetencji;
- Faktury VAT zakwestionowane przez (...) zostały wystawione na podstawie złożonej oferty, podpisanej umowy, po jej prawidłowym wykonaniu - zatem środki wydatkowane były zgodnie z celem.

III. obraza przepisów postępowania która miała istotny wpływ na treść wyroku, tj. art. 7 k.p.k. poprzez nieobiektywną, dowolną, wybiórczą i sprzeczną z zasadami logiki i doświadczenia życiowego ocenę dowodów i w konsekwencji bezpodstawne ustalenie, że oskarżony R. S. popełnił czyn zabroniony z art. 286 k.k. podczas gdy:

- Zachowanie Oskarżonej było działaniem w zakresie uprawnień przysługujących mu jako kompetencji;
- Oskarżony dochował należytej staranności w działaniu i realizacji projektu w ramach swoich kompetencji związanych z realizacją projektu;

- Udział Oskarżonego sprowadzał się do występowania w imieniu spółki (...) jako wnioskodawcy dotacji z (...), podpisywania dokumentów i przestrzegania formalnych procedur.

VI. obrazu przepisów postępowania, która miała istotny wpływ na treść wyroku, tj. art. 7 k.p.k. poprzez nieobiektywną, dowolną, wybiórczą i sprzeczną z zasadami logiki i doświadczenia życiowego ocenę dowodów wyrażającą się w bezkrytycznym uznaniu za wiarygodną opinię biegłej M. B. w zakresie określenia wartości rynkowej stawki czynszu najmu nieruchomości znajdujących się przy ul. (...) nr (...) i (...) nr (...) w G. (1) podczas gdy:

Teza na jaką została powołana biegła nie jest przydatna dla ustalenia stanu faktycznego sprawy i nie uwzględnia specyfiki działalności prowadzonej przez Oskarżonego albowiem nie uwzględnia:

- wymagań dla prowadzonej działalności w tym funkcjonowania laboratorium;
- wyposażenia nieruchomości będących przedmiotem opinii, które to wyposażenie zwiększało koszt najmu nieruchomości - co wskazała sama biegła;
- wyceny trzech nieruchomości jako całości i nie ustaliła ceny najmu przy ujęciu ich łącznie gdyż jedynie jako całość stanowiły odpowiednie miejsce do prowadzenia projektu;
- projektu dotyczącego działalności, planów i celów inwestora tj. przydatności wycenianych nieruchomości do opracowania

nowych technologii i budowy biogazowni zgodnie z projektem.

VII. obraza przepisów postępowania, która miała istotny wpływ na treść wyroku, tj. art. 7 k.p.k. poprzez nieobiektywną, dowolną, wybiórczą i sprzeczną z zasadami logiki i doświadczenia życiowego ocenę dowodów wyrażającą się w bezkrytycznym uznaniu za wiarygodną opinię biegłego M. K. w zakresie dokonania wyceny wartości ekspertyzy dotyczącej „Technologii biogazowni utylizacyjnej przy oczyszczalni ścieków przeznaczonej do produkcji do elektrycznej i ciepłej” oraz „Procedury Pracy Laboratorium Badawczego (...) sp. z o.o. - Technologia Laboratorium”

albowiem:

- Opinia biegłego jest nierzetelna, subiektywna i stronnicza. Biegły bezpodstawnie oszacował wartość opracowań dotyczących projektu przy uwzględnieniu stawek na podstawie Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie określenia stawek wynagrodzenia biegłych taryf zryczałtowanych oraz sposobu dokumentowania wydatków niezbędnych gdyż to rozporządzenie nie ma zastosowania do stawek stosowanych na wolnym rynku przy uwzględnieniu specyfiki i innowacyjności prowadzonej przez oskarżonego działalności i tym samym opracowań innowacyjnych technologii i procedur;
- Biegły przy ocenie wartości merytorycznej sporządzonych dokumentów ocenił głównie wartość graficzną i stylistyczną „Technologii biogazowni utylizacyjnej(...)”, a nie na faktycznej merytorycznej treści tego dokumentu;

- Biegły przy ocenie wartości merytorycznej sporządzonych dokumentów wysnuwa niepoparty dowodami wniosek o braku doświadczenia autorów w sporządzaniu technicznych opracowań przy czym nie przytoczył żadnych źródeł z których wynikałby obowiązek stosowania formy zapisu przyjętej przez biegłego za poprawną;

- Biegły przy ocenie wartości merytorycznej sporządzonych dokumentów posługuje się domysłami, niczym niepopartymi twierdzeniami nieprzydatnymi dla ustalenia stanu faktycznego;

VIII. obraza przepisów postępowania, która miała istotny wpływ na treść wyroku, tj. art. 7 k.p.k. poprzez nieobiektywną, dowolną, wybiórczą i sprzeczną z zasadami logiki i doświadczenia życiowego ocenę dowodów wyrażającą się w bezkrytycznym uznaniu za wiarygodną opinię biegłego Z. S. w przedmiocie dokonania oceny ekspertyzy „Technologia biogazowni utylizacyjnej przy oczyszczalni ścieków przeznaczonej do produkcji elektrycznej i cieplnej” oraz „Procedury Pracy Laboratorium Badawczego (...) sp. z o.o.” pod kątem ich innowacyjności oraz przydatności dla projektu albowiem:

- Opinia ta jest wewnętrznie spreczna - biegły w co do niektórych aspektów uznaje innowacyjność opracowań by jednocześnie w innym obszarze stwierdzić, iż zaproponowane rozwiązania nie są innowacyjne;

- Biegły w swojej opinii ogólnie stwierdził, że w dokumencie

„Technologia biogazowni” nie zaproponowano technologii odbiegającej od stosowanej dotychczas jednocześnie nie wskazując przykładów wykorzystywania ujętej w projekcie technologii

- Z opinii nie wynika czy ocena biegłego odnosi się do stanu wiedzy i techniki z okresu opracowywania dokumentów czy do wiedzy aktualnej - na dzień sporządzenia opinii w 2018r.
- Biegły w swojej opinii nie posługuje się fachową literaturą i opracowaniami technicznymi - chociażby dla celów porównawczych projektów wykonanych we współpracy z (...) sp. z o.o.
- Opinia biegłego w całości oparta jest na jego przypuszczeniach co wskazuje na brak obiektywizmu po stronie biegłego

IX. obrazu przepisów postępowania, która miała istotny wpływ na treść wyroku, tj. art. 7 k.p.k. poprzez nieobiektywną, dowolną, wybiórczą i sprzeczną z zasadami logiki i doświadczenia życiowego ocenę dowodów wyrażającą się w bezkrytycznym uznaniu za wiarygodną opinię biegłego inżyniera budownictwa A. B. wraz z oszacowaniem kosztów rynkowych w zakresie prac budowlanych i okołobudowlanych wykonanych przez beneficjenta oraz wskazanie momentu ich faktycznego wykonania w ramach realizacji projektu (...)

albowiem:

- opinia ta została przygotowana na zlecenie (...) (dalej: (...)),

który występuje w niniejszej sprawie jako oskarżyciel posiłkowy;

- A. B. zgodnie z przedłożoną opinią był jedynie osobą sprawdzającą opracowanie a nie jej autorem i sprawdzał ją jedynie w zakresie ewentualnie występujących pomyłek;
- Opinia zgodnie z dokumentacją miała zostać sporządzona przez F. K., który nie był obecny podczas oględzin nieruchomości i faktycznie nie uczestniczył w jej tworzeniu;
- Biegły ustalił fakt niewykonania prac budowlanych przy ul. (...) w G. (1) przy uwzględnieniu lotniczych zdjęć (...)
- brak wykonania instalacji kanalizacyjnej wewnątrz pomieszczenia magazynu substratu jak również brak wykonania innych instalacji podziemnych stwierdzono bez przeprowadzenia prac odkrywkowych i bez przyrządów mierniczych
- Błędnie ustalono, że ogrodzenie działki nie było wykonane, a fakt ten stwierdzono bez przeprowadzenia badań

X. obraza przepisów postępowania, która miała istotny wpływ na treść wyroku, tj. art. 7 k.p.k. poprzez nieobiektywną, dowolną, wybiórczą i sprzeczną z zasadami logiki i doświadczenia życiowego ocenę dowodów wyrażającą się w bezkrytycznym uznaniu za wiarygodną opinię w biegłego J. D. w przedmiocie oszacowania kosztów rynkowych prac budowlanych i okołobudowlanych prowadzonych

na nieruchomości przy ul. (...) w G.
(1)

albowskiem:

- Opinia ta została wydana jedynie w oparciu o wcześniejszą opinię przygotowaną na zlecenie (...) (oskarżyciela posiłkowego w niniejszej sprawie) oraz w oparciu o dokumenty kontrolne oskarżyciela posiłkowego które są nieobiektywne
- Biegły nie dokonał oględzin i nie poczynił własnych ustaleń w sprawie z tego względu opinia ta jest nierzetelna i stronnicza z uwagi na powtórzenie wniosków z opinii przygotowanej na zlecenie oskarżyciela posiłkowego;
- Podstawą obmiaru były dokumenty (...) a nie samodzielne badania i ustalenia biegłego.

XI. obraza przepisów postępowania która miała istotny wpływ na treść wyroku, tj. art. 7 k.p.k. poprzez nieobiektywną, dowolną, wybiórczą i sprzeczną z zasadami logiki i doświadczenia życiowego ocenę dowodów i bezpodstawne ustalenie, że opinia rzeczoznawcy budowlanego M. H. nie ma znaczenia dla ustalenia stanu faktycznego sprawy

podczas gdy:

- Sąd I instancji uznał, że opinia ta jest profesjonalna i rzetelna;
- Biegły M. H. w sposób jednoznaczny i kategoryczny wskazał błędy autorów opinii wykonanej na zlecenie (...) przez A. B. i F. K., tym samym

powielonych przez biegłego J. D.;

- Biegły ustalił, że zaniechania A. B. i F. K. przy sporządzaniu opinii były na tyle znaczne, że powinni oni odpowiadać dyscyplinarnie

co skutkować powinno uznaniem Sądu I Instancji, że opinia sporządzona na zlecenie (...) jak tym samym opinia biegłego działającego na zlecenie prokuratury jako niewiarygodnych i niepozwalających na ustalenie stanu faktycznego na ich podstawie.

XIII. naruszenie przepisów postępowania tj. art. 424 k.p.k. mające wpływ na treść zaskarżonego wyroku poprzez sporządzenia uzasadnienia Wyroku:

- z pominięciem istotnych okoliczności faktycznych w sekcji „Przy każdym czynie wskazać fakty uznane za udowodnione ” w tym:
- brak ustalenia, które z faktur VAT były nierzetelne, po uprzednim ich wymienieniu,
- wskazania podstaw ustalenia konkretnych faktur za nierzetelne,
- brak odwołania się Sądu do poszczególnych opinii biegłych w zakresie zakwestionowanych faktur VAT
- dokonywanie ustaleń faktycznych bez przywołania żadnego dowodu znajdującego się w aktach sprawy mającego potwierdzić prawidłowość oceny dokonanej przez Sąd I instancji

co w konsekwencji doprowadziło do braku możliwości prawidłowej weryfikacji zaskarżonego orzeczenia, niemożności prześledzenia poczynionych przez Sąd I instancji ustaleń co do stanu faktycznego sprawy i dokonanej przez Sąd oceny dowodów.

1Apelacja Prokuratora

Obraza przepisu prawa materialnego, to jest przepisu art.72 § 1 kk poprzez zaniechanie orzeczenia wobec oskarżonej I. S., oskarżonego K. C. oraz oskarżonego P. S., przynajmniej jednego z obowiązków wskazanych w powołanym powyżej artykule, podczas gdy wydanie rozstrzygnięcia przez Sąd w przedmiotowym zakresie było obligatoryjne, w sytuacji gdy Sąd I Instancji orzekł wobec oskarżonej I. S., oskarżonego K. C. oraz oskarżonego P. S. karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania.

Apelacja obrońcy oskarżonego P. S.

1. obraza przepisów postępowania karnego - art. 4 k.p.k. oraz art. 7 k.p.k., która miała wpływ na treść wydanego w sprawie orzeczenia poprzez nieprawidłową, wybiórczą, naruszającą zasady swobodnej oceny dowodów i czynioną wyłącznie na niekorzyść oskarżonego ocenę zabranych w sprawie dowodów, w szczególności wyjaśnień oskarżonego, opinii biegłego Z. S. i jego zeznań, dokumentów sporządzonych przez reprezentowaną przez oskarżonego spółkę oraz niezastosowania przepisu art. 5 § 2 k.p.k. poprzez nierozstrzygnięcie na korzyść oskarżonego okoliczności,

	<p>których nie sposób jest wyjaśnić, tj. co do istnienia zamiaru oskarżonego, aby inna osoba popełniła czyn zabroniony i jego wiedzy o okolicznościach tego czynu i istotnych elementów jego charakterystyki, a w konsekwencji błąd w ustaleniach faktycznych polegający na bezpodstawnym stwierdzeniu, iż oskarżony dopuścił się zarzucanego mu czynu, podczas gdy brak jest dowodów na jego popełnienie.</p> <p>Z ostrożności procesowej</p> <p>2. rażąca niewspółmierność wymierzonej oskarżonemu kary poprzez niezastosowanie instytucji nadzwyczajnego złagodzenia kary przy wymierzaniu kary za pomocnictwo.</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutów za zasadne, częściowo zasadne albo niezasadne</p>		
<p>Apelacja obrońcy oskarżonego R. S., adw. J. P.:</p> <p>Ad.I.1. Wbrew twierdzeniom skarżącego nie doszło w przedmiotowej sprawie do obrazy art.410 kpk. Wskazać na wstępie należy, że obowiązek wynikający z treści tego przepisu związany jest z tym, że sąd rozstrzyga w sprawie, przyjmując za podstawę swej decyzji całokształt okoliczności, ale tylko tych, które zostały ujawnione w toku rozprawy głównej, nawet jeżeli nie będą one stanowiły podstawy ustaleń faktycznych (por.: postanowienia Sądu Najwyższego z: 5 maja 2006r. w sprawie III KK 351/05, 8 marca 2006r. w sprawie III KK 246/05; wyrok Sądu Najwyższego z 4 kwietnia 2006r. w sprawie IV</p>		

KK 454/05). Przepis ten określa zatem podstawę dowodową wyroku. Ujawnienie okoliczności następuje zaś w drodze przeprowadzenia dowodów. Całokształt okoliczności, jako podstawa wyroku, oznacza więc, że orzekający sąd rozstrzygając w sprawie rozważyć musi wszystkie okoliczności, jakie zostały ujawnione, zgodnie z prawem procesowym, w toku rozprawy, ocenić je zgodnie z wymogami określonymi w art.7 kpk, czyli wskazać którym dowodom daje wiarę, a którym waloru wiarygodności odmawia, a następnie dokonać ustaleń dotyczących okoliczności istotnych w sprawie, wynikających z dowodów uznanych przez siebie za wiarygodne (por. wyrok Sądu Najwyższego z 26 sierpnia 1998r. w sprawie IV KKN 324/98). Oczywistym jest, że ustalenia faktyczne czyni w oparciu o dowody uznane za wiarygodne.

Ad.I.1.a. Wbrew twierdzeniom skarżącego Sąd Okręgowy nie pominął depozycji A. B.. Dokonał bowiem ich oceny (str.39 uzasadnienia wyroku). Całkowitym nieporozumieniem jest twierdzenie, że wyparł się on odpowiedzialności za tę opinię (str.1 apelacji). Z depozycji bowiem wszystkich trzech osób wydających opinię techniczną wynika, że wprawdzie podzielili się pracą i określonymi czynnościami niezbędnymi do jej sporządzenia ale końcowo wszyscy się pod nią podpisali. W ramach wspomnianego podziału obowiązków A. B., sprawdzał opinię przygotowywaną bezpośrednio przez T. B. i F. K. w toku czynności podejmowanych przez pokrzywdzonego oraz podtrzymał ją (k.5180v-5181v akt sprawy). Ma do nich, w szczególności do F. K. pełne zaufanie ale i bez jego udziału zatwierdziłby

tę opinię. Ocena depozycji pozostałych autorów opinii będzie przedmiotem rozważań w dalszej części niniejszego uzasadnienia. Wskazać jedynie należy w tym miejscu, że skarżący zdaje się nie dostrzegać odmienności w zeznaniach F. K., które dostrzegł Sąd I instancji i w ramach swobodnej oceny dowodów jedynie części z nich dał wiarę. Skutku oczekiwanego przez skarżącego nie może przynieść również wskazanie na „pominięcie zeznań świadka A. B.”. Wprawdzie istotnie na str.18 uzasadnienia wyroku Sąd Okręgowy nie powołuje się na zeznania A. B., ale nie może to dziwić skoro odnosi się w tej części ustaleń faktycznych do czynności podejmowanych w ramach wizji lokalnej, w której – co wyżej wskazano – nie brał udziału A. B.. Dokonuje jednak oceny opinii wykonanej wspólnie przed trzy wskazane wyżej osoby przydając jej walor wiarygodności i odwołując się wprost do osoby A. B. (str.39 uzasadnienia wyroku). Lektura zeznań A. B. (k.5180v-5181v akt sprawy) całkowicie bezzasadnym czyni stanowisko skarżącego, że rzekome pominięcie zeznań A. B. „wpłynęło na bezkrytyczne przyznanie wiary zeznaniom T. B., częściowo F. K.”. Z depozycji A. B. żadną bowiem miarą nie wynika aby stały one w opozycji zarówno do uznanych za wiarygodne zeznań T. B. i F. K., jak i do wniosków sporządzonej przez nich opinii technicznej. Do opinii prywatnej wydanej przez M. H. Sąd Apelacyjny odniesie się szczegółowo w dalszej części niniejszego uzasadnienia. W tym miejscu jedynie wskazać należy, że M. H. oparł swoją opinię o częściowo błędne założenia, co – w ocenie Sądu II instancji miało istotne

znaczenie dla przedstawionych w niej wniosków.

Ad.I.1.b. Na wstępie wskazać należy, że aby doszło od skutecznego podniesienia zarzutu obrazy przepisów postępowania skarżący zobowiązany jest wykazać, zarówno, że doszło do obrazy określonego przepisu postępowania, jak i że miało to wpływ na treść orzeczenia (kart.438 pkt 2 kpk). Wobec powyższego nie sposób za trafny uznać zarzutu związanego z zeznaniami J. K. (1). Pominięcie bowiem przy ocenie dowodów jego zeznań (k.3502-3503 akt sprawy) pozostało bez wpływu na treść zaskarżonego orzeczenia. Świadek bowiem zeznał, że teren nieruchomości na ul. (...) w G. (1) był ogrodzony. Rzecz jednak nie w samym ogrodzeniu a w tym, czy wykonał je oskarżony, a co później zawarł we wniosku o zwrot poniesionych wydatków, czy też ogrodzenie to w jakiejś części istniało już wcześniej. Świadek składał zeznania w 2018r., zaś istotą sprawy w zakresie ogrodzenia jest jego stan w latach 2012-2013. Sąd Apelacyjny odniesie się jeszcze do tej kwestii w dalszej części niniejszego uzasadnienia.

Ad.I.1.c. Aprobaty Sądu Apelacyjnego nie zyskał również oparty o art.410 kpk zarzut związany z depozycjami M. H.. Sąd Okręgowy istotnie odniósł się tylko do opracowania sporządzonego przez niego na zlecenie oskarżonego R. S. nie oceniając oddzielnie jego zeznań, jednak okoliczność ta pozostaje bez wpływu na treść zaskarżonego orzeczenia. M. H. bowiem nie składał zeznań odmiennych od stanowiska zawartego w wydanej opinii. Wskazać należy, że M. H. oparł swe zeznania na pogłądzie,

że nie wykonano wizji lokalnej i oględzin miejsca terenu na ul. (...), co pozostaje w sprzeczności z ustaleniami poczynionymi w tym zakresie przez Sąd Okręgowy (str.18 uzasadnienia wyroku). W świetle powyższego nie sposób za mające wpływ na treść orzeczenia uznać zeznania M. H., który podał, że opinia została wydana jedynie w oparciu o mapy (...). Nie była to bowiem jedyna podstawa wydanej opinii. Sąd Apelacyjny za w pełni prawidłowe uznaje posiłkowanie się mapą (...) celem stwierdzenia czy zmiany jakie oskarżony przedstawił jako objęte dotacją pokrzywdzonego rzeczywiście miały miejsce. Mapa (...) daje obraz tego jak wcześniej wyglądało miejsce objęte wizją lokalną i czy rzeczywiście dokonano tam zmian, których dotyczyły wnioski o zapłatę. M. H. oceniając opinię sporządzoną przez F. K., T. B. i A. B. wkracza w sferę zarezerwowaną jedynie dla sądu orzekającego, dokonuje bowiem własnej oceny jej wiarygodności. Szerzej do tej opinii Sąd Apelacyjny odniesie się w dalszej części niniejszego uzasadnienia.

Ad.I.1.d. Nie ma racji skarżący twierdząc, że Sąd Okręgowy pominął jakieś zeznania korzystne dla oskarżonego, tym razem zeznania świadka W. N.. Po raz kolejny obrońca oskarżonego zdaje się nie dostrzegać tej istotnej okoliczności, że sąd nie może oprzeć ustaleń faktycznych o dowody, które uznał za niewiarygodne. Nie oznacza to jednak, że je pomija w rozumieniu art.410 kpk. Sąd I instancji dokonał oceny zeznań świadka W. N. i jedynie część z nich uznał za niewiarygodne (str.44-45 uzasadnienia wyroku). Z uwagi na fakt, że skarżący w wywiedzionej apelacji powiela zarzuty (opierając

je raz na art.410 kpk, raz na art.7 kpk, kwestia dokonanej przez Sąd Okręgowy oceny wiarygodności zeznań świadka W. N. będzie przedmiotem rozważań w dalszej części niniejszego uzasadnienia. W tym miejscu jedynie wskazać należy, że nie ma racji skarżący twierdząc, że Sąd Okręgowy pominął zeznania świadka, co miało mieć wpływ na treść orzeczenia.

Ad.I.2.,3. Zarzuty są o tyle trafne, że istotnie klauzula antykumulacyjna uregulowana w przepisie art.415 § 1 kpk nie dawała podstaw do zasądzenia od oskarżonego R. S. na rzecz pokrzywdzonego odszkodowania w trybie art.46 § 1 kk. Sąd Okręgowy w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia w żaden sposób nie odniósł się do kwestii istnienia prawomocnego orzeczenia w tym zakresie, a nawet realizowania już przez oskarżonego obowiązku zwrotu otrzymanej dotacji. Podkreślenia zatem wymaga, że celem funkcjonowania w procesie karnym klauzuli antykumulacyjnej jest zapobieżenie pozyskaniu przez pokrzywdzonego więcej niż jednego tytułu wykonawczego związanego z określonym roszczeniem. Odnosząc się do realiów rozpoznawanej sprawy, pierwotnie, decyzją (...) nr (...) z 5 lutego 2015r. orzeczono obowiązek zwrotu pobranej dotacji od spółki (...) sp. z o.o. Następnie, decyzją (...) nr (...) z 25 maja 2018r. orzeczono, że obowiązek ten ciąży na oskarżonym R. S. jako byłym członku zarządu spółki (...) sp. z o.o. Treść obu decyzji jednoznacznie świadczy o tym, że zarówno one, jak i zarzut stawiany oskarżonemu w niniejszym postępowaniu ma tożsame źródło. Zachodzi zatem zarówno tożsamość podmiotowa,

jak i przedmiotowa, która nie pozwala na orzeczenie wobec oskarżonego R. S. w sprawie będącej przedmiotem kontroli instancyjnej obowiązku naprawienia szkody w oparciu o przepis art.46 § 1 kk. Wobec powyższego prawnie irrelevantnym był tu wniosek złożony przez pokrzywdzonego, do którego odwołał się Sąd Okręgowy (str.54 uzasadnienia wyroku).

Ad.I.4. Aprobaty Sąd odwoławczego nie zyskał również zarzut obrazy art.7 kpk. Sąd I instancji ma ustawowo zagwarantowaną swobodę w ocenie przeprowadzonych dowodów i ocena ta podlega ochronie przewidzianej we wskazanym przepisie dopóty, dopóki nie zostanie wykazana jej błędność. Jak słusznie przyjmuje się w orzecznictwie, przekonanie sądu o wiarygodności jednych dowodów i niewiarygodności innych pozostaje pod ochroną art.7 kpk wtedy, gdy: jest poprzedzone ujawnieniem w toku rozprawy głównej całokształtu okoliczności sprawy (art.410 kpk) i to w sposób podyktowany obowiązkiem dochodzenia prawdy (art.2 § 2 kpk); stanowi wynik rozważenia wszystkich tych okoliczności, przemawiających zarówno na korzyść, jak i na niekorzyść oskarżonego (art.4 kpk); jest wyczerpująco i logicznie - z uwzględnieniem wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego - argumentowane w uzasadnieniu wyroku (art.424 § 1 pkt 1 kpk); (por.m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z: 24 lutego 2011r. w sprawie III KK 382/2010r., 7 lipca 2010r. w sprawie II KK 147/2010, 13 czerwca 2007r. w sprawie V KK 5/2007, 25 września 2002r. w sprawie II KKN 79/2000 oraz wyroki Sądu Najwyższego z: 22

lutego 1996r. w sprawie II KRN 199/95, 9 listopada 1990r. w sprawie WRN 149/90). Sąd odwoławczy rozpoznający apelację dokonuje natomiast kontroli swobodnej oceny dowodów dokonanej przez Sąd I instancji (por.: T. Grzegorzczak, J. Tylman, Polskie postępowanie karne, Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis, Warszawa 2003 r., s. 90 - 94; S. Waltoś, Proces karny - zarys systemu, Wydawnictwo Prawnicze Lexis Nexis, Warszawa 2003r., s. 255 - 259).

Ad.I.4.a.i. Aprobaty Sądu Apelacyjnego nie zyskały zarzuty związane z oceną wyjaśnień oskarżonego K. C.. Nie ma racji skarżący twierdząc, że wyjaśnienia tego oskarżonego nie znajdują potwierdzenia w pozostałym zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym. Potwierdzają je bowiem uznane przez Sąd Okręgowy za wiarygodne zeznania świadka P. A.. Za całkowicie dowolną Sąd II instancji uznał argumentację skarżącego zawartą w pkt 1) omawianej części apelacji. W ocenie Sądu Apelacyjnego bowiem, analiza całości depozycji oskarżonego połączona z zasadami logicznego rozumowania i doświadczenia orzeczniczego pozwala na uznanie wyjaśnień K. C. za całkowicie wiarygodne. Wskazać zatem należy w tym miejscu, że w inkryminowanym czasie oskarżony K. C. był młodym człowiekiem, nie miał pracy. P. A. zaproponował mu założenie firmy (...), ponieważ nie miał jeszcze na swoim koncie żadnych obciążeń prawnych (k.3459-3462 akt sprawy). Doświadczenie orzecnicze Sądu odwoławczego pozwala na wyrażenie poglądu, że oskarżony był typowym tzw. słupem,

który swoim nazwiskiem firmował przedsięwzięcie, o którym w istocie miał niewielką wiedzę, a wszelkie decyzje faktycznie podejmowały osoby trzecie. Żadnego znaczenia w przedmiotowej sprawie, w szczególności dla oskarżonego R. S. nie ma wskazane w pkt 3) omawianej części apelacji stanowisko, że P. A. uczynił oskarżonego K. C. współwłaścicielem firmy (...) s.c. bez jego zgody. Firma ta bowiem w ogóle nie jest przedmiotem zarzutu przypisanego oskarżonemu K. C., a dotyczącego ułatwienia oskarżonemu R. S. dokonania oszustwa na szkodę (...). Firmą tą bowiem jest (...), w której – jak wyżej wskazano – oskarżony ten był zwykłym figurantem. Skutki oczekiwanego przez skarżącego nie może również przynieść argumentacja przedstawiona w pkt. 4) omawianej części apelacji. Okoliczność bowiem, że faktury wystawiane przez spółkę (...) były realizowane przez firmę oskarżonego R. S. nie jest tożsame z otrzymywaniem przelewów z tego tytułu przez oskarżonego K. C., który – jak wyżej wskazano był tzw. słupem i brak jest podstaw do uznania za niewiarygodne jego wyjaśnień, że żadnych pieniędzy z tego tytułu nie dostał. Skutku oczekiwanego przez skarżącego nie może również odwoływanie się przez skarżącego w pkt. 5) omawianej części apelacji do zobowiązań. Istotne bowiem jest to, że oskarżony K. C. nie posiadał żadnego sprzętu, jaki rzekomo miał wynajmować spółce (...) i na jaki wystawił faktury objęte zarzutem (nr (...) i (...)) na łączną kwotę 770.000 zł., które zostały rozliczone z pokrzywdzonym w jednym z wniosków o płatność. Okoliczność zatem, że w istocie sprzęt ten należał do innej spółki należącej do oskarżonego R. S.

((...) Sp. j.), a oskarżony K. C. zobowiązany był uiścić na jej rzecz opłaty z tytułu najmu nie może ekskulpować oskarżonego R. S.. Wręcz przeciwnie, w ocenie Sądu Apelacyjnego świadczy to na jego niekorzyść, gdyż z jednej strony miał uzyskać wynagrodzenie za wynajem sprzętu rzekomo od K. C., a z drugiej strony pozyskał zwrot kosztów najmu od pokrzywdzonego.

Ad.I.4.a.ii.,iii. Zarzuty nie są zasadne. Na wstępie wskazać należy, że skarżący popada w wewnętrzną sprzeczność. Z jednej strony bowiem zarzuca obrazę przepisu art.192 § 2 kpk, który daje organowi prowadzącemu postępowanie prawo do przesłuchania świadka w obecności psychologa (P. A. każdorazowo był przesłuchiwany w obecności psychologa), z drugiej zaś kwestionuje zasadność takiego przesłuchania. Nadto sformułowany zarzut nie odnosi się do wskazanej obrazy art.7 kpk, skarżący bowiem nie przedstawia w nim argumentacji dotyczącej oceny wiarygodności zeznań tego świadka kwestionując jedynie zasadność powołania biegłego psychologa do udziału w przesłuchaniu P. A.. Wobec powyższego Sąd Apelacyjny ograniczy się do stwierdzenia, że aprobuje dokonaną przez Sąd I instancji ocenę wiarygodności jego depozycji (str.33-34 uzasadnienia wyroku). Skoro bowiem Sąd odwoławczy może poprzestać na odwołaniu się do rozważań Sądu I instancji, gdy zarzuty apelacji ograniczają się do głosłownej polemiki z oceną Sądu (tak: wyrok Sądu Najwyższego z 9 grudnia 2021r. w sprawie II KK 170/21), tym bardziej może na tym poprzestać jeżeli zarzuty apelacji w ogóle nie odnoszą się do dokonanej przez Sąd I instancji oceny

wiarygodności dowodu. Brak jest podstaw do podzielenia stanowiska skarżącego, że przesłuchanie P. A. winno być przeprowadzone w obecności lekarza psychiatry. Jak bowiem wynika z treści przepisu art.192 § 2 kpk, przesłuchanie w tym trybie może odbyć się z udziałem psychologa. Podkreślenia wymaga, że celem takiego przesłuchania nie jest ocena stanu zdrowia psychicznego świadka, a ocena jego zdolności do postrzegania lub odtwarzania przez niego postrzeżeń, co jest domeną psychologa (tak: Sąd Najwyższy w postanowieniu z 2 grudnia 2020r. w sprawie IV KK 449/20). Na marginesie zatem jedynie wskazać należy, że wobec P. A. została również wydana opinia sądowo – psychiatryczna, gdyż występował on w sprawie w charakterze podejrzanego (k.3899-3906 akt sprawy).

Skutku oczekiwanego przez skarżącego nie może przynieść kwestionowanie wiarygodności opinii psychologicznej wydanej w odniesieniu do P. A.. Poza sporem pozostaje, że cierpi on na chorobę afektywną dwubiegunową, co zostało zdiagnozowane w opinii sądowo – psychiatrycznej (k.3899-3906 akt sprawy). Jak już jednak wyżej wskazano, obecność psychologa w czasie przesłuchania ma na celu zbadanie tzw. psychologicznej wiarygodności depozycji przesłuchiwanego. Podkreślenia wymaga, że obecny przy przesłuchaniu P. A. biegły psycholog miał świadomość jego choroby i ocenił, że przesłuchiwany jest w stanie stabilnej remisji, wiarygodny psychologicznie (opinia sądowo – psychologiczna - k.3326-3329 akt sprawy). Za całkowicie dowolny, niepoparty

żadną poza swoim subiektywnym przekonaniem argumentacją, Sąd Apelacyjny uznaje pogląd skarżącego, że biegły psycholog nie posiada wiadomości specjalnych niezbędnych do oceny stanu zdrowia świadka i zdolności odtwarzania przez niego spostrzeżeń.

Ad.I.4.a.iv. Zarzut nie jest zasadny. Również i w tym zakresie argumentacja zarzutu nie pozostaje spójna z jego podstawą, tj. art.7 kpk. Podobnie bowiem jak w zarzucie 1.a. skarżący kwestionuje prawidłowość opinii wydanej przez T. B., A. B. i F. K. w żaden sposób nie odnosząc się do treści zeznań T. B., odwołując się jedynie do opinii prywatnej sporządzonej przez M. H. na zlecenie oskarżonego R. S., która – jak już wyżej wskazano – oparta została na błędnych założeniach i subiektywnej ocenie wiarygodności dowodów dokonanej przez jej autora. Powtórzyć również należy, że – wbrew twierdzeniom skarżącego – autorzy opinii technicznej nie wypierają się wzajemnie autorstwa opinii. Uwadze skarżącego natomiast umknęła wydaje się istotna okoliczność, że T. B. zeznał, że był na miejscu, dokonał wizji lokalnej (co potwierdza dokumentacja fotograficzna – k.85-94 akt sprawy) z udziałem kierownika projektu W. N. i stwierdził m.in. niezgodność między stanem faktycznym, a przedstawioną przez pokrzywdzonego dokumentacją, niezrealizowanie części robót (k.71-72, 3294-3305, podtrzymane w toku postępowania jurysdykcyjnego - k.4892). Skutku oczekiwanego przez skarżącego nie może również przynieść akcentowanie, że opinia techniczna została wydana na zlecenie pokrzywdzonego. Nie można

bowiem z góry odrzucać w sposób generalny wszystkich opinii sporządzonych przez całą strukturę placówek specjalistycznych ani też poszczególnych opinii wyłącznie z powodu ich pochodzenia z określonych instytucji. Taka ocena razi bowiem swoją zupełną dowolnością (tak: Sąd Najwyższy w wyroku z 12 listopada 2002r. w sprawie V KKN 333/01; Sąd Apelacyjny w Krakowie w wyroku z 26 października 2004r. w sprawie II AKa 207/04). Na marginesie zatem jedynie wskazać należy, że w przedmiotowej sprawie opinia techniczna nie została sporządzona przez pracowników pokrzywdzonego, a przez firmę zewnętrzną. Osoby sporządzające tę ekspertyzę zostały wybrane losowo i złożyły oświadczenia o bezstronności i poufności (k.2424-2434, 2462-2465 akt sprawy).

Ad.I.4.a.v. Aprobata Sądu odwoławczego nie zyskała również krytyka dokonanej przez Sąd Okręgowy oceny zeznań F. K.. Sąd Apelacyjny w pełni aprobuje stanowisko Sądu I instancji w tym zakresie oraz przedstawioną argumentację (str.35 uzasadnienia wyroku). Nie sposób odmówić logiki rozumowaniu Sądu Okręgowego, który nie podzielił stanowiska świadka, że nie ma on kłopotów z pamięcią, skoro w toku samego przesłuchania przed Sądem Okręgowym raz mówił, że nie zna T. B., aby w następnym zdaniu temu zaprzeczyć, a nawet zaprzeczył aby był przesłuchiwany na policji, skoro fakt ten wynika z akt sprawy (k.60-61). W toku postępowania jurysdykcyjnego świadek zaprzeczył aby wydawał opinię razem z T. B. (k.5148 akt sprawy), podczas gdy w toku

postępowania przygotowawczego zeznał, że dokonywał opinii technicznej z T. B., który był na miejscu, tj. na ul. (...) (k.60v akt sprawy). Podkreślenia wymaga, że wiarygodność zeznań świadka złożonych w toku postępowania przygotowawczego potwierdzają zeznania świadka T. B., który – jak już wyżej wskazano w niniejszym uzasadnieniu – potwierdził swoją bytność na miejscu i dokonanie wizji lokalnej, a następnie razem z F. K. i A. B. opracowali opinię techniczną. Zeznania tego świadka przeczą zatem również twierdzeniu F. K. wyrażonym w postępowaniu jurysdykcyjnym, że nie współpracował z T. B.. Również zatem i ta okoliczność potwierdza kwestionowaną przez skarżącego prawidłowość oceny wiarygodności zeznań F. K. dokonaną przez Sąd I instancji.

Ad.I.4.a.vi. Sąd Apelacyjny nie podziela stanowiska skarżącego, że ekspertyza projektów oskarżonego R. S. dokonana przez A. M. jest nieprzydatna do czynienia ustaleń faktycznych w przedmiotowej sprawie. Skutku oczekiwanego przez skarżącego nie może przynieść odwoływanie się do stwierdzenia świadka, że wartość ocenianych projektów określił „z grubsza”, „mniej więcej”. Podkreślenia bowiem wymaga, że świadek wycenił przedłożone mu do opinii projekty na kwotę kilku tysięcy złotych, podczas gdy wynagrodzenie za wykonanie omawianej koncepcji wynikające z umowy pomiędzy spółką reprezentowaną przez oskarżonego R. S. (...), a spółką reprezentowaną przez oskarżoną I. S. (...) opiewała – czego skarżący nie kwestionuje - na kwotę 152.056,21 zł., z czego wynagrodzenie spółki (...) miało wynieść 125.000 zł,

zaś pozostałych twórców koncepcji, tj. świadków: P. Ł. i P. J., odpowiednio 9.962,21 zł. i 17.094 zł. (k.3263-3264 akt sprawy) . Nie sposób zatem pozostając w zgodzie z zasadami logicznego rozumowania podzielić stanowisko skarżącego, że rozbieżność w wycenie wynikała tylko z różnic między stawkami stosowanymi na Uniwersytecie (...), gdzie pracuje świadek A. M., a stawkami wolnorynkowymi. Podkreślenia nadto wymaga, że wycena Technologii Biogazowni dokonana przez świadka wynikała w dużej mierze z uznania, że informacje zawarte w opracowaniu są wiedzą, którą można zaczerpnąć z internetu. Z tego również względu skutku oczekiwanego przez skarżącego nie może przynieść odwoływanie się (nota bene całkowicie dowolne, niepoparte bowiem żadnym cennikiem) do stawek wolnorynkowych. Świadek podał – czego nie kwestionuje skarżący – że ma doświadczenie w tworzeniu tego typu opracowań i na tej podstawie uznał, że Technologia Biogazowni opracowana przez oskarżonego R. S. oraz świadków: P. Ł. i P. J. jest chaotyczna, niestaranna, zawiera informacje ogólnodostępne w internecie. Stwierdził brak wkładu własnego autorów, uznał pracę za wstępne opracowanie, a nie opis technologii produkcji biogazu, nieprzydatne do realizacji projektu badawczego. Z tych względów oszacował jej koszt na nieprzekraczający 3.000 zł. Opracowanie dotyczące Technologii Laboratorium ocenił natomiast jako celowe i poprawnie wykonane, przydatne do projektu badawczego, ale jego koszt na nieprzekraczający 4.000 zł. (k.3288-3293 akt sprawy). Doświadczenie świadka w opracowywaniu tego typu projektów oraz przedstawiona przez

niego argumentacja pozwala na uznanie jego zeznań za w pełni wiarygodne. Podkreślenia wymaga, że skarżący w omawianym zarzucie nie zakwestionował stanowiska świadka, że Technologia Biogazowni została opracowana na podstawie informacji z internetu, bez wkładu własnego jej twórców. Oczywistym jest, że w takim wypadku wynagrodzenie winno być znacząco niższe niż od opracowania sporządzonego w oparciu o wiedzę własną jej autorów. Wskazać przy tym należy, że wynagrodzenie dla spółki oskarżonego R. S. wielokrotnie przekraczało wynagrodzenie pozostałych dwóch wskazanych autorów. Nie bez znaczenia pozostają również zeznania świadka P. Ł., który podał, że przygotowywał biznesplan dla oskarżonego i nie wykonywał później żadnych innych opracowań. Dopiero po okazaniu mu opracowania z k.1445 nie wykluczył, że go robił. Nie zna jednak P. J., który owo opracowanie miał z nim robić. Wskazał również, że nie fakturował wszystkich prac, bo firma oskarżonego miała problemy finansowe (k.2957-2959 akt sprawy); zeznania te podtrzymał (k.4858 akt sprawy).

Ad.I.4.a.vii. Zarzut jest całkowicie chybiony. Zwłaszcza w kontekście jego podstawy, tj. obrazu art.7 kpk. Skoro bowiem sam skarżący stwierdza, że świadkowie: P. W., A. D. i M. K. (1) potwierdzili fakty bezsporne to nie sposób zarzucić Sądowi Okręgowemu, że uznając te zeznania za wiarygodne dokonał dowolnej, sprzecznej z dyrektywami określonymi w art.7 kpk ich oceny. Wbrew sugestiom skarżącego świadkowie ci nie dokonywali oceny opinii technicznej wydanej przez A. B., T. B. i F. K., a ich

zeznania dotyczą kwestii, którymi zajmowali się w ramach obowiązków zawodowych. Opisali bowiem fakty związane z pozyskaniem dofinansowania przez oskarżonego R. S., okolicznościami związanymi z powzięciem przez pokrzywdzonego wątpliwości co do rzetelności wywiązywania się oskarżonego R. S. z warunków zawartej umowy oraz podjętych w związku z tym przez pokrzywdzonego działaniach. Przy czym świadek M. K. (1) jako kierownik ds. rozliczania projektów była członkiem zespołu kontrolującego, który udał się m.in. do domku jednorodzinny w G. (1), gdzie było biuro i laboratorium w trakcie remontu i na teren stoczni (k.4999v akt sprawy).

Ad.I.4.a.viii. Z tożsamych względów jak w punkcie poprzednim (odnoszenie się do faktów związanych z pozyskaniem dofinansowania przez oskarżonego R. S., okolicznościami związanymi z powzięciem przez pokrzywdzonego wątpliwości co do rzetelności wywiązywania się oskarżonego R. S. z warunków zawartej umowy oraz podjętych w związku z tym przez pokrzywdzonego działaniach), chybiony jest również zarzut dotyczący zeznań świadka D. M.. I ten świadek bowiem był na miejscu kontroli i widział, że prace objęte refundacją nie zostały wykonane (k.5056v akt sprawy).

Ad.I.4.a.ix. Zarzut nie jest zasadny. Jest on również kolejnym przykładem multiplikowania zarzutów apelacyjnych przez skarżącego. Tożsamy w istocie zarzut skarżący podniósł już bowiem w pkt. 1a. omawianej apelacji. Jak już wyżej wskazano w niniejszym uzasadnieniu, nie ma racji skarżący twierdząc, że autorzy

opinii technicznej, tj. A. B., T. B. i F. K. wzajemnie przerzucali się odpowiedzialnością za tę opinię. W niniejszym uzasadnieniu Sąd odwoławczy odnosił się już również do oceny owej opinii dokonanej przez M. H.. Odwołuje się zatem w tym miejscu do poczynionych tam rozważań nie dostrzegając potrzeby ponownego przytaczania ich w tym miejscu.

Ad.I.4.a.x. Zarzut nie jest zasadny. Podobnie jak przy ocenie ekspertyzy sporządzonej przez A. M. skarżący zdaje się nie zauważać głównego powodu takiej a nie innej wyceny ekspertyzy dotyczącej technologii biogazowni i procedury pracy laboratorium, tj. oceny, że oba opracowania – zdaniem biegłego M. K. - miały charakter odtwórczy, ogólnikowy, na poziomie studenta I roku. Pierwsze z nich nadto biegły ocenił jako krótkie, chaotyczne, oparte na wiedzy z internetu; drugie natomiast jako niewymagające wiedzy specjalistycznej i dużo czasu (k.4159-4164, 4894-4895 akt sprawy). Wobec powyższego skutku oczekiwanego przez skarżącego nie może przynieść odwoływanie się do dokonanej na zlecenie oskarżonego R. S. kosztów wyceny know – how dotyczącego biogazowni utylizacyjnej (k.3185-3209 akt sprawy), gdyż opracowanie przedłożone przez oskarżonego celem objęcia dofinansowaniem takich cech nie posiadało. Również i biegły M. K. odwołał się w tym zakresie do własnego doświadczenia, stąd zarzut obrazy art.200 § 2 pkt 5 kpk uznać należy za chybiony.

Ad.I.4.a.xi. Zarzut nie jest zasadny. Głównym argumentem skarżącego jest to, że biegła M. B. nie odniosła się w

dokonanej wycenie do celów jakim wyceniane nieruchomości miał służyć. Podkreślenia bowiem wymaga, że biegła – czego skarżący nie kwestionuje – poza oględzinami nieruchomości, zbadaniem ich ksiąg wieczystych oraz cen wynajmu innych tego typu nieruchomości dysponowała również umowami najmu dotyczącymi wycenianych nieruchomości. Wynika z nich natomiast cel jakemu miały służyć: umowa najmu lokalu na firmę oskarżonego zawarta z żoną oskarżonego (k.210-212 akt sprawy), umowy najmu pomiędzy dwiema firmami oskarżonego (k.213-214, k.215 akt sprawy).

Nie bez znaczenia – w ocenie Sądu odwoławczego – pozostaje również, że inwestycje jakie miały zostać poczynione na tych nieruchomościach w większości nie zostały poczynione, a zatem wskazanie na „specjalistyczne ich przeznaczenie” w odniesieniu do inkryminowanego czasu wydaje się być nadużyciem. Wskazać również godzi się na bardzo duże różnice pomiędzy stawkami czynszu najmu podanymi przez biegłą, a stawkami wskazanymi we wnioskach o realizację umowy dofinansowania. I tak działka przy ul. (...) w G. (1) to kwoty: 7.400 zł. przyjęta przez biegłą i 20.000 zł. zawarta w umowie najmu; lokal przy ul. (...) w G. (1) to kwoty: 4.300 zł. przyjęta przez biegłą i 7.600 zł. zawarta w umowie najmu; lokal przy ul. (...) w G. to kwoty: 8.320 zł. przyjęta przez biegłą i 15.600 zł. zawarta w umowie najmu plus czynsz inicjalny w wysokości 46.800 zł. Warto wskazać również na to, że i w tym przypadku stroną umowy była spółka oskarżonego R. S. reprezentowana przez jego żonę – oskarżoną I. S..

Ad.I.4.a.xii. Zarzut nie jest zasadny. Opinia biegłego z zakresu wynalazczości i ochrony własności przemysłowej Z. S. dotyczyła ogólnych złożań dotyczących budowy mobilnej biogazowni na terenie (...) sp. z o.o. w G. (1) i kosztów jej opracowania (k.3334-3349, 4425-4442 akt sprawy). Biegły nie doszukał się innowacji produktowych oraz procesowych ich przydatności dla biogazowni, które wynikały z wniosku o dofinansowanie, co – ocenie Sądu II instancji – świadczy o wypełnieniu przez oskarżonego R. S. znamienia oszustwa (wprowadzenie pokrzywdzonego w błąd w zakresie istotnym dla rozporządzenia przez niego mieniem). Wskazał nadto, że wniosek miał zapisy o innowacjach, natomiast nie było praktycznych aspektów innowacyjnych. Laboratorium było innowacyjne ale dokumentacja projektu biogazowni nie wskazywała na zamiar wykorzystania innowacji o których mowa we wniosku. Wniosek natomiast winien odpowiadać złożonej dokumentacji. Argumentacja skarżącego przedstawiona w omawianym zarzucie jest – zdaniem Sądu II instancji – chybiona. Nie sposób bowiem uznać za logiczne rozumowania, że biegły winien odnieść się do skończonego projektu (który nie osiągnął tego etapu z powodu wycofania dotacji), a skoro tego nie uczynił to opinia jest nieprzydatna w sprawie. Wszak bowiem projekt miał być tworzony w oparciu o przedłożone dokumenty (których przydatność dla projektu będącego przedmiotem dotacji zakwestionował nie tylko biegły Z. S., ale również biegły M. K.) i owe dokumenty były przedmiotem oceny biegłych.

Ad.I.4.a.xiii. Zarzut nie jest zasadny. Brak jest bowiem podstaw do kwestionowania dokonanej przez Sąd Okręgowy oceny wiarygodności opinii sporządzonej przez biegłego J. D.. Odnosząc się do argumentu skarżącego, że biegły nie dokonał oględzin nieruchomości przy ul. (...) w G. (1)na wstępie wskazać należy, że powodem tego było to, że nie miał go kto tam wpuścić i wskazać wykonane roboty (opinia biegłego – k.4230 akt sprawy; zeznania biegłego - k.4893v akt sprawy). Odnosząc się zatem do zarzutu oparcia tej opinii wyłącznie na ustaleniach dokonanych w opinii sporządzonej na zlecenie Pokrzywdzonego, który może mieć interes w uzyskaniu opinii niekorzystnej dla Oskarżonego, co – w ocenie skarżącego - przemawia za odmówieniem wiary tejże opinii stwierdzić należy, że taki sam zarzut (interes prawny, tyle że w uzyskaniu opinii korzystnej dla siebie) można byłoby postawić oskarżonemu, skoro – jak twierdzi biegły, a co nie jest kwestionowane w omawianej apelacji – nie został on wpuszczony na teren nieruchomości, a w spółce (...) należącej do oskarżonego odmówiono biegłemu udzielenia jakichkolwiek informacji. Całkowicie chybionym jest zarzut dotyczący ogrodzenia nieruchomości. Skarżącemu, który wskazuje (skądinąd słusznie), że ogrodzenie terenu o powierzchni 2.500 m² nie może mieć jedynie 16,8 metra umknęła wydaje się ta istotna okoliczność, że biegły odnosi się do długości ogrodzenia nowego (podkreślenie SA), wykonanego w ramach prac objętych dotacją wypłaconą przez pokrzywdzonego. To jest bowiem istota zarzutu postawionego oskarżonemu R. S. w tym zakresie; tj. zażądanie zwrotu

kosztów poniesionych rzekomo za ogrodzenie całego 0,25 hektarowego terenu, podczas gdy rzeczywiste prace dotyczyły jedynie ogrodzenia o długości 16,8 metra. Pozostałe zaś ogrodzenie nie uległo zmianie od września 2011r. (k.4271 akt sprawy). W tym zakresie trafnie oparto się o mapę (...), która pozwalała na ocenę w jakim stanie znajdowało się ogrodzenie nieruchomości zanim wynajął ją oskarżony R. S., a co ca tym idzie – jaką jego część stanowiło ogrodzenie wykonane w ramach projektu. Świadek J. K. (1), do zeznań którego odwołuje się skarżący i do których również odnosił się Sąd Apelacyjny w niniejszym uzasadnieniu (zarzut I.1.b.omawianej apelacji) składał zeznania w grudniu 2016r. (k.3501-3503 akt sprawy) mówiąc, że całość terenu jest ogrodzona. Brak oceny przez Sąd Okręgowy zeznań tego świadka pozostaje bez wpływu na treść orzeczenia, gdyż zeznania te dotyczą stanu z kilku lat po inkryminowanych zdarzeniach, opinia techniczna dotyczy zaś stanu ogrodzenia w czasie gdy były składane wnioski o wypłatę transz dotacji. Rzeczą bowiem w tym, że oskarżony wniósł o zwrot kosztów wykonania całego ogrodzenia, podczas gdy poniósł je tylko w niewielkim jego fragmencie, tj. 16,8 metra (całość ogrodzenia 2.500 m² obszaru wymagałaby co najmniej 200 metrów ogrodzenia).

Ad.I.4.b.i.1),2),3). Zarzuty nie są zasadne, a opisane w pkt 1) i 2) szczerkowo wręcz uzasadnione.

W pkt. 1) skarżący oparł zarzut na kwestionowaniu wiarygodności niekorzystnych dla oskarżonego R. S. opinii biegłych, co – jak już wyżej wskazano – nie zasługuje na aprobatę. Nie

sposób również odwoływać się do aktualnego stanu wiedzy wywodząc, że obecnie koszty przedsięwzięcia jakiego podjął się oskarżony R. S. byłyby dużo niższe, skoro opinie na których Sąd I instancji oparł ustalenia o winie oskarżonego powstały w niewielkim czasie po inkryminowanych zdarzeniach; zarzuty związane z przedkładaniem pokrzywdzonemu celem realizacji zawyżonych faktur dotyczą bowiem okresu grudzień 2012 – listopad 2013, zaś opinie datowane są na: grudzień 2013/styczeń 2014 (opinia techniczna (...) Sp. z o.o. sporządzona przez T. B., A. B. i F. K.), listopad 2018 (opinia biegłego J. D. i biegłej M. B.); wyrok Sądu I instancji zapadł natomiast pod koniec 2021r. Argumentacja przedstawiona zatem przez skarżącego nie jest w stanie skutecznie zdeprecjonować dokonanej przez Sąd Okręgowy oceny wiarygodności wyjaśnień oskarżonego R. S., która odnosi się do wszystkich okoliczności mających na nią wpływ (str.41-43 uzasadnienia wyroku). Sąd Apelacyjny odwołuje się do niej w tym miejscu nie widząc podstaw do powtarzania przedstawionej tam argumentacji.

Kwestionując w pkt. 2) dokonaną przez Sąd Okręgowy ocenę wiarygodności wyjaśnień oskarżonej I. S. skarżący wskazał, że wystawienie faktury lub zawarcie umowy nie przesądza o tym, że obejmowała swoją świadomością okoliczności zawyżenia wartości tych umów. Nie sposób uznać tej argumentacji za przekonującą, skoro oskarżona wielokrotnie była stroną zawieranej umowy. Nie sposób zatem uznać aby nie miała świadomości na jakich warunkach są one zawierane.

O świadomości oskarżonego R. S. co do tego, że faktury mające pochodzić rzekomo od J. K. (2) i K. B. nie odpowiadają prawdzie świadczą depozycje P. A.. Zeznał, że nie organizował faktur wystawionych rzekomo przez J. K. (2) i K. B., a jedynie je odebrał na polecenie oskarżonego R. S. (k.3032-3034/16 akt sprawy). Dla kwestii odpowiedzialności karnej oskarżonego R. S. nie ma pierwszorzędneho znaczenia kto pozyskał nierzetelne faktury mające pochodzić rzekomo od świadków J. K. (2) i K. B.. Istotne jest bowiem czy miał świadomość ich nierzetelności. Wprawdzie świadek J. K. (2) zaprzecza zarówno znajomości z oskarżonym R. S., jak i z P. A., to jednak K. B. zeznał, że przyjechali do niego mężczyźni związani z oskarżonym P. S. (1), powiedzieli, że nie może zeznawać bo dużo straci, zaś P. A. nie przekazywał mu pieniędzy (k.4893/25 akt sprawy). Nie ma racji skarżący twierdząc, że z zeznań świadka K. J. wynika, że współpraca jaka miała rzekomo być z K. B. i J. K. (2) została nawiązana za pośrednictwem P. A.. Świadek bowiem – księgowy oskarżonego R. S. podał, że nie wie jak doszło do pozyskania faktur od J. K. (2) i K. B. (k.4971 akt sprawy). Świadek R. T. w ogóle nie odnosił się do tych faktur w swoich zeznaniach, wskazał natomiast, że oskarżony R. S. był zaangażowany w projekt, że odbywały się cykliczne spotkania dotyczące projektu (k.4895v-4896 akt sprawy). Do kwestii roli świadka W. N. – kierownika projektu oraz oskarżonego R. S. reprezentującego podmiot, który zawarł z pokrzywdzonym umowę o dofinansowanie Sąd Apelacyjny odnosił się już w niniejszym uzasadnieniu i do poczynionych

tam rozważań odsyła. Będzie to również przedmiotem rozważań w dalszej części niniejszego uzasadnienia. Wskazać w tym miejscu zatem jedynie ponownie należy na zaangażowanie osobiste oskarżonego R. S. w ten projekt, szczegółową o nim wiedzę (co wynika choćby z aktywności procesowej tego oskarżonego i częściowo jego wyjaśnień, gdzie podał, że był jego pomysłodawcą (k.4537 akt sprawy), jak również z zeznań świadka E. J. – pracownika oskarżonego R. S., która podała, że projekt był pomysłem tego oskarżonego, który bardzo się w niego angażował i wszystko było z nim konsultowane (k.5011 akt sprawy) oraz świadka J. D. (1) – pracownika Uniwersytetu (...) w O., który podał, że W. N. nie był osobą decyzyjną w projekcie (k.5012-5013 akt sprawy), co przez pryzmat zasad logicznego rozumowania nie pozwala na podzielenie poglądu skarżącego, że osobą decyzyjną był świadek W. N., nie zaś oskarżony R. S..

Ad.I.4.b.ii. Zarzut nie jest zasadny. Na wstępie podkreślenia wymaga, że wyjaśnienia oskarżonej I. S. ograniczają się w zasadzie do stwierdzenia, że wszystkim zajmował się mąż, a ona składała podpisy w dobrej wierze (k.4529-4530 akt sprawy). Oskarżona poza tym korzystała z prawa do odmowy składania wyjaśnień (k.3012, 3711-3712, 4713 akt sprawy), jedynie raz wyraziła wolę odpowiadania tylko na pytania swojego obrońcy (k.4529-4530 akt sprawy). W ten sposób oskarżona pozbawiła się możliwości przedstawienia szerzej swojego punktu widzenia, a wyjaśnienia które złożyła Sąd Okręgowy ocenił przez pryzmat innych dowodów

przeprowadzonych w sprawie i zasad logicznego rozumowania (str.43 uzasadnienia wyroku), które zyskały aprobatę Sądu Apelacyjnego. Ocena ta jest zwięzła ale wobec braku wyjaśnień oskarżonej brak było możliwości czynienia szerszych rozważań w tym zakresie. Skarżący zaś po raz kolejny odwołuje się do opinii biegłych subiektywnie uznanych za niewiarygodne, którym natomiast Sąd I instancji przydał walor wiarygodności.

Ad.I.4.b.iii. Zarzut ten nie jest trafny. Skarżący poza odwołaniem się do zarzutu związanego z oceną zeznań świadka F. K. złożonych w postępowaniu przygotowawczym (które uznał za niewiarygodne) nie wykazał aby ocena tych zeznań dokonana przez Sąd była sprzeczna z dyrektywami określonymi w art.7 kpk. Tymczasem, zgodnie z utrwalonym orzecznictwem, nie jest to wystarczające do skutecznego zakwestionowania oceny dowodów dokonanej przez Sąd. Skarżący winien bowiem wykazać jakich konkretnych uchybień w świetle wskazań wiedzy, doświadczenia życiowego i logicznego rozumowania dopuścił się sąd w dokonanej ocenie materiału dowodowego, a nie tylko ograniczać się do własnej oceny tego materiału (tak: wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z 27 października 2021r. w sprawie II AKa 149/21; postanowienia Sądu Najwyższego z: 8 września 2022r. w sprawie II KK 196/22, 27 maja 2021r. w sprawie V KK 189/21, 24 lutego 2021r. w sprawie II KK 172/20). Sąd Apelacyjny odnosił się już w niniejszym uzasadnieniu do dokonanej przez Sąd Okręgowy, a kwestionowanej przez skarżącego oceny dowodu w postaci zeznań świadka F. K. (przy zarzucie

I.4.a.iv.,v. omawianej apelacji) i do poczynionych tam rozważań odsyła nie dostrzegając potrzeby ponownego przytaczania ich w tym miejscu.

Ad.I.4.b.iv. Zarzut nie jest zasadny. Po pierwsze opiera się na poglądzie, że opinia wydana przez biegłego Z. S. nie jest wiarygodna, co nie zyskało aprobaty Sądu II instancji, który już odnosił się do tej kwestii w niniejszym uzasadnieniu (zarzut I.4.a.xii omawianej apelacji) i do poczynionych tam rozważań odsyła nie dostrzegając powodów ponownego przytaczania ich w tym miejscu. Nie sposób również skutecznie odwoływać się do wolnego rynku pozwalającego przedsiębiorcom na swobodne ustalanie cen, skoro oskarżony finalnie nie miał ponosić kosztów tego opracowania, skoro fakturę za jego sporządzenie przedłożył pokrzywdzonemu celem realizacji przyznanej dotacji. Za logiczne zatem uznać należy stanowisko Sądu I instancji (str.43-44 uzasadnienia wyroku), że w interesie oskarżonego R. S. było zawyżanie płatności, skoro nie on je miał ostatecznie realizować. Za całkowicie niewiarygodne, sprzeczne z zasadami logicznego rozumowania uznać należy twierdzenia oskarżonego P. S., że nie wiedział, że jego faktura zostanie przedstawiona do rozliczenia projektu, skoro jednocześnie przyznał, że wiedział o dofinansowaniu projektu (k.3660 akt sprawy). Nie sposób również odmówić racji Sądowi Okręgowemu, który wskazał, że oskarżony P. S. musiał mieć wiedzę na temat kosztów jakie winny być związane z wykonaniem przedmiotowego opracowania, skoro taką działalnością się zajmował, a które to koszty – jak wynika z wiarygodnej

opinii biegłego Z. S. zostały znacznie zawyżone.

Ad.I.4.b.v. Zarzut nie jest zasadny. Na wstępie podkreślenia wymaga, że tożsamy w argumentacji został już podniesiony w pkt. 1.d. omawianej apelacji i do poczynionych tam rozważań Sąd II instancji odsyła. Godzi się zatem wskazać skarżącemu, że powtarzanie tych samych w istocie zarzutów nie wzmocni ich wymowy i nie uczyni ich z tego powodu trafnymi. Wskazać zatem jedynie w tym miejscu należy, że czynności podejmowane przez P. A. nie ekskulpują oskarżonego R. S.. Jak wynika bowiem choćby z treści zeznań świadka W. N., całością projektu kierował oskarżony R. S., który dostarczał dane, które świadek wpisywał do generatora danych (k.4859-4860v akt sprawy). Świadek podał również, że oskarżony akceptował wnioski o rozliczenie dotacji. Brak jest podstaw do przyjęcia, że nie miał świadomości co akceptuje, skoro był zaangażowany w prace, co wynika – jak już wcześniej wskazano w niniejszym uzasadnieniu zarówno z jego wyjaśnień, jak i z zeznań świadków.

Ad.I.4.b.vi. Zarzut nie jest trafny. Po raz kolejny skarżący odwołuje się do rzekomego przerzucania się autorów odpowiedzialnością za opinię sporządzoną przez F. K., A. B. i T. B.. Po raz kolejny zatem Sąd Apelacyjny stwierdza, że jest to twierdzenie chybione i odsyła do rozważań czynionych już na ten temat w niniejszym uzasadnieniu nie widząc potrzeby kolejny raz przytaczania ich w tym miejscu.

Po raz kolejny wskazać również należy, że M. H. wydając opinię na

zlecenie oskarżonego R. S. poczynił założenia niezgodne z trafnie ustalonym przez Sąd Okręgowy stanem faktycznym oraz dokonał własnej oceny zgromadzonych w sprawie dowodów. Najlepszym tego przykładem jest oparcie opinii na tezie, że przed wydaniem opinii technicznej nie doszło do oględzin miejsca, które było jej przedmiotem. Jest to teza błędna. Zgromadzony bowiem w sprawie materiał dowodowy, do którego Sąd Apelacyjny odnosił się już w niniejszym uzasadnieniu wskazuje bez wątpliwości, że oględziny miejsca miały miejsce. M. H. ocenia wiarygodność innych ekspertów, ich fachowość, co jest wyłączną domeną sądu, której sąd dokonuje po zgromadzeniu i ocenie całokształtu przeprowadzonych dowodów. Nie sposób również uznać za niewłaściwe posiłkowanie się przez autorów ekspertyzy mapą (...), skoro miało to na celu ocenę stanu nieruchomości (m.in. jej ogrodzenia) w kontekście złożonego wniosku o zrefundowanie kosztów rzekomo wykonanego ogrodzenia. Bez wpływu na ocenę wiarygodności ekspertyzy ocenianej przez M. H. pozostaje wpływ morskiego klimatu na korodowanie elementów metalowych; autor opinii takiego związku w odniesieniu do realiów rozpoznawanej sprawy nie wykazał, a Sąd Okręgowy nie stwierdza jego zaistnienia. Podkreślenia wymaga, czego zdaje się nie dostrzegać M. H., że kwestionowana przez niego ekspertyza miała na celu ustalenie czy to co oskarżony R. S. przedstawił na rachunkach przedłożonych pokrzywdzonemu jest zgodne ze stanem faktycznym. M. H. zdyskwalifikował zatem ekspertyzę A. B., T. B. i F. K. opierając się na błędnych założeniach i nie dokonując oględzin miejsca,

co nie może skutkować uznaniem jej za wiarygodną i skutecznie deprecjonującą wskazaną wyżej ekspertyzę.

Ad.I.5. Zarzut nie jest zasadny. Z uwagi na fakt, że skarżący w wywiedzionej apelacji złożył tożsamy z opisanym w zarzucie wniosek dowodowy, Sąd odwoławczy odnosił się do niego (k.5761v akt sprawy) i do postanowienia wydanego w tym zakresie odwołuje się nie stwierdzając konieczności ponownego przytaczania przedstawionej tam argumentacji.

Ad.II. Zarzut błędu w ustaleniach faktycznych nie jest trafny. Na wstępie wskazać należy, że zarzut ten może zostać skutecznie podniesiony wyłącznie wówczas, gdy zasadność ocen i wniosków wyprowadzonych przez Sąd I instancji z okoliczności ujawnionych w toku przewodu sądowego nie odpowiada zasadom logicznego rozumowania oraz wskazaniom wiedzy i doświadczenia życiowego, bądź jest rezultatem oceny obciążonej nieuprawnioną dowolnością. Możliwość zaś przeciwstawienia ustaleniom Sądu orzekającego odmiennego poglądu nie może prowadzić do wniosku o dokonaniu przez Sąd błędu w ustaleniach faktycznych (por. wyroki: Sądu Apelacyjnego w Lublinie z: 27 lipca 2021r. w sprawie II AKa 109/21, 30 grudnia 2019r. w sprawie II AKa 55/19; wyrok sądu Apelacyjnego w Białymstoku z 22 kwietnia 2021r. w sprawie II AKa 29/21; postanowienie Sądu Najwyższego z 9 kwietnia 2008r. w sprawie V KK 301/07; wyroki Sądu Najwyższego z: 10 maja 2005r. w sprawie WA 10/05, 20 lutego 1975r. OSNPG 1975/9/84, 22 stycznia 1975r., OSNKW

1976/2/64). Skarżący pozornie przypisał pierwszoinstancyjnemu orzeczeniu szereg różnorodnych naruszeń i to niezwykle drobiazgowo wymieniając je w petitum apelacji, których część nie została nawet szerzej umówiona w części motywacyjnej apelacji. Taki sposób redakcji środka odwoławczego nie mógł jednak obligować Sądu odwoławczego do równie kazuistycznego odpierania wszystkich, najdrobniejszych nawet zarzutów i ustosunkowania się do każdej, nawet całkowicie ubocznej kwestii tam zasygnalizowanej. Tak więc Sąd odwoławczy w swoim uzasadnieniu, pewne zagadnienia omawia w sposób zbiorczy, nie odnosząc się *expressis verbis* do wszystkich wskazywanych przez obrońcę domniemanych naruszeń realizując jednocześnie obowiązek wynikający z art.433 § 2 kpk. Skarżący na ośmiu stronach apelacji wymienia szczegółowo różne ustalenia, jakie – w jego ocenie zostały poczynione błędnie, tracąc zdaje się z pola widzenia istotę zarzutów stawianych oskarżonemu R. S.. Wskazać zatem należy, że oskarżonemu R. S. przypisano poświadczenie nieprawdy mające na celu pozyskanie dotacji od pokrzywdzonego oraz oszustwo na szkodę (...) polegające na przedłożeniu wniosków o płatność zawierających nierzetelne rozliczenie się z poprzednich dotacji lub odnoszących się do prac, które nie zostały wykonane w sposób wskazany we wnioskach, czym doprowadził pokrzywdzonego do niekorzystnego rozporządzenia mieniem.

Ad.II.1.a. Zarzut nie jest trafny. Sąd Okręgowy ustalił bowiem jakie niezgodne z prawdą informacje zawarł oskarżony R. S. we wniosku

o dofinansowanie realizacji swojego projektu (str.7-8 uzasadnienia wyroku). Dla Sądu Apelacyjnego oczywistym jest, że skoro we wniosku wskazano m.in., że projekt przewiduje zaangażowanie Uniwersytetu (...), Politechniki (...) i Uniwersytetu (...) (pkt 15 wniosku – k.15 załącznika nr 2), a w umowie o dofinansowanie spółka (...), której jedynym udziałowcem był oskarżony R. S. zobowiązała się do realizacji projektu w pełnym zakresie, informacja o pomiotach zaangażowanych w realizację projektu miała istotne znaczenie dla podpisania umowy o dotację. Zgodnie bowiem z § 3 ust.2 pkt 6) umowy o dofinansowanie projektu, beneficjent zobowiązany jest do realizowania projektu zgodnie z umową i jej załącznikami, a w szczególności z wnioskiem o dofinansowanie (k.5v załącznika nr 1).

Ad.II.1.b.i., ii., iii., iv., v., vi., vii., viii., ix., x., xi. Zarzut jest niezasadny. Skarżący zdaje się nie dostrzegać istoty przestępstwa oszustwa. Wskazać zatem należy, że przy przestępstwie oszustwa istotne jest to czy pokrzywdzony rozporządziłby swoim mieniem gdyby wiedział jaki jest rzeczywisty stan rzeczy (tak: wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 29 grudnia 2022r. w sprawie II AKa 258/22; wyrok Sądu Najwyższego z 3 marca 2021r. w sprawie V KK 609/19). Bez znaczenia zatem pozostaje podnoszona przez skarżącego okoliczność, że oskarżony poniósł pewne koszty w związku z realizacją projektu. Zgodnie bowiem z utrwalonym orzecznictwem (patrz: postanowienie Sądu Najwyższego z 10 grudnia 2020r. w sprawie V KK 212/20; wyroki Sądu Najwyższego

z: 17 czerwca 2020r. w sprawie II KK 21/19, 21 maja 2020r. w sprawie III KK 313/19) przy przestępstwie z art.286 § 1 kk nie jest istotna wartość szkody (ostatecznie bowiem do powstania szkody po stronie pokrzywdzonego może nawet w ogóle nie dojść). Istotne jest natomiast to czy pokrzywdzony na skutek wprowadzenia go w błąd rozporządził swoim mieniem. Wobec powyższego skutku oczekiwanego przez skarżącego nie może przynieść odwoływanie się do kwot jakie oskarżony poniósł w związku z realizacją projektu. Całkowicie bezskuteczne jest powoływanie się na to, że oskarżony we wniosku o rozliczenie jedynie złożył oświadczenie o poniesionych wydatkach bez wskazania, że wydatki te zostały poniesione. Wymienianie w apelacji faktur jakie oskarżony przedłożył pokrzywdzonemu stanowi jedynie kolejny przykład tego, że celem skarżącego było zdaje się sporządzenie jak najobszerniejszej apelacji, co nie przekłada się na zasadność podniesionych w niej zarzutów. Wystarczy bowiem wskazać, że skoro oskarżony przedłożył pokrzywdzonemu wniosek o zwrot poniesionych kosztów (związanych z wymienionymi na str.13-14 apelacji czynnościami) i faktury na ich potwierdzenie, które okazały się nierzetelne, nie dokumentowały bowiem rzeczywiście poniesionych kosztów, na podstawie czego pokrzywdzony dokonał wypłaty kwot wskazanych w zaskarżonym orzeczeniu, to doszło do popełnienia przestępstwa oszustwa z art.286 § 1 kk a z uwagi na wartość mienia jakim rozporządził w związku z tym pokrzywdzony, również z art.294 § 1 kk. Za całkowicie absurdalną Sąd Apelacyjny uznaje

argumentację, że skoro oskarżony nie złożył oświadczenia, że wskazane przez niego wydatki są zgodne z faktyczną wartością dóbr na które zostały poniesione to nie doszło do przedłożenia nierzetelnych dokumentów. Czym wszakże jest bowiem wniosek o zwrot podniesionych wydatków połączony z przedłożeniem faktury jak nie oświadczeniem, że taki wydatek został poniesiony i w związku z tym druga strona umowy ma wywiązać się z niej i dokonać zwrotu poniesionych kosztów? Sam skarżący wskazał na wymóg celowości poniesionych wydatków. Równie absurdalnym byłoby uznanie za trafne twierdzenia, że pokrzywdzony miał obowiązek świadczenia na rzecz oskarżonego w wysokości przez niego wskazanej, a bez znaczenia było czy przedłożone faktury są rzetelne, prace na nich wskazane zostały wykonane. Byłoby to sprzeczne nie tylko z treścią umowy (§ 8, który określa kwalifikowalność kosztów i przejrzystość finansową – k.9v załącznika nr 1) ale i ze zdrowym rozsądkiem.

Ad.II.c. i., ii., iii., d. Zarzuty nie są trafne. Skutku oczekiwanego przez skarżącego nie może przynieść wskazanie, że w treści zarzutu dotyczącego pkt I aktu oskarżenia nie podano jakie osoby miały być zatrudnione. Ta informacja bowiem znajduje się w dokumencie przedłożonym pokrzywdzonemu przez oskarżonego w związku z ubieganiem się o dofinansowanie. Nie sposób zarzucać oskarżycielowi publicznemu, a dalej również sądowi, że nie przytoczono w treści zarzutu całości założonego wniosku. Za w pełni wystarczającą i jasno wskazującą na istotę zarzutu należy uznać formułę

zastosowaną w przedmiotowej sprawie, tj. wskazanie, że oskarżony przedkładając biznes plan o jakim mowa w pkt. I zarzutów poświadczyl nieprawdę m.in. co do tego kto ma projekt konsultować i kogo oskarżony ma zatrudnić w związku z jego realizacją. Odnosząc się do osób wymienionych przez skarżącego – w ocenie Sądu Apelacyjnego żadną miarą nie sposób uznać aby doszło do ich zaangażowania w projekt w sposób spełniający wskazany we wniosku, tj. realizację projektu w Katedrze (...) Uniwersytetu (...), w Wydziale (...) Politechniki (...) oraz w Katedrze (...) Uniwersytetu (...) w O., a nadto że prace badawcze będą realizowane lub konsultowane przez wskazane we wniosku osoby. Propozycji udziału w tym projekcie nie dostali w ogóle świadkowie: M. D. – pracownik Uniwersytetu (...) w O. (k.2279v, 4858 akt sprawy), J. H. – Pracownik Politechniki (...) (k.2283v, 4858v akt sprawy), M. K. (2) - pracownik Uniwersytetu (...) w O. (k.2281v, 4858v akt sprawy). Świadek M. Z. – pracownik Uniwersytetu (...) w O. zeznał, że firma oskarżonego zwróciła się do nich o wykonanie badań ale nie doszło do podpisania umowy i wykonania badań (k.2277v, 4340v akt sprawy). Świadek M. R. – pracownik Uniwersytetu (...) była zaangażowana w tworzenie wniosków, które zostały odrzucone przez (...); nie brała natomiast udziału w projekcie, który został przyjęty i jest przedmiotem niniejszego postępowania (k.3416-3417, 5085v-5086 akt sprawy). Z dwiema ze wskazanych przez skarżącego osób oskarżony podjął pewną współpracę w zakresie projektu ale ostatecznie do jej kontynuacji nie doszło z uwagi m.in. na to, że oskarżony nie płacił im za wykonane

prace (tak świadkowie związani z Uniwersytetem (...): T. Z. – k.5058 akt sprawy, A. R. – k.2273, 4840v-4841 akt sprawy).

Wobec powyższego bez wpływu na odpowiedzialność karną oskarżonego R. S. w zakresie przypisanego mu czynu pozostaje, że nie została w sprawie ustalona rola T. M. i J. B.. Już bowiem wykazana nierzetelność wniosku w zakresie rzekomej współpracy przy projekcie ze wskazanymi wyżej osobami zarzut przypisany oskarżonemu czyni zasadnym. Omawiana okoliczność nie wymaga również zmiany opisu czynu, gdyż nie wymieniono w nim – co już wyżej wskazano – imiennie osób mających rzekomo współpracować z oskarżonym przy projekcie będącym przedmiotem niniejszego postępowania.

W wykazie nazwisk przedstawionych przez skarżącego brak jest A. G. , który również został wymieniony we wniosku o dofinansowanie projektu. Wskazać zatem należy, że również i ten świadek zaprzeczył współpracy z oskarżonym w ramach tego projektu. Zeznał bowiem, że na podstawie wcześniejszej współpracy oskarżony R. S. chciał zaangażować świadka w projekt, ale ten domagał się podpisania nowej umowy w związku z tym, do czego nie doszło. Ostatecznie z uwagi na zaleganie z płatnościami firma świadka zerwała całkowicie współpracę z oskarżonym (k.2944, 4757v-4858, 4970v akt sprawy).

W wykazie nazwisk nie został również ujęty świadek J. D. (1) reprezentujący Uniwersytet (...) w O., który zeznał (k.5012-5013 akt sprawy), że wprawdzie zrobili badania dla spółki (...) ale nie dostali

za nie wynagrodzenia. Nie sposób uznać aby oskarżony mógł liczyć na dalszą współpracę ze świadkiem, skoro świadek stwierdził, że „miał nieprzyjemność współpracy” z R. S..

Reasumując zatem tę część apelacji, uprawnioną w ocenie Sądu odwoławczego jest konstatacja, że oskarżony mając jakieś wcześniejsze kontakty ze wskazanymi we wniosku osobami, w tym pracownikami naukowymi wykorzystał ich nazwiska dla osiągnięcia swojego celu, tj. podpisania z pokrzywdzonym umowy o dofinansowanie, podczas gdy osoby te albo ogóle nie miały wiedzy o projekcie oskarżonego albo z różnych względów do tej współpracy nie doszło. Tak czy inaczej, poświadczeniem nieprawdy było wskazanie przez oskarżonego, że projekt będzie realizowany przy ich udziale i konsultacji, w placówkach naukowych wskazanych we wniosku.

Ad.II.1.e. Zarzut nie jest zasadny. Tożsama argumentacja, tyle że dla uzasadnienia zarzutu obrazy art.7 kpk i art.410 kpk została już podniesiona w omawianej apelacji, tj. w jej pkt. I.4.b.i.3) i była przedmiotem rozważań w niniejszym uzasadnieniu. Do nich Sąd Apelacyjny odsyła nie widząc powodów dla ponownego przytaczania ich w tym miejscu. W sytuacji gdy autor środka odwoławczego nie traktuje błędu w ustaleniach faktycznych jako samoistnego uchybienia w obszarze określenia podstawy odpowiedzialności karnej, zarzut takiego błędu wiąże się z obszarem procesowym, tj. kompletnością materiału dowodowego (np. art.167 kpk i art.366 kpk) lub wadliwą i niepełną jego oceną (art.7 kpk

i art.410 kpk). Zarzut ten w zakresie, w jakim jest powiązany z uchybieniami procesowymi, może mieć zatem postać błędu „dowolności” lub błędu „braku”. W omawianej apelacji błąd w ustaleniach faktycznych miałby być w istocie konsekwencją uchybień procesowych, jako pierwotnych; to one bowiem miały generować wadliwe ustalenia faktyczne. Wskazać zatem należy, że skoro nie doszło do błędów w zakresie gromadzenia i oceny dowodów, nie doszło również do błędów w ustaleniach faktycznych, które to ustalenia Sąd poczynił po ocenie dowodów.

Ad.II.1.f. Zarzut nie jest zasadny. Tożsama argumentacja, tyle że dla uzasadnienia zarzutu obraży art.7 kpk i art.410 kpk została już podniesiona w omawianej apelacji, tj. w jej pkt. I.4.a.i. i była przedmiotem rozważań w niniejszym uzasadnieniu. Do nich Sąd Apelacyjny odsyła nie widząc powodów dla ponownego przytaczania ich w tym miejscu odwołując się również do rozważań poczynionych powyżej, przy ocenie zarzutu z pkt. II.1.e. omawianej apelacji.

Ad.II.1.g. Zarzut nie jest zasadny. Kwestia rzekomego zaangażowania świadka M. R. w projekt będący przedmiotem niniejszego postępowania była już rozważana w uzasadnieniu Sądu Apelacyjnego (przy omawianiu zarzutu z pkt. II.c.ii) i do nich Sąd odwoławczy w tym miejscu odsyła nie widząc potrzeby ponownego ich czynienia.

Ad.II.1.h.,i.,j.,2. Wskazywane już wielokrotnie w niniejszym uzasadnieniu zaangażowanie oskarżonego R. S. w projekt

będący przedmiotem niniejszego postępowania niezasadnymi czyni zarzuty oparte o twierdzenie, że oskarżony nie miał świadomości zawyżanych kosztów przedstawianych pokrzywdzonemu do zwrotu. Ogólnikowość tego zarzutu zwalnia Sąd odwoławczy od czynienia szerszych rozważań w tym zakresie i pozwala na odwołanie się do ustaleń poczynionych przez Sąd Okręgowy, które uznaje za trafne. Sąd Apelacyjny bowiem w pełni aprobuje pogląd Sądu Najwyższego zawarty w postanowieniu z 2 marca 2022r. w sprawie II KK 58/22, zgodnie z którym dokonanie przez Sąd I instancji wszechstronnej oceny wszystkich istotnych okoliczności, tak w zakresie ustaleń faktycznych, jak i argumentacji prawnej, co wynika z uzasadnienia wyroku, uprawnia Sąd odwoławczy do ograniczenia swojego uzasadnienia w tym zakresie do odesłania do tej argumentacji.

Przedmiotem rozważań w niniejszym uzasadnieniu była już również argumentacja skarżącego dotycząca roli świadka W. N. w projekcie będącym przedmiotem postępowania, przy czym argumentacja dotycząca faktur wystawionych rzekomo przez J. K. (2) i K. B. (pkt II.2.a.) była już przedmiotem czterech wcześniej podniesionych zarzutów w omawianej apelacji (pkt I.1.d., I.4.b.i.3), I.4.b.v., II.1.e.). Jak już wcześniej wskazano, powtarzanie zarzutów samo w sobie nie uczyni ich zasadnymi, a taki sposób konstruowania apelacji pozwala Sądowi odwoławczemu na odwołanie się do wcześniej poczynionych rozważań bez narażenia się na zarzut obrazu art.433 § 2 kpk. Wskazać zatem jedynie w tym miejscu należy,

że podnoszona przez skarżącego okoliczność podpisania wniosku z 15 kwietnia 2013r. przez świadka W. N., nie zaś przez oskarżonego R. S. nie może skutkować uniewinnieniem oskarżonego, skoro to oskarżony – jak wynika ze zgromadzonego materiału dowodowego - był jedynym udziałowcem spółki (...) i osobą w decyzyjną i bardzo aktywną w zakresie realizacji projektu objętego dotacją pokrzywdzonego.

Ad.III. Zarzut jest całkowicie bezzasadny. W treści zarzutu w pkt. I zaskarżonego orzeczenia wskazano bowiem rodzaj wsparcia o jakie ubiegał się oskarżony R. S., tj. dotacja (treść zarzutu in fine).

Uzupełnienie apelacji adw. J. P.:

Ad. I. Zarzut jest całkowicie chybiony. Wprowadzenie pokrzywdzonego w błąd co do poniesionych kosztów będące w przedmiotowej sprawie znamieniem oszustwa przypisanego oskarżonemu R. S. polegało właśnie na zawyżaniu kosztów faktycznie poniesionych lub, które - zgodnie z wynikającą z umowy z pokrzywdzonym (§ 8 ust.1 pkt 6) zasadą racjonalnej gospodarki finansowej i ponoszenia nakładów współmiernych do rezultatów - powinny zostać poniesione. Nie doszło zatem – wbrew twierdzeniom skarżącego – do wewnętrznej sprzeczności w zaskarżonym orzeczeniu skutkującym koniecznością uniewinnienia oskarżonego R. S..

Ad. II.a. Zarzut jest całkowicie chybiony. Zgodnie z literalnym brzmieniem art.297 § 1 kk, wypełnieniem znamion tego przestępstwa jest przedłożenie nie tylko dokumentu ale jakiegokolwiek

pisemnego oświadczenia, co do okoliczności istotnych dla pozyskania określonego instrumentu finansowego. Zwalnia to Sąd Apelacyjny od rozważania zarzutu, że przedłożony przez oskarżonego biznesplan (k.77-105 załącznika nr 2) nie jest dokumentem w rozumieniu art.115 § 14 kk. Sąd Apelacyjny w niniejszym uzasadnieniu, odnosząc się do pkt. II.c.i.,ii.,iii.,d zarzutów apelacji adw. J. P. wskazywał, jakie okoliczności wskazane w biznesplanie dołączonym do wniosku i samym o dotację były nieprawdziwe i że miały one wpływ na decyzję pokrzywdzonego o udzieleniu owej dotacji. Podkreślenia wymaga, że w pkt C.4. wskazano m.in. na M. D., M. Z., M. R. i A. G. jako wykonawców (podkreślenie SA) projektu, nie zaś jedynie jako jego konsultantów.

Ad.II.b.i. Zarzut jest całkowicie chybiony. Jego autor zdaje się nie dostrzegać warunków na jakich udzielona została dotacja. Otóż beneficjent nie otrzymał od razu jej całości, a była ona wypłacana w transzach, na podstawie wniosków o wypłatę uzupełnionych o faktury mającego dokumentować poniesione koszty. Nie jest zatem tak jak twierdzi autor uzupełnienia apelacji, że oskarżony najpierw uzyskał środki, a następnie przedkładał nierzetelne oświadczenia mające wpływ na uzyskanie dotacji. O przedstawionym wyżej przez Sąd Apelacyjny sposobie dysponowania środkami przez pokrzywdzonego świadczy również fakt, że wypłata środków została wstrzymana po stwierdzeniu nieprawidłowości.

Ad.II.b.ii. Zarzut jest całkowicie chybiony. Nie sposób bowiem

podzielić zapatrywania skarżącego, że przedmiotowe rozliczenia nie miały znaczenia dla uzyskania dotacji, skoro stanowiły podstawę do wypłat jej kolejnych transz (§ 9 ust.8 umowy o dofinansowanie – k.11 załącznika nr (...)). Odnosił się również do tego Sąd Okręgowy w poczynionych ustaleniach faktycznych (str.8 uzasadnienia wyroku).

Ad.II.b.iii. Zarzut nie jest zasadny. Sąd Apelacyjny odwołuje się do zachowujących pełną aktualność rozważań poczynionych przy ocenie zarzutu podniesionego w pkt II.a. niniejszego uzupełnienia apelacji nie stwierdzając potrzeby ponownego przytaczania ich w tym miejscu. Wskazać zatem jedynie należy, że przedkładane pokrzywdzonemu przez oskarżonego R. S. wnioski o płatności są co najmniej pisemnymi oświadczeniami o jakich mowa w przepisie art.297 § 1 kk. Nie bez znaczenia pozostaje również pominięta przez autora uzupełnienia apelacji okoliczność, że oskarżony wraz z wnioskami o płatność przedkładał także faktury, które – co wydaje się być bezsporne – są dokumentami w rozumieniu art.115 § 14 kk.

Wskazać również godzi się, że konstrukcja zarzutów przedstawionych w omawianym uzupełnieniu apelacji (odnoszenie się do pkt I i II wyroku) wskazuje na niedostrzeżenie przez jego autora, że oskarżonemu R. S. w ramach zarzucanych mu w akcie oskarżenia czynów przypisano popełnienie jednego przestępstwa (pkt I zaskarżonego orzeczenia), jego pkt II dotyczy natomiast oskarżonej I. S..

Apelacja obrońcy oskarżonego

R. S., adw. A. W.:

Przed przystąpieniem do omawiania zarzutów podniesionych w apelacji drugiego z obrońców oskarżonego R. S. podkreślenia wymaga, że większość z nich jest tożsama tak w treści jak i argumentacji z zarzutami podniesionymi w omówionej już apelacji adw. J. P.. Wobec powyższego Sąd II instancji będzie odwoływał się do poczynionych już rozważań nie stwierdzając podstaw do ich powtarzania. Aktualność zachowuje również wyrażony przez Sąd Apelacyjny w niniejszym uzasadnieniu pogląd, że kilkukrotne podnoszenie takich samych zarzutów żadną miarą nie powoduje samo w sobie, że staną się trafne oraz, że obszerność apelacji wynikająca m.in. z drobiazgowego podnoszenia okoliczności nie zawsze mających wpływ na rozstrzygnięcie nie obliguje Sądu odwoławczego do równie drobiazgowego odwoływania się do nich.

Ad.I. Zarzut nie jest zasadny. Sąd Okręgowy nie pominął bowiem roli kierownika projektu, W. N.. Zarzuty związane z osobą świadka W. N. były już przedmiotem rozważań w niniejszym uzasadnieniu, przy omawianiu zarzutów pkt I.1.d), I.4.b.i.3, I.4.b., II.1. tiret piąte, II.2.a. apelacji wywiedzionej przez drugiego z obrońców oskarżonego R. S. i do nich Sąd Apelacyjny odsyła nie widząc potrzeby powtarzania ich w tym miejscu. Odwołując się do dalszej argumentacji przedstawionej w omawianej apelacji, tj. dotyczącej tego kim jest kierownik projektu, w ocenie Sądu Apelacyjnego skarżącemu umknęła istota zarzutu przypisanego oskarżonemu R. S.. Przypomnieć zatem należy, że zarzut ten dotyczy m.in. przedkładania

nierzetelnych faktur, mających dokumentować czynności, których w ogóle nie wykonano albo wykonano ale ich wartość znacznie przekraczała celowy koszt ich pozyskania, nie zaś technicznego aspektu uruchamiania biogazowni, do której odwołuje się skarżący (str.11, 16 apelacji). Trafnie Sąd i instancji ustalił, że to oskarżony R. S. jako jedyny udziałowiec beneficjenta umowy z pokrzywdzonym, tj. spółki (...) oraz osoba decyzyjna dopuścił się przypisanego mu przestępstwa. Skutku oczekiwanego przez skarżącego nie może zatem przynieść cytowanie zeznań świadka, skoro nie tylko z jego depozycji wynika, że składane pokrzywdzonemu wnioski odwoływały się do nierzetelnych faktur, czego pełną świadomość miał oskarżony R. S.. Wobec powyższego na jego odpowiedzialność karną nie ma wpływu świadomość świadka co do rzetelności tych faktur. To oskarżyciel jest gospodarzem postępowania przygotowawczego i to on określa krąg oskarżonych, co pozostaje poza kognicją sądu. Wobec powyższego, a nadto mając na uwadze wskazane w niniejszym uzasadnieniu okoliczności świadczące o stanie świadomości oskarżonego R. S., świadomość świadka W. N. co do rzetelności przedkładanych pokrzywdzonemu faktur pozostaje bez wpływu na odpowiedzialność karną oskarżonego R. S.. Sąd odwoływany się do zeznań świadków: K. J., P. A. i R. T. (str.14-15 apelacji) nie może przynieść oczekiwanego przez skarżącego rezultatu. Sąd Apelacyjny w niniejszym uzasadnieniu również odwoływał się do zeznań tych świadków (omawiając zarzuty I.4.ii, I.4b.i, 1), 2), 3) apelacji drugiego z obrońców

oskarżonego R. S. i do poczynionych tam rozważań odsyła.

Ad.II.,III. Zarzut nie jest zasadny. Również i w tym zakresie odwołać należy się do omówionych już w niniejszym uzasadnieniu dowodów wskazujących na pełne zaangażowanie, świadomość i decyzyjność oskarżonego R. S. w projekt będący przedmiotem niniejszego postępowania. Odnosząc się do zarzutu wybiórczej oceny zgromadzonych w sprawie dowodów Sąd odwoławczy pragnie wskazać, że jego rolą nie jest jedynie zapoznanie się z wyrokiem i uzasadnieniem Sądu I instancji ale ma prawo a nawet obowiązek zapoznania się z całością akt sprawy i na tej podstawie dokonania oceny prawidłowości zaskarżonego orzeczenia. Zarzucając Sądowi Okręgowemu wybiórczość w ocenie zgromadzonych dowodów sam skarżący dokonuje takiej selektywnej oceny dowodów. Na str.18-20 omawianej apelacji odwołuje się do zarzutu przypisanego oskarżonemu R. S. w pkt. I. zaskarżonego orzeczenia i związanymi z nim dowodami, tj. osobami związanymi z instytucjami naukowymi, które rzekomo miały współpracować z oskarżonym w projekcie biogazowni. Rozważania dotyczące tych świadków, w szczególności wymienionych w omawianym zarzucie: J. D. (1), M. D., M. Z., A. R., A. G. oraz wypełnienia przez oskarżonego R. S. znamion czynu przypisanego mu w pkt. I zaskarżonego orzeczenia znajdują się już w niniejszym uzasadnieniu, w związku z omawianiem zarzutów II.1.h.i.,j.,2.j, II.1.e apelacji wywiedzionej przez drugiego z obrońców oskarżonego R. S. i do nich Sąd Apelacyjny w tym miejscu odsyła. Wynika

z nich jednoznacznie, że to do oskarżonego R. S., nie zaś świadka W. N. świadkowie ci odnoszą się w swoich zeznaniach. Sąd Apelacyjny nie podziela poglądu skarżącego, że kontakty jakie świadkowie owi mieli z oskarżonym R. S. pozwalały na wskazanie w biznesplanie jaki oskarżony złożył do (...), że projekt będzie realizowany we wskazanych we wniosku placówkach naukowych i przez wskazanych w nim pracowników naukowych. Jak już wskazano w niniejszym uzasadnieniu, okoliczność ta miała istotne znaczenie dla pozyskania dotacji od pokrzywdzonego, a zatem oskarżony R. S. dopuścił się przestępstwa z art.297 § 1 kk. Nie jest również zatem tak jak twierdzi skarżący, że powodem zakończenia współpracy oskarżonego z podmiotami naukowymi było cofnięcie dotacji przez pokrzywdzonego.

Sąd odwoławczy w pełni aprobuje przedstawione na str.20 omawianej apelacji poglądy na temat znamion przestępstwa z art.286 § 1 kk. Nie może to jednak przyjąć oczekiwanego przez apelacyjnego rezultatu, gdyż nie mają one przełożenia na realia rozpoznawanej sprawy. Błędym jest bowiem odwoływanie się przy zarzucie dotyczącym zarzuconego oskarżonemu R. S. przestępstwa z art.286 § 1 kk do zawartej we wniosku informacji o podmiotach jakie rzekomo miały współpracować przy realizacji projektu i oceny wiarygodności zeznań świadków przesłuchiwanych na te okoliczności (str.21-22, 25 apelacji). Informacja ta bowiem dotyczy tylko czynu zarzuconego oskarżonemu w pkt. I aktu oskarżenia, tj. czynu z art.297 § 1 kk. W zakresie przestępstwa oszustwa zarzut odnosi się

natomiast do przedkładanych wniosków dotyczących wypłaty dotacji i nierzetelnych faktur, które miały potwierdzać zasadność dokonywania przez pokrzywdzonego tych płatności na rzecz oskarżonego.

Skutku oczekiwanego przez skarżącego nie może również przynieść odwoływanie się do zeznań potwierdzających przygotowywanie się do projektu, w szczególności organizowania laboratorium (str.21-22 apelacji). Istotą zarzutu przypisanego oskarżonemu R. S. w pkt. II wyroku jest bowiem nie to, że projekt nie miał być realizowany a to, że przedkładał pokrzywdzonemu do realizacji faktury za prace które nie zostały wykonane w stopniu, na jaki wskazywała faktura lub ponoszenie tak wysokich kosztów jak w nich wskazano było niecelowe, gdyż ich wartość była wiele niższa. Zapis w umowie wskazujący na konieczność ponoszenia kosztów w sposób zgodny z zasadami racjonalnej gospodarki finansowej, w szczególności najkorzystniejszej relacji nakładów do rezultatów (§ 8 ust.1 pkt 6) umowy o dofinansowanie projektu – załącznik nr 1) wskazuje zatem jednoznacznie na to, że przedkładając takie wnioski i faktury oskarżony działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, wprowadzając pokrzywdzonego w błąd doprowadził go do niekorzystnego rozporządzenia mieniem.

Skutku oczekiwanego przez skarżącego nie może również przynieść odwoływanie się do okoliczności, że oskarżony K. C. nie miał bezpośredniego kontaktu z oskarżonym R. S.. Procedura karna

nie przewiduje bowiem jedynie dowodów bezpośrednich, pozwala na oparcie ustaleń faktycznych również na dowodach pośrednich, a nawet bez istnienia dowodów bezpośrednich (w procesach poszlakowych). Skoro za wiarygodne w zakresie zamiaru z jakim dział oskarżony R. S. Sąd Okręgowy uznał zeznania P. A., miał również podstawy do uznania za wiarygodne wyjaśnień oskarżonego K. C., który wiedzę w tym zakresie pozyskał od P. A.. Skutku oczekiwanego przez skarżącego nie może przynieść odwoływanie się do odmiennych w treści zeznań P. A., skoro Sąd w ramach swobodnej oceny dowodów może dać wiarę jedynie części zeznań świadka.

Wbrew twierdzeniom skarżącego bez wpływu na odpowiedzialność karną oskarżonego R. S. ma niekwestionowana okoliczność, że dotacja nie miała obejmować całości kosztów poniesionych w związku z realizacją projektu, a ich część, tj. 75,5 %. Fakt zatem, że oskarżony R. S. poniósł pewne koszty związane z projektem w żaden sposób nie wpływa na prawnokarną ocenę jego zachowania, w szczególności nie ekskulpuje go od przypisanych mu przestępstw. Stosunek kosztów jakie miały podlegać refundacji do kosztów które miał ponieść oskarżony (75,5% do 24,5 %) powoduje, że nie sposób postępowania oskarżonego uznać za sprzeczne za doświadczeniem życiowym. Nadto nie sposób uznać aby oskarżony podejmując inkryminowane działania zakładał, że pokrzywdzony zorientuje się, że jest oszukiwany i zaprzestanie wypłacać dotacje. Stąd argument, że oskarżony nie mógł dopuścić się przypisanych mu przestępstw, gdyż cofnięcie dotacji było

jednoznaczne z przerwaniem projektu, w który zaangażował własne środki jest całkowicie chybiony. Sąd Apelacyjny nie kwestionuje stanowiska skarżącego, że oskarżony R. S. składając wniosek i podpisując umowę chciał zrealizować projekt; nie podziela jednak poglądu skarżącego, że nie miał zamiaru wprowadzić w błąd pokrzywdzonego. Przeciwnie tej tezie przemawia bowiem całokształt zgromadzonych i ocenionych w sposób swobodny dowodów. Krótko mówiąc – oskarżony zapewne miał zamiar zrealizować projekt ale poprzez oszukańcze działania wobec pokrzywdzonego, który na skutek wprowadzania go w błąd przez oskarżonego R. S. przesyłał mu tytułem dotacji kwoty, które żadną miarą nie spełniały przesłanek racjonalnej gospodarki finansowej i najkorzystniejszej relacji nakładów do rezultatów, które to przesłanki, jak już wskazano w niniejszym uzasadnieniu, były warunkiem wypłat kolejnych transz dofinansowania.

Ad. IV. Zarzut nie jest zasadny. Sąd Apelacyjny 3-krotnie już odnosił się do przydatności opinii sporządzonej przez M. H. (omawiając zarzuty I.1.c., I.4.ix., I.4.b.vi. apelacji drugiego z obrońców oskarżonego R. S.) i do poczynionych tam rozważań odsyła. Wielokrotnie również (w tym także w omawianej apelacji – pkt I) odnosił się do zeznań świadka W. N., w szczególności w kontekście pełnione przez niego funkcji kierownika projektu. Odwołuje się zatem w tym miejscu do poczynionych już rozważań. Przedmiotem kontroli instancyjnej (również w omawianej apelacji były zeznania świadka E. J. (pkt I.4.b.i. zarzutów apelacji drugiego z obrońców oskarżonego R. S.).

Podobnie jak zeznań świadka T. Z. i kwestii powstawania laboratorium (pkt II.1.c.ii.f) apelacji wywiezionej przez drugiego z obrońców oskarżonego P. S. (1)). Brak szerszej argumentacji tych zarzutów zwalnia Sąd odwoławczy od dalszych rozważań w tym zakresie pozwalając na odwołanie się do rozważań już poczynionych. Sąd Apelacyjny odnosił się również do zarzutu związanego z oceną wiarygodności wyjaśnień oskarżonego P. S. (pkt I.4.b.iv. zarzutów apelacji drugiego z obrońców oskarżonego P. S. (1)). W ocenie Sądu odwoławczego argument przedstawiony w tym zakresie przez skarżącego (str.4 apelacji) nie jest trafny. Kwestia czy oskarżony R. S. sugerował oskarżonemu P. S. wystawienia faktury na kwotę wyższą niż faktyczna wartość wykonanej usługi nie ma znaczenia dla odpowiedzialności karnej oskarżonego R. S. w przedmiotowej skro ustalono, że posłużył się on tą fakturą mając świadomość, że wskazana na niej kwota wielokrotnie przewyższa wartość usługi wykonanej przez oskarżonego P. S. (2).

Ad.V. Zarzut nie jest zasadny. Sąd odwoławczy czynił już w niniejszym uzasadnieniu rozważania dotyczące opinii wydanej przez biegłą M. B. oceniając zarzut z pkt I.4.a.xi. apelacji drugiego z obrońców oskarżonego R. S., które zachowują aktualność, gdyż w obecnie omawianej skarżący podnosi te same argumenty. Wskazać nadto należy, że nie jest zasadny zarzut nieodwołania się przez Sąd Okręgowy do każdej z faktur za najem nieruchomości przedłożonych przez oskarżonego pokrzywdzonemu. Było to zbędne, skoro miesięczne czynsze najmu, a

zatem i związane z nimi faktury opiewają na kwoty znacznie wyższe niż zgodne z zasadami racjonalnego gospodarowania stawkami określonymi w opinii biegłej. Przedmiotem rozważań w niniejszym uzasadnieniu była również kwestia nieuwzględnienia mającego być prowadzonym w jednej z nieruchomości laboratorium, i do nich w tym miejscu Sąd odwoławczy odsyła ponownie zwracając uwagę na fakt, że laboratorium nie działało.

Ad.VI. Zarzut nie jest zasadny. Sąd odwoławczy czynił już w niniejszym uzasadnieniu rozważania dotyczące opinii wydanej przez biegłego M. K. oceniając zarzut z pkt. I.4.a.x. apelacji drugiego z obrońców oskarżonego R. S., które zachowują aktualność, gdyż w obecnie omawianej skarżący podnosi częściowo tożsame argumenty. Również i w tym zakresie zbędnym było odnoszenie się do każdej z faktur z osobna skoro istotne są łączne koszty wskazanych ekspertyz, znacznie odbiegające od kosztów określonych przez biegłego. Aprobata Sądu odwoławczego nie zyskała również krytyczna ocena kwalifikacji biegłego i wartości merytorycznej sporządzonej przez niego opinii. Podkreślenia wymaga, że głównym zarzutem biegłego odnoszącym się do „technologii biogazowni” była niska wartość merytoryczna opracowania, oparta na wiedzy z internetu, zaś „procedura pracy laboratorium” ogólny jej charakter, nie wymagający wiedzy specjalistycznej. Uznał pracę na poziomie studenta I roku (k.4894v-4895 akt sprawy). Biegły podał, że opracowując opinię opierał się na własnym doświadczeniu (czego skarżący w wywiedzionej apelacji nie zakwestionował), z

którego czerpie również wiedzę co do cen takich opracowań. Stąd skutku oczekiwanego przez skarżącego, tj. zakwestionowania rzetelności i przydatności opinii nie może przynieść wskazanie na brak powołania się na fachową literaturę i opracowania naukowe. Sąd II instancji w niniejszym uzasadnieniu odwoływał się już do kwestii nie uwzględnienia know-how (pkt I.4.a.x. apelacji drugiego z obrońców oskarżonego R. S.) i do poczynionych tam uwag odwołuje się. Brak jest również podstaw do uznania aby biegły celowo zaniżał wartość ocenianych projektów, sam skarżący w wywiedzonej apelacji nie zarzuca biegłemu stronniczości.

Ad.VII. Zarzut nie jest zasadny. Sąd odwoławczy czynił już w niniejszym uzasadnieniu rozważania dotyczące opinii wydanej przez biegłego Z. S. oceniając zarzut z pkt. I.4.a.xii. apelacji drugiego z obrońców oskarżonego R. S., które zachowują aktualność, gdyż w obecnie omawianej skarżący częściowo tożsame argumenty. Zarzuty nadto częściowo pokrywają się z podniesionymi przy ocenie opinii biegłego M. K..

Ad.VIII. Zarzut nie jest zasadny. Sąd odwoławczy czynił już w niniejszym uzasadnieniu rozważania dotyczące opinii technicznej wydanej przez A. B., T. B. i F. K. oceniając zarzut z pkt. I.1.a. apelacji drugiego z obrońców oskarżonego R. S., które zachowują aktualność, gdyż w obecnie omawianej skarżący podnosi te same argumenty. Wskazać jedynie ponownie należy, że była wizja lokalna, zdjęcia map (...) służył do porównania stanu aktualnego ze stanem poprzednim, opinii nie dyskwalifikuje sam w

sobie fakt, że została sporządzona na zlecenie pokrzywdzonego.

Ad.IX. Zarzut nie jest zasadny. Sąd odwoławczy czynił już w niniejszym uzasadnieniu rozważania dotyczące opinii wydanej przez biegłego J. D. oceniając zarzut z pkt. I.4.a.xiii. apelacji drugiego z obrońców oskarżonego R. S., które zachowują aktualność, gdyż w obecnie omawianej skarżący podnosi te same argumenty.

Ad.X. Zarzut nie jest zasadny. Sąd odwoławczy czynił już w niniejszym uzasadnieniu rozważania dotyczące opinii prywatnej wydanej przez M. H. do czego odniósł się w pkt. IV omawianej apelacji, które zachowują aktualność, gdyż w obecnie omawianym zarzucie skarżący podnosi te same argumenty.

Ad.XI. Zarzut jest zasadny. Również i do niego odnosił się Sąd Apelacyjny w niniejszym uzasadnieniu (pkt 2 i 3 zarzutów apelacyjny wywiedzionej przez drugiego z obrońców oskarżonego R. S.) i do poczynionych tam rozważań odwołuje się nie dostrzegając potrzeby ponownego czynienia ich w tym miejscu.

Ad.XII. Zarzut nie jest skuteczny o tyle, że nie może skutkować wzruszeniem zaskarżonego orzeczenia. Wprawdzie jego uzasadnienie jest dość zwięzłe ale pozwala prześledzić tok rozumowania Sądu w sposób wystarczający dla oceny trafności zaskarżonego orzeczenia. Ponownie należy wskazać, że rolą Sądu odwoławczego nie jest ocena słuszności orzeczenia jedynie przez pryzmat jego części motywacyjnej. Sąd II instancji bowiem dysponuje aktami sprawy i również ich treść daje podstawy do oceny słuszności

zaskarżonego rozstrzygnięcia. Z oczywistych względów Sąd Apelacyjny prezentuje stanowisko, że braki w uzasadnieniu wyroku Sądu I instancji, aktualnie, gdy obowiązuje art.455a kpk, ale również wcześniej, przed 1 lipca 2015r., w zasadzie nie mogły być samoistną przesłanką do uchylenia wyroku Sądu I instancji. Wynika to stąd, że uzasadnienie wyroku jest mimo wszystko dokumentem wtórnym w stosunku do jego sentencji, sporządzanym już po jej ogłoszeniu, dlatego w istocie nie może ono mieć wpływu treść rozstrzygnięć, o których mowa w art.413 § 1 i 2 kpk. W świetle poglądów doktryny i orzecznictwa, wyrażonych jeszcze przed wejściem w życie nowelizacji Kodeksu postępowania karnego obowiązujących od 1 lipca 2015r., uzasadnienie wyroku nie determinuje prawidłowości rozstrzygnięć istniejących w jego sentencji (patrz: postanowienia Sądu Najwyższego z: 19 stycznia 2012r. sygn. akt V KK 425/11, 10 sierpnia 2011r., sygn. akt III KK 444/10; wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 17 września 2009r. sygn. akt II AKa 232/09). Nie oznacza to jednak, że obraza art.424 kpk nie może być podstawą zarzutu zwykłego środka odwoławczego. Sąd odwoławczy, w przypadku postawienia takiego zarzutu, musi go rozważyć i nie może być zwolniony od przeanalizowania motywacyjnej części wyroku pod kątem ewentualnych braków argumentacyjnych, czy też błędów logicznych w nim zawartych - i w razie takiej konieczności - wątpliwości te uzupełnić i wyjaśnić we własnym zakresie. Jest to pochodną tego, że postępowanie apelacyjne ma to do siebie, że sąd dokonuje kontroli instancyjnej

wyroku nie tylko na podstawie samego jego uzasadnienia, ale również w oparciu o analizę materiału aktowego i analizę dowodów tam zebranych. I tak po dokonaniu analizy całości akt sprawy Sąd odwoławczy nie stwierdza podstaw do poczynienia innych ustaleń faktycznych w zakresie winy oskarżonego R. S. niż te jakie poczynił Sąd I instancji. Podnoszona przez skarżącego (str.8-9 apelacji) kwestia braku odniesienia się przez Sąd Okręgowy odrębnie do każdej z faktur nie może skutkować wzruszeniem zaskarżonego orzeczenia. Na wstępie wskazać należy, że Sąd I instancji za nierzetelne uznał wszystkie faktury zawarte w treści zarzucanego oskarżonemu R. S. w pkt II aktu oskarżenia czynu. Uzasadnienie takiego stanowiska znajduje natomiast wyraz w dokonanej ocenie dowodów. Nie ma również racji skarżący, że Sąd I instancji nie odwołał się do opinii biegłych; uczynił to bowiem w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia (str.17, 32, 39-40, 45-46).

Ad.XIII. Zarzut nie jest trafny, Sąd odwoławczy podziela bowiem ustalony przez Sąd I instancji stan faktyczny i przyjętą kwalifikację prawną czynu przypisanego oskarżonemu R. S.. Przekonującą dla Sądu odwoławczego jest argumentacja przedstawiona na str.46-49 uzasadnienia zaskarżonego wyroku, do której sąd ten odwołuje się w tym miejscu. Brak odniesienia się przez skarżącego do przedstawionej tam argumentacji zwalnia bowiem Sąd odwoławczy od konieczności czynienia szerszych rozważań w tym zakresie i pozwala na odwołanie się do wskazanych rozważań Sądu I instancji, które w pełni podziela.

Sąd Apelacyjny bowiem w pełni aprobuje pogląd Sądu Najwyższego zawarty w postanowieniu z 2 marca 2022r. w sprawie II KK 58/22, zgodnie z którym dokonanie przez Sąd I instancji wszechstronnej oceny wszystkich istotnych okoliczności, tak w zakresie ustaleń faktycznych, jak i argumentacji prawnej, co wynika z uzasadnienia wyroku, uprawnia Sąd odwoławczy do ograniczenia swojego uzasadnienia w tym zakresie do odesłania do tej argumentacji. Nie sposób natomiast podzielić argumentacji skarżącego, że składając wniosek o dotację zawierający nierzetelne oświadczenia mające wpływ na jej pozyskanie oskarżony R. S. nie działał w celu osiągnięcia korzyści majątkowej. Wszak celem złożenia wniosku było właśnie uzyskanie dotacji w postaci zwrotu 75,5% wydatków poniesionych na przedstawiony projekt. Wobec powyższego – na co już wskazano w niniejszym uzasadnieniu – bez znaczenia dla prawnokarnej oceny zachowania oskarżonego R. S. pozostaje, że sam również musiał ponieść część tych wydatków (24,5%). Skutku oczekiwanego przez skarżącego nie może również przynieść ponowne (było to już bowiem przedmiotem pkt I.4.a.i. zarzutów apelacji drugiego z obrońców oskarżonego R. S.) odwoływanie się do wyjaśnień K. C.. Sąd II instancji odsyła do poczynionych tam rozważań nie dostrzegając potrzeby ponownego czynienia ich w tym miejscu. Wskazać zatem jedynie należy, że Sąd Okręgowy uzasadniając przyjętą kwalifikację prawną czynu przypisanego oskarżonemu R. S. (str.46-49 uzasadnienia wyroku) nie odwoływał się do wyjaśnień oskarżonego K. C.. Akcentując okoliczność istniejącego

po stronie oskarżonego R. S. zamiaru zrealizowania projektu objętego wnioskiem o dotację oraz wskazując, że oskarżony nie wykorzystał środków finansowych niezgodnie z ich przeznaczeniem, a zakwestionowanie wysokości kosztów nie ma wpływu na prawnokarną ocenę zachowania oskarżonego R. S. (str.59, 60 apelacji) skarżący zdaje się nie dostrzegać istoty zarzutu przypisanego oskarżonemu R. S.. Oskarżonemu bowiem nie zarzucono braku zamiaru wywiązania się z realizacji projektu, a zarzucono: przedłożenie dokumentu poświadczającego nieprawdę w zakresie okoliczności istotnych dla pozyskania dotacji, a następnie przedkładanie refundowanych przez pokrzywdzonego faktur opiewających na kwoty wielokrotnie wyższe niż wynikające z racjonalnej gospodarki lub dotyczące prac, których nie wykonano. Wprowadzenie w taki sposób pokrzywdzonego w błąd doprowadziło do niekorzystnego rozporządzenia przez niego mieniem na łączną kwotę wskazaną w pkt II aktu oskarżenia. Jak już wielokrotnie wskazywano w niniejszym uzasadnieniu, rola kierownika projektu – świadka W. N. nie ekskulpuje oskarżonego R. S..

Ad.XIV. Niezasadność zarzutu związanego z kwalifikacją prawną czynu przypisanego oskarżonemu R. S. skutkuje brakiem zasadności zarzutu obrazy art.53 kpk, gdyż kwalifikacja prawna obejmuje również art.286 § 1 kk. Brak podstaw do zasądzenia odszkodowania w trybie art.46 § 1 kpk ma swoje źródło w klauzuli antykumulacyjnej, nie zaś w statusie pokrzywdzonego.

Apelacja obrońcy oskarżonej

I. S.

Przed przystąpieniem do oceny podniesionych zarzutów, Sąd Apelacyjny odwołuje się do poczynionych już w niniejszym uzasadnieniu (w związku z oceną pkt. I.4. zarzutów podniesionych przez adw. J. P. – obrońcę oskarżonego R. S.), a zachowującym swą aktualność rozważań natury ogólnej dotyczących obrazu art.7 kpk, który jest przedmiotem dziewięciu z dziesięciu (nie zaś trzynastu, na co wskazywałby numer ostatniego – str.7 apelacji; nastąpił bowiem błąd w numeracji zarzutów: po pkt. III, występuje pkt VI zamiast IV – str.2-3 apelacji; nie ma również zarzutu oznaczonego numerem XII – str.7 apelacji) zarzutów podniesionych w omawianym środku odwoławczym.

Ad.I.,II. Zarzuty nie są trafne.

Nie ma racji skarżący twierdząc, że ustalenia co do winy oskarżonej I. S. Sąd I instancji oparł jedynie o fakt, że jest ona żoną oskarżonego R. S.. Przeczy bowiem temu uzasadnienie wyroku (str.51). Fakt ten był wprawdzie jednym z argumentów Sądu I instancji, ale równie istotnym jak pozostałe. Nie sposób bowiem pozostając w zgodzie z zasadami logicznego rozumowania i doświadczeniem życiowym twierdzić, że małżonkowie nie rozmawiali o tak istotnym dla oskarżonego R. S. (trzykrotnie ubiegał się o uzyskanie dotacji) projekcie. Podkreślenia również wymaga, że oskarżona na przestrzeni ośmiu miesięcy (od 1 października 2012r. do 1 lipca 2013r.) wystawiła nie jedną lub kilka, lecz 39 faktur dotyczących różnych prac i umów

związanych z projektem. Sąd Apelacyjny nie podziela poglądu skarżącego (str.9 apelacji), że oskarżona nie miała świadomości, że wystawione przez nią faktury są nierzetelne. Stwierdzone w uznanych za wiarygodne opiniach biegłych zawyżanie ich wartości w stosunku do kosztów jakie winny zostać poniesione gdyby miało dojść do wypełnienia warunków otrzymania dotacji, tj. zgodności z zasadami racjonalnej gospodarki finansowej oraz najkorzystniejszej relacji nakładów do rezultatów, w połączeniu z dużym doświadczeniem w zajmowaniu się sprawami spółek powoduje, że stanowisko Sądu I instancji co do świadomości oskarżonej zarówno co do nierzetelności faktur, jak i sposobie ich wykorzystania przez oskarżonego R. S. uznać należy za trafne. W świetle powyższego podnoszona przez skarżącego okoliczność, że żaden świadek nie potwierdził, że I. S. brała udział w projekcie lub miała wiedzę na jego temat nie może skutkować wzruszeniem zaskarżonego orzeczenia w postulowanym przez skarżącego kierunku. Za branie udziału w projekcie można bowiem uznać również wystawianie faktur z nim związanych; poza sporem zdaje się pozostaje, że oskarżona wymienione w przypisanym jej zarzucie wystawiła. Argument natomiast, że nie miała ona wiedzy na jego temat świadczy wręcz na jej niekorzyść; można bowiem z tego wywodzić, że wystawiała faktury za określone prace (np. wykonanie koncepcji technologii biogazowni utylizacyjnej przy oczyszczalni ścieków, wykonanie ogrodzenia nieruchomości przy ul. (...) w G. (1), realizację prac związanych z przygotowaniem instalacji

elektrycznej i wodnokanalizacyjnej, realizację prac ziemnych, opracowanie procedur pracy laboratorium badawczego, instalacji i uzbrojenia zestawu kontenerowego) podczas gdy nie miała na ich temat jakiegokolwiek wiedzy. Okoliczność ta pozostaje również w sprzeczności z innym twierdzeniem skarżącego, że działanie oskarżonej było jedynie wykonywaniem obowiązku w ramach pełnienia funkcji Prezesa Zarządu Spółki (str.2 apelacji). Skoro bowiem nie miała żadnej wiedzy, to dlaczego wystawiała faktury jako prezes spółki legitymizując tym samym wskazane w nich czynności i prace. Podnoszona przez skarżącego okoliczność działania oskarżonej w ramach przysługujących jej kompetencji (str.2 apelacji) żadną miarą nie zmienia faktu, że wystawiała nierzetelne faktury mając świadomość celu w jakim będą wykorzystane.

Sąd odwoławczy w niniejszym uzasadnieniu odnosił się już do zarzutów związanych z rolą oskarżonych oraz świadków: P. A. i R. T. i do poczynionych tam rozważań odsyła nie widząc powodu dla ponownego przytaczania ich w tym miejscu.

Skutku oczekiwanego przez skarżącego nie może przynieść odwoływanie się do swobody umów i swobody cen (str.10 apelacji). Argument ten mógłby być trafny, gdyby oskarżony w pełni pokrywał koszty projektu. Poza sporem natomiast pozostaje, że większa ich część miała być refundowana przez pokrzywdzonego (i oskarżony otrzymał część dotacji), a z umowy o dotację wynika jasno, że wydatki mają być zgodnie

z zasadami racjonalnej gospodarki finansowej oraz najkorzystniejsze z punktu widzenia relacji nakładów do rezultatów.

Ad.III. Zarzut nie jest trafny. Zasadność przypisania oskarżonemu R. S. winy w popełnieniu czynu z art.286 § 1 kk była już przedmiotem rozważań w niniejszym uzasadnieniu, przy omawianiu apelacji wywiezionych na jego korzyść i do nich Sąd II instancji odwołuje się nie widząc powodów ponownego przytaczania przedstawionej już argumentacji.

Ad.VI.,VII.,VIII.,IX.,X.,XI.

Zarzuty nie są trafne. Sąd odwoławczy czynił już w niniejszym uzasadnieniu rozważania dotyczące opinii wydanych przez M. B., M. K., Z. S., A. B., F. K. i T. B., J. D. i M. H. oceniając zarzuty apelacji obrońców oskarżonego R. S., w szczególności adw. A. W., które zachowują aktualność, gdyż w obecnie omawianej skarżący podnosi te same argumenty, co w apelacji wywiezionej w odniesieniu do oskarżonego R. S..

Ad.XIII. Zarzut nie jest zasadny. Z uwagi na fakt, że jest tożsamy z zarzutem podniesionym w pkt. XII apelacji sporządzonej przez tego samego obrońcę ale w odniesieniu do oskarżonego R. S., Sąd Apelacyjny odsyła do zachowujących aktualność rozważań już poczynionych w niniejszym uzasadnieniu. Nie stwierdza bowiem konieczności ponownego przytaczania ich w tym miejscu.

Apelacja Prokuratora

Na wstępie wskazać należy, że zapewne na skutek oczywistej omyłki pisarskiej apelujący podał, że

przedmiotem zaskarżenia jest wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie (str.1 apelacji).

Zarzut nie jest zasadny. Biorąc bowiem pod uwagę czas popełnienia przestępstwa, względniejsze dla oskarżonych było zastosowanie przepisów wówczas obowiązujących. W dacie popełnienia przypisanych oskarżonym czynów nałożenie obowiązków związanych z warunkowym zawieszeniem wykonania kary nie miało charakteru obligatoryjnego. Brak było zatem podstaw do uznania, że brak owych obowiązków stanowił obrazę prawa materialnego. Wystarczającym natomiast było uzupełnienie w pkt II, V, i VII podstawy prawnej orzeczenia o art.4 § 1 kk, co uczynił Sąd Apelacyjny.

Apelacja obrońcy oskarżonego P. S.

Skarżąca nie złożyła wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku Sądu odwoławczego co, w związku z treścią art.423 § 1a kpk w zw. z art.458 kpk, zwalnia Sąd Apelacyjny od czynienia rozważań odnośnie tego środka odwoławczego.

Wnioski

Apelacja obrońcy oskarżonego R. S., adv. J. P.:

- zmiana zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego,

ewentualnie

- uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Nadto o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu finansów i rachunkowości na okoliczność ustalenia, czy kwoty

zasadne
częściowo zasadne
niezasadne
zasadny
częściowo zasadny
niezasadny
zasadne
częściowo zasadne

wydatków wymienione w opisie czynu zarzucanego R. S. pod punktem II wyroku, były zgodne z dołączonym do umowy o udzielenie dotacji harmonogramem rzeczowo-finansowym.

niezasadne

nieprzydatny

nieprzydatny

zasadne

Nadto o przeprowadzenie dowodu z załączonych do apelacji dokumentów:

częściowo zasadne

niezasadne

1. decyzji nr (...) Ministra Finansów, Inwestycji i Rozwoju z 30 września 2019r. oraz wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z 4 listopada 2020r., sygn. akt V SA/WA 2172/19 na okoliczność prawomocnego orzeczenia wobec R. S. o solidarnej odpowiedzialności z (...) Sp. z o.o. za zwrot środków w łącznej wysokości 3.687.003,99 zł wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych;

zasadne

częściowo zasadne

niezasadne

zasadne

częściowo zasadne

niezasadne

zasadny

częściowo zasadny

niezasadny

2. wydruku z internetowej bazy REGON dla oceny wiarygodności wyjaśnień K. C. oraz na okoliczność, że wymieniony prowadził z P. A. działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej;

zasadny

częściowo zasadny

niezasadny

zasadny

3. oferty (...) Sp. z o.o. nr (...) na okoliczność rynkowej wyceny wykonania ogrodzenia o długości 450 m na kwotę 181.446,51 zł netto.

częściowo zasadny

niezasadny

Uzupełnienie apelacji adw. J. P.:

zasadny

częściowo zasadny

1. zmiana zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego,

niezasadny

ewentualnie

zasadny

2. uchylene wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

częściowo zasadny

niezasadny

Apelacja obrońcy oskarżonego R. S., adw. A. W.:

1. zmiana zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego R. S. od popełnienia zarzucanych mu czynów,

ewentualnie

2. uchylene wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Apelacja obrońcy oskarżonej I. S.

1. zmiana zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonej I. S. od popełnienia zarzucanego jej czynu,

ewentualnie

2. uchylene wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Apelacja Prokuratora

zmiana zaskarżonego wyroku poprzez:

1) orzeczenie wobec I. S., obok kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania oraz kary grzywny również obowiązku, o którym mowa w art. 72 § 1 pkt. 1 kk, to jest informowania Sądu lub kuratora o przebiegu okresu próby.

2) orzeczenie wobec K. C., obok kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania oraz kary grzywny również obowiązku, o którym mowa w art. 72 § 1 pkt. 1 kk, to jest informowania Sądu lub kuratora o przebiegu okresu próby.

3) orzeczenie wobec P. S., obok kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania oraz kary grzywny również obowiązku, o którym mowa

w art. 72 § 1 pkt. 1 kk, to jest informowania Sądu lub kuratora o przebiegu okresu próby.

Apelacja obrońcy oskarżonego P. S.

1. zmiana zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego P. S. od zarzucanego mu czynu.

Z ostrożności procesowej,

2. zmiana wyroku w zakresie orzeczonej kary poprzez wymierzenie oskarżonemu P. S. kary łagodniejszego rodzaju - wyłącznie kary grzywny w dolnych granicach ustawowego zagrożenia, ewentualnie kary pozbawienia wolności w wymiarze niższym od dolnej granicy ustawowego zagrożenia wraz z zastosowaniem dobrodziejstwa warunkowego zawieszenia wykonania kary w najniższym wymiarze okresu próby.

Zwięźle o powodach uznania wniosków za zasadne, częściowo zasadne albo niezasadne.

Apelacja obrońcy oskarżonego R. S., adw. J. P.:

Ad. tiret pierwsze. Niezasadność zarzutów apelacyjnych, poza zarzutem uznanym za zasadny, który jednak nie znalazł odzwierciedlenia we wnioskach apelacji.

Ad. tiret drugie. Brak jest podstaw do uznania, że zachodzą przesłanki do uchylenia zaskarżonego orzeczenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji. Wniosek o charakterze kasatoryjnym nie jest zasadny wobec niezasadności podniesionych

zarzutów. Na marginesie zatem jedynie wskazać należy, że wniosek ten nie został w żaden sposób umotywowany. Podkreślenia tymczasem wymaga, że zgodnie z aktualnym oraz mającym zastosowanie w przedmiotowej sprawie brzmieniem przepisu art.437 § 2 kpk, uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania może nastąpić wyłącznie w wypadkach wskazanych w art.439 § 1 kk (skarżący nie podniósł takiego zarzutu, a Sąd odwoławczy nie stwierdza zaistnienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej) i art.454 kk (nie ma zastosowania w przedmiotowej sprawie) lub jeżeli jest konieczne przeprowadzenie na nowo przewodu w całości (skarżący nie wskazał okoliczności świadczących o takiej potrzebie a Sąd odwoławczy nie stwierdza ich zaistnienia).

Uzupełnienie apelacji adw. J.

P.:

Ad.1. Niezasadność zarzutów apelacyjnych.

Ad.2. Argumentacja tożsama z tą wskazaną przy ocenie zarzutu z tiretu drugiej apelacji wywiedzionej przez obrońcę oskarżonego R. S. – adw. J. P..

Apelacja obrońcy oskarżonego R. S., adw. A. W.:

Ad.1. Niezasadność zarzutów apelacyjnych, poza zarzutem uznanym za zasadny, który jednak nie znalazł odzwierciedlenia we wnioskach apelacji.

Ad.2. Argumentacja tożsama z tą wskazaną przy ocenie zarzutu z tiretu drugiej apelacji wywiedzionej

przez drugiego z obrońców oskarżonego R. S..

**Apelacja obrońcy oskarżonej
I. S.**

Ad.1. Niezasadność zarzutów apelacyjnych.

Ad.2. Argumentacja tożsama z tą wskazaną przy ocenie zarzutu z tiretu drugiej apelacji wywiedzionej przez obrońcę oskarżonego R. S. – adw. J. P..

Apelacja Prokuratora

Ad.1), 2), 3) Niezasadność zarzutów apelacyjnych.

**Apelacja obrońcy oskarżonego
P. S.**

Ad.1, 2. Niezasadność zarzutów apelacyjnych.

OKOLICZNOŚCI UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU	PODLEGAJĄCE
1.	1. uzupełnienie o art.4 § 1 kk podstawy kwalifikacji prawnej i wymiaru kary w odniesieniu do czynów przypisanych w pkt I, II, IV, VI wyroku. 2. uzupełnienie o art.4 § 1 kk podstawy prawnej orzeczenia w odniesieniu do czynów przypisanych w pkt III, V, VII wyroku. 3. rażąca niewspółmierność (surowość) orzeczonej wobec oskarżonego R. S. kary pozbawienia wolności.
Zwiąże o powodach uwzględnienia okoliczności	
Ad.1., 2. Jak w rubryce 3. Ad.3. W ocenie Sądu Apelacyjnego kara pozbawienia wolności wymierzona oskarżonemu R. S. jest rażąco surowa. Wobec braku zarzutów w tym zakresie w apelacjach obu obrońców oskarżonego oraz uzupełnieniu apelacji jednego z nich,	

należało zastosować art.440 kpk aby nie doszło uprawomocnienia wyroku rażąco niesprawiedliwego w zakresie wymierzonej temu oskarżonemu kary pozbawienia wolności.

Na wstępie wskazać należy, że kara to środek przymusu państwowego wyrażający potępienie zarówno popełnionego czynu, jak i jego sprawcy, stosowany przez Sąd, a więc organ państwowy o konstytucyjnie zagwarantowanej niezawisłości, w regulowanym przez prawo karne postępowaniu, w którym zapewnione są prawa osoby postawionej w stan oskarżenia (w tym możliwość obrony) i zapewniona jest bezstronność rozstrzygnięć. Wyrazem aktualnej filozofii karania jest systematyka obecnie obowiązującego Kodeksu karnego, a jej istotę wyraża zasada ultima ratio, która nakazuje sięganie po surowszy środek represji karnej tylko wtedy, gdy za pomocą łagodniejszego nie da się osiągnąć w stosunku do sprawcy przestępstwa zapobiegawczych i wychowawczych celów kary bądź zadośćuczynić należycie potrzebom w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa (patrz: wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 5 lipca 2019r. w sprawie II AKa 178/19). Sąd I instancji ma ustawowo zagwarantowaną swobodę w ferowaniu wyroku, w tym kształtowaniu wymiaru kary. Rolą zaś Sądu odwoławczego w tym zakresie jest kontrola, czy granice swobodnego uznania sędziowskiego, stanowiącego zasadę sądowego wymiaru kary nie zostały przekroczone w rozmiarach nie dających się zaakceptować. Ustawa traktuje jako podstawę odwoławczą tylko taką niewspółmierność kary, która ma charakter rażąco (art.438 pkt.4 kpk), a która zachodzić może tylko wówczas, gdy na podstawie ujawnionych okoliczności, które powinny mieć zasadniczy wpływ na wymiar kary, można byłoby przyjąć, iż zachodziłaby wyraźna różnica pomiędzy karą wymierzoną przez Sąd I instancji, a karą, jaką należałoby wymierzyć w instancji odwoławczej w następstwie prawidłowego zastosowania w sprawie dyrektyw wymiaru kary. Przepis art.53 kk określa cztery ogólne dyrektywy wymiaru kary. Pierwszą z nich jest dyrektywa winy - Sąd przy wymiarze kary zobowiązany jest baczyć, aby jej dolegliwość „nie przekraczała stopnia winy”. Stopień winy wyznacza górną granicę dolegliwości związanej z wymierzeniem kary. Nie można, zatem orzec kary, której dolegliwość przekraczałaby stopień winy, chociażby za takim orzeczeniem przemawiały inne dyrektywy, np. prewencji ogólnej czy indywidualnej. Wina pełni w tym ujęciu, funkcję limitującą -

wyznaczając górną granicę konkretnej kary. Kolejną dyrektywą sądowego wymiaru kary wymienioną w art.53 § 1 kk jest uwzględnienie stopnia społecznej szkodliwości czynu. Na ocenę zaś stopnia społecznej szkodliwości wpływają okoliczności wymienione w art.115 § 2 kk i są to okoliczności przedmiotowe (do nich należą: rodzaj i charakter naruszonego dobra, rozmiar grożącej lub wyrządzonej szkody, sposób i okoliczności działania, waga naruszonych obowiązków) oraz podmiotowe (tj. postać zamiaru, motywacja), jednakże wszystkie związane są z czynem sprawy. Motywacja i postać zamiaru, mają również wpływ na stopień winy. Natomiast na stopień społecznej szkodliwości czynu nie mają wpływu - jak wynika to z treści art.115 § 2 kk - okoliczności dotyczące sprawcy niezwiązane z czynem przestępczym. Dyrektywa stopnia społecznej szkodliwości ma sprzyjać wymierzeniu kary sprawiedliwej i powinna nie tylko wyznaczyć górny pułap kary współmiernej do stopnia społecznej szkodliwości konkretnego czynu, ale i przeciwdziałać wymierzeniu kary zbyt łagodnej w przypadku znacznej społecznej szkodliwości czynu. Trzecią dyrektywą sądowego wymiaru kary jest dyrektywa prewencji indywidualnej, tj. uwzględnienie celów zapobiegawczych lub wychowawczych, które ma kara osiągnąć w stosunku do sprawcy. Kara wymierzona zgodnie z dyrektywą prewencji indywidualnej powinna osiągnąć cel zapobiegawczy, a zatem zapobiec popełnieniu w przyszłości przestępstwa przez sprawcę. Ostatnią dyrektywą sądowego wymiaru kary jest prewencja ogólna, tj. „kształtowanie świadomości prawnej społeczeństwa”. Jest to dyrektywa pozytywnej prewencji ogólnej, która nie może być pojmowana wyłącznie jako odstraszenie społeczeństwa, a więc wymierzanie konkretnemu sprawcy surowej kary, nawet ponad stopień winy. Tylko, bowiem kara sprawiedliwa, współmierna do stopnia społecznej szkodliwości konkretnego czynu, a przy tym wymierzona w granicach winy sprawcy, może mieć pozytywny wpływ na społeczeństwo, budzić aprobatę dla wymierzonych kar oraz zaufanie do wymiaru sprawiedliwości - i w ten sposób stwarzać warunki do umacniania, i kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa. Orzeczone kary mają bowiem za zadanie wzbudzenie w społeczeństwie przekonania o nieuchronności kary za naruszenie dóbr chronionych prawem i nieopłacalności zamachów na te dobra.

Wskazać również należy, że do orzeczenia kary rażąco surowej może dojść zarówno na skutek

niedostrzeżenia istniejących okoliczności łagodzących lub poczytanie na niekorzyść okoliczności, które za obciążające zostać uznane nie mogą, jak i na skutek nieprzydania należytej wagi dostrzeżonym okolicznościom łagodzącym lub przydanie nadmiernej wagi trafnie ustalonym okolicznościom obciążającym.

Innymi słowy, orzekana kara tylko wówczas osiągnie stawiane przed nią cele, w tym cel w zakresie prewencji ogólnej oraz indywidualnej, gdy zostanie ona ukształtowana zgodnie z tzw. dyrektywą sprawiedliwościową, która nakazuje w ramach sędziowskiego uznania wymierzyć karę proporcjonalną do stopnia winy oraz społecznej szkodliwości czynu. Nie pozwala ona sędziemu na wymierzenie kary poniżej stopnia winy i społecznej szkodliwości czynu. Nie pozwala również na wymierzenie kary powyżej tych kryteriów. Ponadto podkreślenia wymaga to, że celem kary w ramach prewencji ogólnej jest nie tylko odstraszenie potencjalnych sprawców najcięższych przestępstw, ale przede wszystkim zaakceptowanie norm prawa karnego przez społeczeństwo, budowanie zaufania do działalności wymiaru sprawiedliwości, które jest wynikiem tego, że obywatele dostrzegają, iż w państwie w ostatecznym rozrachunku zwycięża prawo, a sprawca przestępstwa nie uniknie odpowiedzialności oraz kształtowanie świadomości zadośćuczynienia poczuciu sprawiedliwości społecznej, wynikające z tego, że każdy sprawca jest karany w granicach swojej winy. Stąd też kara nie może być postrzegana, jako jedynie forma odwetu (odpłaty sprawcy za popełniony przez niego czyn), czy też w kategoriach narzędzia mającego odstraszać i w ten sposób powstrzymywać przed popełnieniem czynu zabronionego prawem. Musi uwzględniać sposób działania sprawcy, stopień winy oraz stopień społecznej szkodliwości czynu, jego właściwości i warunki osobiste, sposób życia przed popełnieniem przestępstwa, jak też zachowanie po jego dokonaniu, aby można było uznać ją za sprawiedliwą oraz karę, która spełni stawiane przed nią cele wychowawcze oraz zapobiegawcze (patrz: wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 5 lipca 2019 r., II AKa 178/19).

W ocenie Sądu Apelacyjnego rażąca surowość kary pozbawienia wolności wymierzonej wobec oskarżonego R. S. wyraża się zarówno w jej wysokości, jak i bezwzględny charakterze.

Instytucja warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności ma na celu poddanie sprawcy próbie a podstawową przesłanką zastosowania tego środka jest przekonanie sądu, że takie orzeczenie jest wystarczające dla osiągnięcia wobec sprawcy celów kary, w szczególności zapobieżenia powrotowi do przestępstwa, co jest zadaniem niewątpliwie podstawowym, jak również takie oddziaływanie na postawę skazanego aby przyjęte w porządku prawnym normy postępowania uznawał za takie, którymi będzie kierować się odnośnie własnego postępowania. Pozytywna prognoza kryminologiczna wobec osoby sprawcy przestępstwa powinna być oparta przede wszystkim na jego postawie, właściwościach i warunkach osobistych, dotychczasowym sposobie życia i zachowaniu się po popełnieniu przestępstwa. Wymienione okoliczności wykluczają zastosowanie dobrodziejstwa warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności wobec sprawców, co do których brak jest podstaw do ukształtowania pozytywnej prognozy. W stosunku do oskarżonego R. S. – w ocenie Sądu Apelacyjnego – istnieje owa pozytywna prognoza kryminologiczna i podstawy do uznania, że mimo warunkowego zawieszenia orzeczonej kary w przyszłości nie popełni on przestępstwa. Mimo karalności po popełnieniu przypisanego mu w przedmiotowej sprawie przestępstwa, oskarżony wywiązuje się z obowiązku zwrotu pokrzywdzonemu pobranej dotacji. Mając powyższe na uwadze Sąd odwoławczy obniżył jej wymiar do 2 lat i orzekł o warunkowym zawieszeniu jej wykonania na okres 5 lat.

W okresie próby zobowiązał oskarżonego R. S. do zrealizowania Decyzji (...) z 25 maja 2018r. nr (...) zobowiązującej oskarżonego do zwrotu środków określonych decyzją (...) z 5 lutego 2015r. nr (...). Wzmocni to niewątpliwie wychowawczy cel kary oraz zaspokoi społeczne poczucie sprawiedliwości biorąc pod uwagę prawny interes pokrzywdzonego. Funkcją środków probacyjnych o jakich mowa w art.72 § 1 kk jest bowiem zapobieżenie powrotowi sprawcy na drogę przestępstwa. Zobowiązanie do spłat należnych pokrzywdzonemu jest również zgodne z określonym w przepisie art.2 § 1 pkt 3 kpk celem procesu karnego jakim jest uwzględnienie prawnie chronionego interesu pokrzywdzonego. Jest również zgodne z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego i sądów powszechnych, zgodnie z którym nałożenie na oskarżonego obowiązku wykonania orzeczenia

w innej sprawie jest możliwe i może przyczynić się do powstrzymania go od popełniania kolejnych przestępstw (patrz: wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z 29 czerwca 2021r. w sprawie II AKa 17/21; wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 26 sierpnia 2020r. w sprawie II AKa 92/20; wyroki Sądu Apelacyjnego w Katowicach z: 13 lipca 2017r. w sprawie II AKa 222/17, 9 grudnia 2016r. w sprawie II AKa 433/16, 20 maja 2016r. w sprawie II AKa 110/16, 20 maja 2015r. w sprawie II AKa 93/15; postanowienie Sądu Najwyższego z 10 grudnia 2014r. w sprawie 219/14). Podkreślenia jednocześnie wymaga, że zobowiązanie nałożone na oskarżonego R. S. w oparciu o przepis art.72 § 1 pkt 8 kk nie jest tożsame ze zobowiązaniem do naprawienia szkody o jakim mowa w art.72 § 2 kk. Nie jest ono bowiem uważane za orzeczenie co do roszczeń majątkowych w rozumieniu przepisu art.107 § 2 kpk i nie podlega wykonaniu w drodze egzekucji (patrz: wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 20 maja 2015r. w sprawie II AKa 93/15; wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z 7 maja 2015r. w sprawie II AKa 64/15; wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z 30 grudnia 2014r. w sprawie II AKa 387/14). Nie powstaną zatem dwa tytuły egzekucyjne dotyczące tego samego roszczenia, a co za tym idzie – nie będzie miała zastosowania klauzula antykumulacyjna o jakiej mowa w przepisie art.415 § 1 kpk.

1ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO

0.15.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji

0.11.

Przedmiot utrzymania w mocy

0.1Zaskarżony wyrok poza częścią zmienioną.

Zwięźle o powodach utrzymania w mocy

Niezasadność zarzutów apelacyjnych, brak przesłanek z art.439 § 1 kpk i art.440 kpk.

0.15.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji

0.0.11.	Przedmiot i zakres zmiany
0.0.1Jak w rubryce 3. w odniesieniu do uchylenia pkt. VIII wyroku. W pozostałym zakresie jak w rubryce 4.	
Zwięźle o powodach zmiany	
Jak w rubryce 3. w odniesieniu do uchylenia pkt. VIII wyroku. W pozostałym zakresie jak w rubryce 4.	

0.15.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji		
0.15.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia		
1.1.	Nie dotyczy	# art. 439 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		
Nie dotyczy		
2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		
Nie dotyczy		
3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		
Nie dotyczy		

4.1.	Nie dotyczy	# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		
Nie dotyczy		
0.15.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		
Nie dotyczy		
0.15.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
	Nie dotyczy	
1Koszty Procesu		

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
V.	<p>Na mocy art.626 § 1 kpk, art. 1, art.2 ust. 1 pkt 4, art.3 ust.1 ustawy z 23 czerwca 1973r. o opłatach w sprawach karnych Sąd Apelacyjny wymierzył oskarżonemu R. S. opłatę za obie instancje w wysokości 2.800 zł. oraz obciążył go wydatkami postępowania odwoławczego związanymi z jego w nim udziałem. Uznał bowiem, że brak jest podstaw do zwolnienia go od obowiązku ich ponoszenia.</p> <p>Na mocy art.626 § 1 kpk, art. 1, art.2 ust. 1 pkt 3, art.3 ust.1 ustawy z 23 czerwca 1973r. o opłatach w sprawach karnych Sąd Apelacyjny wymierzył oskarżonym: I. S. i P. S. opłaty za postępowanie odwoławcze w wysokości odpowiednio: 2180 zł. i 1.680 zł. oraz obciążył ich wydatkami tego postępowania związanymi z ich w nim udziałem. Uznał bowiem, że brak jest podstaw do zwolnienia ich od obowiązku ich ponoszenia.</p> <p>Na mocy art.626 § 1 kpk, art.624 § 1 kpk Sąd Apelacyjny zwolnił oskarżonego K. C. od opłaty za postępowanie</p>
VI.	
VII.	

odwoławcze, a jego wydatkami związanymi z jego w nim udziałem obciążył Skarb Państwa. Uznał bowiem, że przemawiają za tym względy słuszności skoro apelacja wniesiona w odniesieniu do tego oskarżonego przez prokuratora okazała się bezzasadna.

1PODPISy

1.3. Granice zaskarżenia			
Kolejny numer załącznika	1.		
Podmiot wnoszący apelację	Obrońca oskarżonego R. S., adw. J. P.		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	wina		
0.11.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
0.11.3.2. Podniesione zarzuty			

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	

#	brak zarzutów		
0.11.4. Wnioski			
#	uchylenie	#	zmiana

1.3. Granice zaskarżenia			
Kolejny numer załącznika	2.		
Podmiot wnoszący apelację	Obrońca oskarżonego R. S., adw. A. W.		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	wina		
0.11.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
0.11.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			

#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przepadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
0.11.4. Wnioski		

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

1.3. Granice zaskarżenia			
Kolejny numer załącznika	3.		
Podmiot wnoszący apelację	Obrońca oskarżonej I. S.		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	wina		
0.11.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
0.11.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu		

	przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przepadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
0.11.4. Wnioski		
#	uchylenie	# Zmiana

1.3. Granice zaskarżenia			
Kolejny numer załącznika	4.		
Podmiot wnoszący apelację	Oskarżyciel publiczny		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Środek probacyjny		
0.11.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
0.11.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		

#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
0.11.4. Wnioski		
#	uchylenie	# zmiana